

ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΣΧΟΛΗ

ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ

2015 - 2016

ΑΘΗΝΑ 2015

Επιμέλεια έκδοσης:

Δ. Λαμπροπούλου

Σ. Μεργιαλή-Σαχά

Γ. Πάλλης

Δ. Πλάντζος

Τελευταία ενημέρωση: 8.2.2016

Εικόνα εξωφύλλου:

*Σαράντη Καραβούζη, Μαρμάρινο άλογο, 1993, μεταξοτυπία, 60 × 74 εκ., (λεπτ.)
Μουσείο Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης.*

Περιεχόμενα

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ.....	4
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΛΩΝ ΔΕΠ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ	8
ΓΝΩΣΤΙΚΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ	11
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ.....	14
Α. ΣΤΟΧΟΙ	14
I. Αντικείμενο της Ιστορικής Επιστήμης	14
II. Αντικείμενο των Επιστημονικών Κλάδων της Αρχαιολογίας και της Ιστορίας της Τέχνης ...	16
Β. ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ	19
I. Γενικά.....	19
II. Μαθήματα	22
Α. ΓΕΝΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ.....	22
Β. ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ	22
Γ. ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΚΑΙ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΕΠΑΡΚΕΙΑ	22
Δ. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ	23
III. Οδηγίες για τους φοιτητές/τριες με έτος εισαγωγής προ του 2011.....	64
IV. Περιγραφή μαθημάτων	69
1. ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ.....	69
2. ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ	90
V. ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2015-16.....	112
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ, ΤΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ	112
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ, ΤΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ	114
ΑΣΚΗΣΗ ΣΕ ΑΛΛΑ ΘΕΜΑΤΑ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ	115
ΕΛΕΥΘΕΡΑ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ.....	116
VI. ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΠΡΟΣΦΕΡΟΝΤΑΙ ΣΕ ΑΛΛΑ ΤΜΗΜΑΤΑ	117
ΥΠΟΤΡΟΦΙΕΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ERASMUS	123
ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ.....	127
ΥΠΟΤΡΟΦΙΕΣ	128
ΜΟΝΑΔΑ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ	131
ΤΑΜΕΙΟ ΑΡΩΓΗΣ ΦΟΙΤΗΤΩΝ.....	132
ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΔΟΤΑΠ - ΣΥΣΤΑΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ.....	133

**ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ**

ΠΡΥΤΑΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

Πρύτανης

Μελέτιος Αθανάσιος Δημόπουλος

Αναπληρωτές Πρύτανη

Ναπολέον Μαραβέγιας
Θωμάς Σφηκόπουλος
Κωνσταντίνος Μπουραζέλης
Νικόλαος Μυλωνάς
Γεώργιος Πολυμενέας
Γεώργιος Ζωγράφος

ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΣΧΟΛΗ

Κοσμήτωρ

Ελένη Καραμαλέγκου

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

Διεύθυνση

Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Φιλοσοφική Σχολή

Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας

Πανεπιστημιόπολη Ζωγράφου

Αθήνα 157 84

www.arch.uoa.gr

Γενικά

Το Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας είναι ένα από τα Τμήματα της Φιλοσοφικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών. Το Τμήμα αποτελείται από δύο Τομείς:

α. Τομέας Ιστορίας

β. Τομέας Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης.

Διαθέτει δύο ειδικές Βιβλιοθήκες (Σπουδαστήρια), που στεγάζονται στον 6ο όροφο του κτηρίου της Φιλοσοφικής Σχολής.

Ώρες λειτουργίας του Σπουδαστηρίου Ιστορίας: Δευτέρα έως Παρασκευή, 8 π.μ.-6 μ.μ.

Ώρες λειτουργίας του Σπουδαστηρίου Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης: Δευτέρα έως Παρασκευή, 9 π.μ.-6 μ. μ.

Κατά τις εξεταστικές περιόδους και κατά την περίοδο ισχύος του εαρινού ωραρίου το Σπουδαστήριο Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης λειτουργεί από Δευτέρα έως Παρασκευή, 9 π.μ.-7 μ.μ.

Διαθέτει επίσης:

- Ψηφιακό Εργαστήριο Διδασκαλίας
- Εργαστήριο Πληροφορικής
- Εργαστήριο Ψηφιακής Αποτύπωσης του Δημόσιου και Ιδιωτικού Βίου των Βυζαντινών
- Μουσείο Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης (με τις Μονάδες: *Αρχαιολογικό Πάρκο, Μονάδα Συντήρησης*)
- Εργαστήριο Περιβαλλοντικής Αρχαιολογίας
- Μονάδα Ψηφιακών Φωτογραφικών Εφαρμογών

1. Διοίκηση του Τμήματος

Πρόεδρος
Γραμματέας
Προσωπικό Γραμματείας

Αναστασία Παπαδία-Λάλα
Ειρ. Κατσικαρέλη
Α. Ταχμιτζής
Ελπ. Χριστοδούλου
Α. Ζαφειρόπουλος
Αγγ. Μπερερή (σε άδεια άνευ
αποδοχών)
Ι. Φιλιάς
Χρ. Μπάκουλα
Γ. Κουρτέση-Φιλιππάκη

Διευθυντής Μεταπτυχιακών Σπουδών

2. Διοίκηση των Τομέων

ΤΟΜΕΑΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Διευθύντρια

Ε.ΔΙ.Π:

Διοικητικός Δ.Ε.

Μ. Ντούρου-Ηλιοπούλου
Α. Αντωνόπουλος
Χ. Μπαλή
Στ. Τζαγάκη

ΤΟΜΕΑΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

Διευθυντής

Ε.Τ.Ε.Π.

Π. Πολυχρονάκου-Σγουρίτσα
Μ. Γκιώνη

3. Σπουδαστήρια του Τμήματος

ΣΠΟΥΔΑΣΤΗΡΙΟ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Διευθυντής

Αναπληρώτρια διευθύντρια

Βιβλιοθηκονόμος

Διοικητικοί Π.Ε.

Κ. Μπουραζέλης
Κ. Γαρδίκια
Μ. Καρασούλη
Μ. Σκούντζου
Χρ. Κούκου

ΣΠΟΥΔΑΣΤΗΡΙΟ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

Διευθύντρια

Βιβλιοθηκονόμοι

Ε.Τ.Ε.Π.

Διοικητικοί Π.Ε.

Λ. Καραλή
Μ. Μένη
Στ. Κανακάκη
Φ. Μπαλλά

4. Ψηφιακό Εργαστήριο Διδασκαλίας

Διευθύντρια

Αναπληρωτές διευθυντές

Μ. Ντούρου-Ηλιοπούλου
Κ. Γαρδίκια
Π. Πετρίδης

5. Εργαστήριο Πληροφορικής

Διευθύντρια
Διοικητικός Π.Ε.

Ο. Κατσιαροδή-Hering
Ι. Ματζαβάκης

6. Εργαστήριο Ψηφιακής Αποτύπωσης του Δημόσιου και Ιδιωτικού Βίου των Βυζαντινών

Διευθύντρια

Α. Κόλια-Δερμιτζάκη

7. Εργαστήριο Περιβαλλοντικής Αρχαιολογίας

Διευθύντρια

Α. Καραλή

8. Μουσείο Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης

Διευθύντρια:

Μ. Κωνσταντουδάκη-
Κιτρομηλίδου

Υπεύθυνοι Συλλογών:

Προϊστορικής Αρχαιολογίας:

Π. Πολυχρονάκου-Σγουρίτσα

Κλασικής Αρχαιολογίας:

Ευρ. Κεφαλίδου

Αρχαίας Γλυπτικής, Επιγραφικής και
Εκμαγείων:

Ο. Παλαγγιά

Δ. Πλάντζος

Βυζαντινής Ζωγραφικής:

Μ. Κωνσταντουδάκη-
Κιτρομηλίδου

Βυζαντινής Κεραμικής και
Μικροτεχνίας:

Π. Πετροίδης

Διαμεσογειακής και Διαχρονικής
Συλλογής Κεραμικής:

Ε. Πλάτων

Ανασκαφικής Έρευνας:

Ειρ. Πέππα-Παπαϊωάννου

Περιβαλλοντικής Αρχαιολογίας:

Α. Καραλή

Πετρωμάτων, Μεταλλευμάτων και
Αρχαίας Τεχνολογίας:

Στ. Κατάκης

Νεότερης Τέχνης:

Δ. Παυλόπουλος

Λαϊκής Αιθιοπικής Τέχνης:

Δ. Παυλόπουλος

Ε.ΔΙ.Π.:

Α. Αραχωβίτης
(Αρχαιολογικό Πάρκο)

Μ. Ρογκενμπούκε
(Μονάδα Συντήρησης)

Α. Σφυρόερα

Αρχαιολόγος Μουσείων Π.Ε.:

Β. Λέτσιος

Συντηρητής Αρχαιοτήτων και Έργων
Τέχνης Τ.Ε.:

Ι. Σκορδύλης

Επιστάτης Δ.Ε.:

Χρ. Τραγουδάρας

Φύλακες Δ.Ε.:

Ι. Κούσουλας,
Μ. Χουλιάρας,
Ν. Αγγέλης

9. Μονάδα Ψηφιακών Φωτογραφικών Εφαρμογών

Υπεύθυνη:

Ε. Μαντζουράνη

Ε.Τ.Ε.Π.

Ν. Μπάκα

10. Σύμβουλοι Σπουδών για το Ακαδημαϊκό Έτος 2015-16

ΤΟΜΕΑΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Π. Κονόρτας

Κ. Γαγανάκης

ΤΟΜΕΑΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ
ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

Δ. Πλάντζος (χειμερινό
εξάμηνο)

Γ. Πάλλης

11. Σύμβουλοι για Φοιτητές ΑΜΕΑ για το Ακαδημαϊκό Έτος 2015-16

Αικ. Νικολάου

Γ. Πάλλης

**ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΛΩΝ ΔΕΠ
ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ**

Α/Α	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΓΡΑΦΕΙΟ	ΟΡΟΦΟΣ
1.	ΑΝΕΖΙΡΗ ΣΟΦΙΑ	403	4ος
2.	ΒΑΒΟΥΡΑΝΑΚΗΣ ΓΙΩΡΓΟΣ	720	7ος
3.	ΒΑΛΑΒΑΝΗΣ ΠΑΝΟΣ	717	7ος
4.	ΓΑΓΑΝΑΚΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	408	4ος
5.	ΓΑΡΔΙΚΑ ΚΑΤΕΡΙΝΑ	646	6ος
6.	ΓΙΑΝΤΣΗ-ΜΕΛΕΤΙΑΔΗ ΝΙΚΟΛΕΤΤΑ	646	6ος
7.	ΕΥΘΥΜΙΟΥ ΜΑΡΙΑ	408	4ος
8.	ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ ΧΡΥΣΑΝΘΟΣ	612	6ος
9.	ΚΑΡΑΛΗ-ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ ΙΟΥΛΙΑ	405	4ος
10.	ΚΑΡΑΜΑΝΩΛΑΚΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ	409	4ος
11.	ΚΑΤΑΚΗΣ ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ	404	4ος
12.	ΚΑΤΣΙΑΡΔΗ-HERING ΟΛΓΑ	408	4ος
13.	ΚΕΠΕΤΖΗ ΒΙΚΤΩΡΙΑ	406	4ος
14.	ΚΕΦΑΛΙΔΟΥ ΕΥΡΥΔΙΚΗ	404	4ος
15.	ΚΟΛΙΑ-ΔΕΡΜΙΤΖΑΚΗ ΑΘΗΝΑ	401	4ος
16.	ΚΟΝΟΡΤΑΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣ	409	4ος
17.	ΚΟΠΑΝΙΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	404	4ος
18.	ΚΟΥΡΤΕΣΗ-ΦΙΛΙΠΠΑΚΗ ΓΕΩΡΓΙΑ	719	7ος
19.	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ ΚΑΤΕΡΙΝΑ	401	4ος
20.	ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΥΔΑΚΗ-ΚΙΤΡΟΜΗΛΙΔΟΥ ΜΑΡΙΑ	406	4ος
21.	ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΥ ΔΗΜΗΤΡΑ	403	4ος
22.	ΜΑΝΙΑΤΗ-ΚΟΚΚΙΝΗ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΤΣΑ	401	4ος

23.	ΜΑΝΤΖΟΥΡΑΝΗ ΕΛΕΝΗ	423	4ος
24.	ΜΑΥΡΟΜΙΧΑΛΗ ΕΥΘΥΜΙΑ	613	6ος
25.	ΜΕΡΓΙΑΛΗ-ΣΑΧΑ ΣΟΦΙΑ	408	4ος
26.	ΜΟΥΛΙΟΥ ΜΑΡΙΑ (ΜΑΡΛΕΝ)	406	4ος
27.	ΜΠΟΥΡΑΖΕΛΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	616	6ος
28.	ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ	401	4ος
29.	ΝΤΟΥΡΟΥ-ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΥ ΜΑΡΙΑ	403	4ος
30.	ΠΑΛΑΓΓΙΑ-ΛΑΔΟΠΟΥΛΟΥ ΟΛΓΑ	404	4ος
31.	ΠΑΛΛΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	406	4ος
32.	ΠΑΠΑΔΑΤΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	405	4ος
33.	ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ-ΓΡΑΜΜΕΝΟΥ ΑΝΝΑ	405	4ος
34.	ΠΑΠΑΔΙΑ-ΛΑΛΑ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ	408	4ος
35.	ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΜΑΡΙΑ	401	4ος
36.	ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ	613	6ος
37.	ΠΕΤΡΙΔΗΣ ΠΛΑΤΩΝ	406	4ος
38.	ΠΛΑΝΤΖΟΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ	404	4ος
39.	ΠΛΑΤΩΝ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ	419	4ος
40.	ΠΛΟΥΜΙΔΗΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ	403	4ος
41.	ΠΟΛΥΧΡΟΝΑΚΟΥ-ΣΓΟΥΡΙΤΣΑ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ	405	4ος
42.	ΡΑΠΤΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ	408	4ος
43.	ΣΕΙΡΗΝΙΔΟΥ ΒΑΣΩ	409	4ος
44.	ΧΑΣΙΑΚΟΥ ΑΦΡΟΛΙΤΗ	612	6ος
45.	ΧΑΤΖΗΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΕΥΑΝΘΗΣ	403	4ος
46.	ΧΡΗΣΤΟΥ ΕΙΡΗΝΗ	401	4ος
47.	ΨΩΜΑ ΣΕΛΗΝΗ	403	4ος

ΛΟΙΠΟ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

Ε.ΔΙ.Π.

48.	ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣΑΝΔΡΕΑΣ	Τομέας Ιστορίας
49.	ΑΡΑΧΩΒΙΤΗΣ ΛΑΜΠΡΟΣ	Αρχαιολογικό Πάρκο
50.	ΜΠΑΛΗ ΧΑΡΙΚΛΕΙΑ	Τομέας Ιστορίας
51.	ΡΟΓΚΕΝΜΠΟΥΚΕ ΜΙΣΕΛ	Μονάδα Συντήρησης
52.	ΣΦΥΡΟΕΡΑ ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ	Μουσείο Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης
53.	ΔΡ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΒΟΥΛΓΑΡΙΔΗΣ	Αποσπασμένος από τη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση στο Τμήμα

Πληροφορίες για τις ώρες υποδοχής των φοιτητών από τα μέλη ΔΕΠ παρέχονται από τους αντίστοιχους τομείς, καθώς και στην ιστοσελίδα του Τμήματος:

<http://www.arch.uoa.gr/didaktiko-proswpiko/ores-ypodoxis-koinoy.html>

Τομέας Ιστορίας: 210 7277400

Τομέας Αρχαιολογίας

& Ιστορίας της Τέχνης: 210 7277426, 210 7277432

ΓΝΩΣΤΙΚΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

A. ΤΟΜΕΑΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Αρχαία Ιστορία

Καθηγητής Κωνσταντίνος Μπουραζέλης

Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Σελήνη Ψωμά

Επίκουρος Καθηγήτρια Σοφία Ανεζίρη

Μεσαιωνική Ιστορία της Δύσεως

Καθηγήτρια Μαρία Ντούρου-Ηλιοπούλου

Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Νικολέττα Γιαντοσή-Μελετιάδη (σε άδεια κατά το χειμερινό εξάμηνο)

Ιστορία του Βυζαντινού Κράτους

Καθηγήτρια Αθηνά Κόλια-Δεομιτζάκη

Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Σοφία Μεργιαλή-Σαχά (σε άδεια κατά το χειμερινό εξάμηνο)*

Επίκουροι Καθηγήτριες Τριανταφυλλίτσα Μανιάτη-Κοκκίνη
Κατερίνα Νικολάου
Ειρήνη Χρήστου

Ιστορία Πρώιμων Νεότερων Χρόνων:

Ιστορία Νέου Ελληνισμού (από τον 13ο αι. έως την Ελληνική Επανάσταση)

Καθηγήτριες Αναστασία Παπαδία-Λάλα (σε άδεια κατά το εαρινό εξάμηνο)

Όλγα Κατσιαρδή-Hering

Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Μαρία Ευθυμίου

Επίκουροι Καθηγήτριες Βάσω Σεισηνίδου

Κατερίνα Κωνσταντινίδου

Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία (16ος-18ος αι.)

Αναπληρωτής Καθηγητής Κωνσταντίνος Γαγανάκης

Ιστορία της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας

Αναπληρωτής Καθηγητής Παρασκευάς Κονόρτας

Νεότερη και Σύγχρονη Ιστορία, 19ος-21ος αι. (Ελλάδα, Ευρώπη, Κόσμος):

Νεότερη Ελληνική Ιστορία (από την Ελληνική Επανάσταση έως σήμερα)

<i>Αναπληρώτρια Καθηγήτρια</i>	Κατερίνα Γαρδίκια
<i>Επίκουροι Καθηγητές</i>	Σπυρίδων Πλουμίδης Ευάγγελος Καραμανωλάκης
<i>Λέκτορας</i>	Δήμητρα Λαμπροπούλου (σε άδεια κατά το χειμερινό εξάμηνο)

Ιστορία του Μεταπολεμικού Κόσμου

<i>Καθηγητής</i>	Ευάνθης Χατζηβασιλείου*
------------------	-------------------------

Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία

<i>Επίκουρος Καθηγητής</i>	Κωνσταντίνος Ράπτης
<i>Επίκουρος Καθηγήτρια</i>	Μαρία Παπαθανασίου

*Αναμένεται το ΦΕΚ διορισμού

B. ΤΟΜΕΑΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

Προϊστορική Αρχαιολογία

<i>Καθηγήτριες</i>	Παναγιώτα Πολυχρονάκου-Σγουρίτσα Ιουλία Καραλή Ελένη Μαντζουράνη
<i>Αναπληρωτής Καθηγητής</i>	Ελευθέριος Πλάτων
<i>Αναπληρώτρια Καθηγήτρια</i>	Γεωργία Κουρτέση-Φιλιππάκη Ιωάννης Παπαδάτος Γεώργιος Βαβουρανάκης (σε άδεια κατά το χειμερινό και το εαρινό εξάμηνο)
<i>Επίκουροι Καθηγητές</i>	Κωνσταντίνος Κοπανιάς
<i>Λέκτορες</i>	Άννα Παπαδημητρίου-Γραμμένου Αφροδίτη Χασιακού-Αργυράκη

Κλασική Αρχαιολογία

<i>Καθηγήτρια</i>	Όλγα Παλαγγιά
<i>Καθηγητής</i>	Πάνος Βαλαβάνης Δημήτρης Πλάντζος (σε άδεια κατά το εαρινό εξάμηνο)
<i>Επίκουροι Καθηγητές/ Καθηγήτρια</i>	Ευρυδίκη Κεφαλίδου Χρυσάνθος Κανελλόπουλος Στυλιανός Κατάκης

Βυζαντινή Αρχαιολογία

Καθηγήτρια

Αναπληρωτής Καθηγητής

Επίκουρος Καθηγήτρια

Λέκτορας

Μαρία Κωνσταντουδάκη-
Κιτρομηλίδου

Πλάτων Πετρίδης

Βικτωρία Κέπετζη

Γεώργιος Πάλλης

Ιστορία της Τέχνης

Αναπληρωτής Καθηγητής

Επίκουρος Καθηγήτρια

Δημήτρης Παυλόπουλος* (σε άδεια
κατά το χειμερινό εξάμηνο)

Ευθυμία Μαυρομιχάλη (σε άδεια
κατά το εαρινό εξάμηνο)

Μουσειολογία

Λέκτορας

Μαρία (Μάρλεν) Μούλιου

**Αναμένεται το ΦΕΚ διορισμού*

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

A. Στόχοι

I. Αντικείμενο της Ιστορικής Επιστήμης

Αντικείμενο της επιστήμης της ιστορίας είναι η μελέτη του παρελθόντος. Μελέτη, η οποία αγκαλιάζει κάθε τομέα της ανθρώπινης δράσης, όπως την πολιτική, την κοινωνική ζωή, την οικονομία, τον πολιτισμό, την καθημερινότητα, τη σχέση με το φυσικό περιβάλλον, σε οποιαδήποτε στιγμή του παρελθόντα χρόνου. Η μελέτη αυτή εξαρτάται από την ποσότητα, την ποιότητα και το είδος των πηγών (γραπτές, προφορικές, οπτικοακουστικές κ.ά.), τις οποίες διαθέτει ο/η ιστορικός, καθώς και από τις μεθόδους και τις τεχνικές ανάλυσης που θα χρησιμοποιήσει στην προσέγγισή τους. Ο στόχος είναι η κριτική εξέταση, η σφαιρική και πολυεπίπεδη κατανόηση των όσων έχουν συμβεί στο παρελθόν με βάση τα ερωτήματα και τους προβληματισμούς που γεννά η εκάστοτε συγκυρία. Η ιστορική γνώση που παράγεται, κρίνεται και αξιολογείται στο πλαίσιο ενός ανοιχτού και γόνιμου διαλόγου εντός της ιστορικής κοινότητας αλλά και με το ευρύτερο κοινό.

Ο Τομέας Ιστορίας του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών έχει ως στόχο την κατάρτιση ιστορικών σε όλο το χρονικό και θεματικό φάσμα της ελληνικής και παγκόσμιας ιστορίας, από την αρχαιότητα στη σύγχρονη. Στο επίκεντρο των παρεχόμενων σπουδών έχει τεθεί καταρχάς η εξοικείωση των φοιτητών και των φοιτητριών με τη σύγχρονη ιστορική θεωρητική σκέψη και την επιστημονική έρευνα. Η μελέτη διαφορετικών περιόδων αποτελεί έναν ακόμη στόχο του προγράμματος, το οποίο δεν περιορίζεται μόνο στην Ιστορία. Συμπληρώνεται και με μαθήματα από άλλα Τμήματα της Φιλοσοφικής κυρίως Σχολής, με επιδίωξη την πολύπλευρη ανάπτυξη του φοιτητή και της φοιτήτριας, -ιδιαίτερα για όσους και όσες θα διδάξουν στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση-, καθώς και τη γνωριμία τους με διαφορετικές προσεγγίσεις από τις ανθρωπιστικές και κοινωνικές επιστήμες.

Τα τελευταία χρόνια έχει σημειωθεί στον Τομέα Ιστορίας μια εντυπωσιακή ανάπτυξη του προγράμματος ιστορικών μαθημάτων, το οποίο καλύπτει με σημαντική επάρκεια μια σειρά από περιόδους και γνωστικά αντικείμενα και παρέχει στους φοιτητές και στις φοιτήτριες στέρεα μεθοδολογικά εργαλεία και ουσιαστική γνώση της ελληνικής και παγκόσμιας ιστορίας. Πιο συγκεκριμένα τα ιστορικά μαθήματα εκτείνονται στα παρακάτω πεδία:

Θεωρία και Μεθοδολογία της Ιστορίας

Εισαγωγή στις Ιστορικές Σπουδές

Μεθοδολογικά προβλήματα της Ιστορίας

Εισαγωγή στην Παγκόσμια Ιστορία

Αρχαία Ιστορία

Ιστορία του Αρχαίου Ελληνικού Κόσμου

Ρωμαϊκή Ιστορία

Μεσαιωνική- Βυζαντινή Ιστορία

Μεσαιωνική Ιστορία της Δύσεως

Ιστορία του Βυζαντινού Κράτους

Ιστορία Πρώιμων Νεότερων Χρόνων:

Ιστορία Νέου Ελληνισμού (από τον 13ο αι. έως την Ελληνική Επανάσταση)

Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία (16ος-18ος αι.)

Ιστορία της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας

Νεότερη και Σύγχρονη Ιστορία, 19ος-21ος αι. (Ελλάδα, Ευρώπη, Κόσμος):

Νεότερη και σύγχρονη Ελληνική Ιστορία (από την Ελληνική Επανάσταση έως σήμερα)

Ιστορία του Μεταπολεμικού Κόσμου

Νεότερη και σύγχρονη Ευρωπαϊκή Ιστορία (1789 έως σήμερα)

Η κατεύθυνση Ιστορίας είναι η μία από τις δύο ειδικεύσεις που μπορούν να επιλέξουν οι φοιτητές και φοιτήτριες του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας. Οι πτυχιούχοι με ιστορική ειδίκευση έχουν καταρχάς τη δυνατότητα να εργαστούν στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, όπου μπορούν να διδάξουν την Ιστορία και τα άλλα φιλολογικά μαθήματα. Ένας σημαντικός αριθμός των αποφοίτων μας έχει στραφεί με επιτυχία σε άλλες επαγγελματικές επιλογές (διαχείριση πολιτιστικών αγαθών, δημοσιογραφία, επιμέλεια εκδόσεων) στον δημόσιο και ιδιωτικό τομέα, με βάση τα εφόδια που έχει αποκτήσει στη διάρκεια των σπουδών του, τη συνθετική και κριτική σκέψη, τη γλωσσική επάρκεια, την πολύπλευρη και πολυπρισματική μελέτη των πολιτικών και κοινωνικών φαινομένων. Απόφοιτοι του Τομέα μας, μετά από μεταπτυχιακές σπουδές, διδάσκουν σε ελληνικά και ξένα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα, ενώ παράλληλα υπάρχει η δυνατότητα να εργαστούν σε εξειδικευμένα κέντρα ιστορικής έρευνας και παραγωγής γνώσης (αρχαία, ερευνητικά κέντρα, βιβλιοθήκες, μουσεία κ.ά.).

II. Αντικείμενο των Επιστημονικών Κλάδων της Αρχαιολογίας και της Ιστορίας της Τέχνης

1. Αρχαιολογία

Αντικείμενο της επιστήμης της Αρχαιολογίας είναι η μελέτη του υλικού πολιτισμού του παρελθόντος, με σκοπό την κατανόηση και την ερμηνεία της οικονομικής, κοινωνικής, πολιτικής και πολιτισμικής δομής των κοινωνικών συνόλων. Μέσα από τη μελέτη της αρχαίας τεχνολογίας, χειροτεχνίας και τέχνης και των ιδεολογικών παραμέτρων που τις καθορίζουν, αλλά και των πάσης φύσεως οργανικών και ανόργανων καταλοίπων που σχετίζονται με την ζωή του ανθρώπου, ο αρχαιολόγος επιχειρεί να ανασυνθέσει τον τρόπο ζωής, όσο και σκέψης, των αρχαίων κοινωνιών. Η αρχαιολογική έρευνα περιστρέφεται συνήθως γύρω από κεντρικούς θεματικούς άξονες της ανθρώπινης δραστηριότητας, όπως: φυσικό και πολιτισμικό περιβάλλον, κοινωνική και πολιτική οργάνωση, θρησκεία και λατρεία, δημόσιος και ιδιωτικός χώρος, τέχνη, τεχνολογία και αισθητική, οικονομία και εμπόριο, πολεμικές πρακτικές, ταφικά έθιμα, αθλητισμός, κόσμηση και ένδυση κ.ο.κ.

Η διδασκαλία της Αρχαιολογίας στο Πανεπιστήμιο Αθηνών επικεντρώνεται στη μελέτη της μεθοδολογίας και της ιστορίας της αρχαιολογικής έρευνας, στην ανασκαφική μέθοδο, στη μελέτη των απαρχών του πολιτισμού στον ελληνικό χώρο και στις γύρω περιοχές, στη μελέτη του κλασικού πολιτισμού και των νεωτερικών του προσλήψεων, καθώς και στη μελέτη των ποικίλων εκφάνσεων της Βυζαντινής Τέχνης. Συγκεκριμένα, εξειδικεύεται στα παρακάτω γνωστικά αντικείμενα:

A. Προϊστορική Αρχαιολογία: Αντικείμενο της Προϊστορικής Αρχαιολογίας είναι η μελέτη του υλικού πολιτισμού και της οργάνωσης των ανθρώπινων κοινωνιών από την εμφάνιση του ανθρώπου (2,5 εκατ. χρόνια) έως το τέλος της εποχής του Χαλκού (1100 π.Χ.), κυρίως στην περιοχή του ελλαδικού – αιγαιακού χώρου και, ευρύτερα, της Ανατολικής Μεσογείου, και περιλαμβάνει τις παρακάτω μεγάλες χρονοπολιτισμικές ενότητες:

1. Παλαιολιθική και Μεσολιθική Εποχή
2. Νεολιθική Εποχή
3. Πρώιμη, Μέση και Ύστερη Εποχή του Χαλκού (Ελλαδικός - Κυκλαδικός - Μινωικός - Μυκηναϊκός - Κυπριακός πολιτισμός και νησιωτικός πολιτισμός του ΒΑ Αιγαίου)

B. Κλασική Αρχαιολογία: Αντικείμενο της Κλασικής Αρχαιολογίας είναι η μελέτη των υλικών καταλοίπων της ανθρώπινης δραστηριότητας από το τέλος της Εποχής του Χαλκού έως και την Ύστερη Αρχαιότητα στον ευρύτερο Μεσογειακό χώρο και περιλαμβάνει τις παρακάτω μεγάλες περιόδους:

1. Πρώιμοι Χρόνοι (Πρωτογεωμετρική και Γεωμετρική εποχή)
2. Αρχαϊκοί Χρόνοι
3. Κλασικοί Χρόνοι

4. Ελληνιστικοί Χρόνοι
5. Ρωμαϊκοί Χρόνοι

Γ. Βυζαντινή Αρχαιολογία και Αρχαιολογία της Μεταβυζαντινής περιόδου:

Αντικείμενο της Βυζαντινής Αρχαιολογίας είναι η μελέτη και ερμηνεία των υλικών καταλοίπων της ανθρώπινης δραστηριότητας, συμπεριλαμβανομένων των έργων καλλιτεχνικής δημιουργίας διαφόρων κλάδων, από την εμφάνιση του Χριστιανισμού έως την Άλωση της Κωνσταντινούπολης. Αντικείμενο της Αρχαιολογίας της Μεταβυζαντινής περιόδου είναι η μελέτη και ερμηνεία των μνημείων και γενικά παντοειδών αντικειμένων τέχνης από την Άλωση έως τη δημιουργία του Ελληνικού Κράτους. Το γνωστικό αυτό αντικείμενο περιλαμβάνει τις παρακάτω μεγάλες περιόδους:

1. Παλαιοχριστιανική περίοδος
2. Βυζαντινή περίοδος (Πρωτοβυζαντινή - Μεσοβυζαντινή - Υστεροβυζαντινή)
3. Μεταβυζαντινή περίοδος

Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στις γενικές αρχές, μεθόδους και τεχνικές της αρχαιολογικής έρευνας πεδίου, κυρίως μέσα από την πρακτική συμμετοχή στην πανεπιστημιακή ανασκαφή στο Πλάσι Μαραθώνα, η οποία είναι εκπαιδευτική και ταυτόχρονα ερευνητική.

Στο Τμήμα προσφέρονται επίσης μαθήματα Αρχαιολογίας της Ανατολικής Μεσογείου και της ευρύτερης Εγγύς Ανατολής από την Εποχή του Χαλκού έως και το τέλος της Νεοασσυριακής Περιόδου (609 π.Χ.).

Επιπλέον, προσφέρονται μαθήματα **Μουσειολογίας**, ενταγμένα στην κατεύθυνση της Αρχαιολογίας, προσαρμοσμένα ώστε να καλύπτουν τις ανάγκες όλου του Τμήματος προβάλλοντας διαφορετικού τύπου μουσεία, εντός και εκτός Ελλάδας, καθώς και τις λειτουργίες τους. Η μουσειολογία μελετά την ιστορία των μουσείων και των συλλογών, τις αξίες και τον ρόλο τους στην κοινωνία, τρόπους οργάνωσης και τομείς λειτουργίας τους, ζητήματα δεοντολογίας και καλής πρακτικής και φυσικά τις ποικίλες δραστηριότητές τους. Τα μαθήματα που προσφέρονται έχουν ως στόχο να αναδείξουν την επιστήμη της μουσειολογίας, τις αξίες και ερμηνείες των μουσείων, των μουσειακών αντικειμένων και των συλλογών καθώς και τη σχέση αυτών με τους ανθρώπους, να εξοικειώσουν τους φοιτητές με μουσειοπαιδαγωγικές θεωρίες και πρακτικές και να τους προετοιμάσουν για έναν επόμενο κύκλο μεταπτυχιακών σπουδών στη μουσειολογία, εφόσον το επιθυμούν.

2. Ιστορία της Τέχνης

Η Ιστορία της Τέχνης ως γνωστικό αντικείμενο εξετάζει την Τέχνη (Ζωγραφική, Γλυπτική, Αρχιτεκτονική, Χαρακτική, Διακοσμητική) της Μεσαιωνικής Δύσης και των Νεότερων Χρόνων, καθώς και εκφάνσεις της Σύγχρονης Τέχνης, σε όλον τον κόσμο. Ως ειδικός επιστημονικός κλάδος συγκροτήθηκε στη Γερμανία κατά το δεύτερο μισό του 19ου αιώνα και ανέπτυξε δικά της, ευδιάκριτα μεθοδολογικά εργαλεία. Η μορφολογική/τεχνοτροπική ανάλυση και η εικονογραφική/εικονολογική θεωρία είναι από τις σημαντικότερες προσεγγίσεις έργων τέχνης που γνώρισαν ευρύτατη εφαρμογή και αποδοχή. Στον 20όν αιώνα άλλωστε εμφανίζονται στην Ιστορία της Τέχνης πολλαπλές ερμηνευτικές τάσεις που συνδέονται με την Ψυχανάλυση, την Κοινωνική Ανθρωπολογία, τη Σημειωτική, τον Μαρξισμό, κ.ά.

Στο Πανεπιστήμιο Αθηνών η διδασκαλία της Ιστορίας της Τέχνης εξειδικεύεται στις παρακάτω τεχνοϊστορικές ενότητες:

1. Τέχνη της Αναγέννησης
2. Τέχνη του Μπαρόκ και του Ροκοκό
3. Νεότερη Ευρωπαϊκή Τέχνη - Νεοελληνική Τέχνη
4. Σύγχρονη Τέχνη

Η αρχαιολογική παιδεία και η γνώση της ιστορίας της τέχνης αποτελούν τη βάση της αισθητικής και πνευματικής καλλιέργειας και κυρίως στηρίζουν και ολοκληρώνουν την ιστορική αντίληψη. Η γνώση των ιστορικών γεγονότων και της εξέλιξης του πνεύματος και των ιδεών, όπως προκύπτει από τα κείμενα, αντικείμενα μελέτης φιλολόγων και ιστορικών ολοκληρώνεται με τη γνώση των υλικών καταλοίπων των πολιτισμών – αντικείμενο μελέτης των αρχαιολόγων και ιστορικών της τέχνης.

Η κύρια επαγγελματική κατεύθυνση του αρχαιολόγου και του ιστορικού της τέχνης είναι η απορρόφησή του στην Αρχαιολογική Υπηρεσία του Κράτους, στόχος της οποίας είναι η αρχαιολογική έρευνα και η προστασία των μνημείων (εντοπισμός, αποκάλυψη, μελέτη, συντήρηση, ανάδειξη και νομική προστασία), καθώς και η οργάνωση μουσείων και εκθέσεων. Αποφασιστική υπήρξε πάντοτε, η συμβολή των αρχαιολόγων και ιστορικών της τέχνης στη διατήρηση και ανάδειξη της ιστορικής και πολιτιστικής φυσιογνωμίας του ελληνικού χώρου, με τη διάσωση των αρχαίων μνημείων και έργων τέχνης, των παραδοσιακών οικισμών και του ιστορικού, εν γένει, αλλά και φυσικού τοπίου μέσα στο οποίο έζησε και έδρασε ο άνθρωπος. Δημιουργούν, έτσι, κίνητρα επισκεψιμότητας και επικοινωνίας με ανθρώπους από όλο τον κόσμο με πολλαπλά οφέλη, μεταξύ των οποίων και οικονομικά.

Αρχαιολόγοι και ιστορικοί της τέχνης απασχολούνται επίσης σε Ανώτατα Εκπαιδευτικά και σε Ερευνητικά Ιδρύματα, καθώς και σε ιδιωτικά Μουσεία και Συλλογές. Τέλος, η Μέση Εκπαίδευση απορροφά μεγάλο μέρος αποφοίτων του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας.

B. Οργάνωση του Προγράμματος Σπουδών

I. Γενικά

Το Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας περιλαμβάνει δύο κατευθύνσεις σπουδών, που αντιστοιχούν σε δύο ειδικεύσεις: α) **ειδίκευση Ιστορίας** και β) **ειδίκευση Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης**.

Η επιλογή κατεύθυνσης δηλώνεται από τον φοιτητή στη Γραμματεία μετά την ολοκλήρωση του Δ' εξαμήνου των σπουδών του. Με την ειδίκευση, ο φοιτητής εμβαθύνει, σύμφωνα με τις απαιτήσεις της σύγχρονης έρευνας, σε ορισμένες εποχές ή επιμέρους κλάδους και αποκομίζει ειδικές γνώσεις, ερεθίσματα και μεθόδους προσέγγισης της ιστορικής και αρχαιολογικής επιστήμης. Το πτυχίο του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών, και των δύο κατευθύνσεων, εξασφαλίζει **Παιδαγωγική και Διδακτική Επάρκεια** στους αποφοίτους του ώστε να είναι δυνατή η απορρόφησή τους και από τη Μέση/Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση. Για τους εισαχθέντες προ του 2013, η Παιδαγωγική Επάρκεια εξασφαλίζεται από το πρόγραμμα το οποίο ήδη ακολουθούν. Για όσους έχουν εισαχθεί από το ακαδημαϊκό έτος 2013-2014 και στο εξής, η Παιδαγωγική Επάρκεια εξασφαλίζεται σύμφωνα με τα όσα προβλέπονται στις σελ. 40-63 του παρόντος Οδηγού.

Ο ελάχιστος χρόνος ολοκλήρωσης των σπουδών δεν μπορεί να είναι κατώτερος των **δεξαμήνων**, κατά τα οποία οι φοιτητές έχουν τη δυνατότητα να διαμορφώνουν οι ίδιοι το πρόγραμμά τους. Τα μαθήματα χωρίζονται σε μαθήματα **Βάσης**, σε μαθήματα **Κορμού**, σε μαθήματα **Ειδίκευσης** και σε μαθήματα **Ελεύθερης Επιλογής**.

Τα μαθήματα **Βάσης** περιλαμβάνουν μαθήματα Φιλολογίας και Παιδαγωγικής, τα οποία οι φοιτητές του Τμήματός μας **υποχρεούνται** να παρακολουθήσουν, προκειμένου να διαμορφώσουν τη βάση εκείνη των γνώσεων που θα τους επιτρέψει να προσεγγίσουν, με την απαραίτητη ευρύτερη εποπτεία, τον επιστημονικό κλάδο που θα επιλέξουν, αλλά και να ανταποκριθούν επιτυχέστερα στις απαιτήσεις της πιθανής μελλοντικής τους απορρόφησης στη Μέση Εκπαίδευση.

Τα μαθήματα **Κορμού** περιλαμβάνουν μαθήματα Ιστορίας, Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης και είναι **υποχρεωτικά** για τους φοιτητές των δύο κατευθύνσεων. Με τα μαθήματα αυτά, οι φοιτητές του Τμήματός μας αποκτούν έναν κοινό κορμό γνώσεων, με αφετηρία τον οποίο μπορούν, στη συνέχεια, να εμβαθύνουν σε ειδικότερους κλάδους της επιστήμης τους μέσω των μαθημάτων **Ειδίκευσης**. Η κατηγορία αυτή μαθημάτων περιλαμβάνει **Υποχρεωτικά** και **Επιλεγόμενα**.

Από τα προσφερόμενα Επιλεγόμενα μαθήματα Ειδίκευσης υποχρεούται ο φοιτητής να επιλέξει μέχρι το πέρας των σπουδών του τουλάχιστον δύο σεμιναριακά μαθήματα, στα οποία η απόδοσή του θα ελέγχεται με σεμιναριακή εργασία, που θα αποδεικνύει την ικανότητά του στον χειρισμό της επιστημονικής μεθόδου, στον εντοπισμό θεμάτων με ερευνητικό ενδιαφέρον και στην κριτική τοποθέτηση απέναντι στο θέμα που εξετάζεται.

Προσφέρονται επίσης μαθήματα **Ελεύθερης Επιλογής**, τα οποία ο φοιτητής μπορεί να επιλέξει από δύο κατηγορίες μαθημάτων (βλ. παρακάτω). Μία από αυτές τις κατηγορίες είναι μαθήματα, υποχρεωτικά ή επιλεγόμενα, που προσφέρονται από την άλλη κατεύθυνση.

Μαθήματα του Τμήματος προσφέρονται στα υπόλοιπα Τμήματα της Σχολής είτε ως υποχρεωτικά είτε ως επιλεγόμενα (σε συνδιδασκαλία).

Συγκρότηση ψηφιακού εργαστηρίου για την εξυπηρέτηση των αναγκών διδασκόντων και διδασκομένων.

Στεγάζεται σε χώρο του Αρχαιολογικού Μουσείου, στον β' όροφο του κτηρίου της Φιλοσοφικής Σχολής, και χρησιμοποιείται αποκλειστικά για τη διεξαγωγή μαθημάτων, στα οποία απαιτείται η χρήση ηλεκτρονικού υπολογιστή από διδάσκοντες και διδασκομένους.

Πρακτική Άσκηση Φοιτητών (ΕΠΕΔΒΜ-ΕΣΠΑ 2007-2015)

Το Πρόγραμμα Πρακτικής Άσκησης του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας στοχεύει στην ερευνητική και επαγγελματική εξοικείωση όσο το δυνατόν μεγαλύτερου αριθμού φοιτητών και φοιτητριών του Τμήματος, στους φυσικούς χώρους επαγγελματικής τους δραστηριότητας, προκειμένου να επιτευχθεί η δημιουργία διαύλου αμφίδρομης μετάδοσης πληροφοριών μεταξύ πανεπιστημιακής εκπαίδευσης και συναφών προς αυτήν υπηρεσιών, με σκοπό την αμοιβαία συνεργασία.

Η πρακτική άσκηση των φοιτητών του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας είναι προαιρετική και πραγματοποιείται σε Εφορείες Αρχαιοτήτων, Ιστορικά Αρχεία, Μουσεία, Βιβλιοθήκες, Υπηρεσίες των Υπουργείων, Πολιτισμού και Τουρισμού, Παιδείας Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, καθώς και σε ερευνητικά ιδρύματα, τα σχετικά με την Ιστορία της Τέχνης. Διευκρινίζεται ότι το Πρόγραμμα Πρακτική Άσκηση Φοιτητών (ΠΠΑ) εντάσσεται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος Εκπαίδευσης και Δια Βίου Μάθησης (ΕΠΕΔΒΜ) του Υπουργείου Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο-ΕΚΤ) και από Εθνικούς Πόρους. Την επιστημονική ευθύνη του Προγράμματος Πρακτικής Άσκησης έχει η κ. Γ. Κουρτέση-Φιλιππάκη. Τα κριτήρια επιλογής των υποψηφίων φοιτητών/τριών για τη συμμετοχή τους στο πρόγραμμα αυτό είναι η βαθμολογία τους και το εξάμηνο φοίτησής τους (από το Β' εξάμηνο και εξής). Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να απευθύνονται για τις απαραίτητες πληροφορίες σχετικά με το πρόγραμμα στην κα. Μ. Χαρίση, κυψέλη 409.

Πρακτική Άσκηση Φοιτητών (Εθελοντική)

Στο πλαίσιο του Τομέα Ιστορίας λειτουργεί πρόγραμμα εθελοντικής εργασίας των φοιτητών του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας σε Αρχεία και Ερευνητικά Κέντρα. Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να απευθύνονται στις υπεύθυνες του προγράμματος: αναπληρώτρια καθηγήτρια Μ. Ευθυμίου και καθηγήτρια Α. Κόλια-Δερμιτζάκη.

Από τον Τομέα Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης προσφέρονται επίσης μαθήματα και ελεύθερα φροντιστήρια.

Βιβλιοθήκες

Οι δύο Βιβλιοθήκες του Τμήματος (Σπουδαστήριο Ιστορίας και Σπουδαστήριο Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης) διαθέτουν περίπου 70.000 τόμους εξειδικευμένων βιβλίων και περιοδικών. Το μεγαλύτερο ποσοστό τους έχει ήδη καταγραφεί ηλεκτρονικά και το έργο αυτό συνεχίζεται. Η αναζήτηση μπορεί να γίνει στη διεύθυνση:

<http://www.lib.uoa.gr/yphresies/opac/>

Ιστοσελίδα

Η ιστοσελίδα του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας βρίσκεται στη διεύθυνση: **www.arch.uoa.gr**. Οι φοιτητές μπορούν να συμβουλευόνται την ιστοσελίδα για το περιεχόμενο και την εξεταστέα ύλη των μαθημάτων και για ανακοινώσεις που τους αφορούν. Επιπλέον, σε μεγάλο αριθμό μαθημάτων προσφέρεται η δυνατότητα πρόσβασης στην ηλεκτρονική τάξη (**<http://eclass.uoa.gr>**).

II. Μαθήματα

A. ΓΕΝΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

- 1) Κάθε μάθημα θα πρέπει να διδαχθεί εξαμηνιαίως επί 13 πλήρεις εβδομάδες κατ' ελάχιστον, άλλως θεωρείται μη διδαχθέν.
- 2) Το χειμερινό εξάμηνο αρχίζει το δεύτερο δεκαπενθήμερο του Σεπτεμβρίου και το εαρινό εξάμηνο λήγει το δεύτερο δεκαπενθήμερο του Ιουνίου.
- 3) Μετά την πάροδο του χρονικού διαστήματος που προβλέπεται ως ελάχιστη διάρκεια των προπτυχιακών σπουδών του Τμήματος προσαυξημένου κατά δύο (2) έτη, δεν χορηγούνται οι πάσης φύσεως παροχές προς τους φοιτητές (ιατροφαρμακευτική και νοσοκομειακή περίθαλψη, υποτροφίες επίδοσης και υποτροφίες και δάνεια ενίσχυσης, δωρεάν σίτιση, στέγαση και παροχή διδακτικών βιβλίων ή άλλων βοηθημάτων, διευκόλυνση για τις μετακινήσεις κ.ά.).
- 4) Στο Τμήμα δεν προβλέπεται διαδικασία βελτίωσης βαθμού σε ήδη εξετασθέντα μαθήματα.
- 5) Οι φοιτητές κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους δεν δικαιούνται δωρεάν βιβλία περισσότερα από τον υποχρεωτικό αριθμό μαθημάτων του προγράμματος σπουδών τους (52 μαθήματα).

B. ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

Για την απόκτηση του πτυχίου απαιτείται η επιτυχής παρακολούθηση 52 μαθημάτων, το καθένα από τα οποία διδάσκεται επί τρεις ώρες κάθε εβδομάδα.

Σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία (νόμος 3374/2-8-2005), το πρόγραμμα σπουδών είναι οργανωμένο με βάση το σύστημα μεταφοράς και συσώρευσης πιστωτικών μονάδων ECTS – π.μ.–. Οι πιστωτικές μονάδες εκφράζουν ποσοτικά την εργασία που απαιτείται για την ολοκλήρωση όλων των προγραμματισμένων δραστηριοτήτων μάθησης και ο οποίος κατά τη διάρκεια ενός εξαμήνου αποτιμάται σε **τριάντα (30) π.μ.** Συνολικά, στη διάρκεια της φοίτησής τους οι φοιτητές θα πρέπει να συγκεντρώσουν **240 π.μ. (ECTS)** τουλάχιστον.

Σημ.: Στο ενδεικτικό πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας ο αριθμός των τριάντα πιστωτικών μονάδων κατά εξάμηνο και των συνολικά 240 πιστωτικών μονάδων ισχύει κατά προσέγγιση.

Γ. ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΚΑΙ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΕΠΑΡΚΕΙΑ

Το πτυχίο του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών εξασφαλίζει **Παιδαγωγική και Διδακτική Επάρκεια** στους αποφοίτους του ώστε να είναι δυνατή η απορρόφησή τους και από τη Μέση / Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση. Για όσους έχουν εισαχθεί από το ακαδημαϊκό έτος 2013-2014 και στο εξής, η Παιδαγωγική Επάρκεια εξασφαλίζεται σύμφωνα με τα όσα προβλέπονται στις σελ. 40-63 του παρόντος Οδηγού.

Οι προ του 2013-2014 εισαχθέντες φοιτητές του Τμήματος καθώς και οι πτυχιούχοι αυτού **ΔΕΝ** υπάγονται στις σχετικές με την υποχρέωση πιστοποιημένης παιδαγωγικής-διδακτικής επάρκειας διατάξεις και το πτυχίο του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών τους διασφαλίζει αυτομάτως τη δυνατότητα συμμετοχής σε μελλοντικούς διαγωνισμούς ΑΣΕΠ για τον κλάδο «ΠΕ02 Φιλολόγων», όπως αυτό ίσχυε και πριν από την ψήφιση του ν. 3848/2010.

Δ. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

α. ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΤΡΙΕΣ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΕΙΣΛΑΧΘΕΙ ΚΑΤΑ ΤΑ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΑ ΕΤΗ 2011-12 ΚΑΙ 2012-13

Οι πιστωτικές μονάδες οργανώνονται σε τρίαωρα εξαμηνιαία μαθήματα που ενδέχεται να συνοδεύονται από φροντιστηριακές ασκήσεις ή επιτόπια μαθήματα προς ενδιαφερόμενους φοιτητές. Τα μαθήματα κατανέμονται στις ακόλουθες ενότητες:

1) Μαθήματα υποχρεωτικά και για τις δύο κατευθύνσεις

α) Μαθήματα Βάσης:

11 μαθήματα = 40 π.μ. (9 μαθήματα από το Τμήμα Φιλολογίας × 3,5 π.μ και 2 μαθήματα από το Τμήμα Φιλοσοφίας - Παιδαγωγικής - Ψυχολογίας × 4 π.μ και × 4,5 π.μ., αντιστοίχως)

β) Μαθήματα Κορμού:

20 μαθήματα × 5 π.μ = 100 π.μ.

Ειδικότερα:

Μαθήματα Ιστορίας:

10 μαθήματα × 5 π.μ = 50 π.μ.

Μαθήματα Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης:

10 μαθήματα × 5 π.μ = 50 π.μ.

2. Μαθήματα κατεύθυνσης

α) Μαθήματα Ειδίκευσης:¹

17 μαθήματα, που οργανώνονται για την:

Κατεύθυνση Ιστορίας σε:

8 μαθήματα

9 μαθήματα

Υποχρεωτικά Ειδίκευσης

Επιλεγόμενα Ειδίκευσης

40,5 π.μ. (7 μαθήματα

50,5 - 54 π.μ.

× 5 π.μ. και 1 μάθημα × 5,5 π.μ)

(αναλυτικά παρακάτω)

¹ Από τα προσφερόμενα Επιλεγόμενα μαθήματα Ειδίκευσης υποχρεούται ο φοιτητής να επιλέξει μέχρι τέλους των Σπουδών του τουλάχιστον δύο σεμιναριακά μαθήματα. Η επίδοση του φοιτητή στα σεμιναριακά μαθήματα θα διαμορφώνεται με βάση την όλη συμμετοχή του, την προφορική παρουσίαση σεμιναριακής εργασίας κατά τη διάρκεια του εξαμήνου και την τελική γραπτή μορφή της εργασίας αυτής, που θα αποδεικνύει την ικανότητά του στον χειρισμό της επιστημονικής μεθόδου, στον εντοπισμό ζητημάτων που ενδιαφέρουν ερευνητικά και στην κριτική τοποθέτηση απέναντι στο εξεταζόμενο θέμα, καθώς και την τήρηση της ακαδημαϊκής δεοντολογίας. Η συμμετοχή του φοιτητή στα σεμιναριακά μαθήματα είναι υποχρεωτική. Η απουσία του φοιτητή σε περισσότερα από δύο (2) τρίαωρα μαθήματα ενός σεμιναριακού μαθήματος συνεπιφέρει τη μη αναγνώριση του μαθήματος αυτού. Το μέγεθος των γραπτών σεμιναριακών εργασιών θα πρέπει να κυμαίνεται μεταξύ 5.500 και 7.000 λέξεων, συμπεριλαμβανομένων των παραπομπών. Σημειώνεται ότι ο αριθμός των φοιτητών ανά σεμινάριο δεν είναι δυνατό να υπερβαίνει τους 23.

Κατεύθυνση Αρχαιολογίας σε:

9 μαθήματα

Υποχρεωτικά Ειδίκευσης

46 π.μ. (8 μαθήματα

× 5 π.μ. και 1 μάθημα × 6 π.μ.)

(αναλυτικά παρακάτω)

8 μαθήματα

Επιλεγόμενα Ειδίκευσης

45 - 48 π.μ.

β) Μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής

4 μαθήματα

Ο αριθμός των πιστωτικών μονάδων των μαθημάτων ελεύθερης επιλογής από άλλο Τμήμα ή άλλη Σχολή, εκτός του Τμήματός μας, Ιστορίας και Αρχαιολογίας, ορίζεται σε 3. **ΚΑΤ' ΕΞΑΙΡΕΣΗ**, σε περίπτωση που οι φοιτητές επιλέξουν ως μαθήματα ελεύθερης επιλογής μαθήματα του Τμήματός μας, Ιστορίας και Αρχαιολογίας, από την ίδια ή την άλλη κατεύθυνση σπουδών τους, πέραν των όσων υποχρεούνται για τη λήψη του πτυχίου τους, ο αριθμός των πιστωτικών μονάδων των μαθημάτων αυτών αντιστοιχεί στον αριθμό των πιστωτικών μονάδων που δίδεται από το Τμήμα μας, Ιστορίας και Αρχαιολογίας, σύμφωνα με τον παρακάτω κατάλογο.

Συγκεντρωτικά η κατανομή των διδακτικών και πιστωτικών μονάδων έχει ως εξής:

Για την κατεύθυνση Ιστορίας:

Κατηγορία	Είδος	Αριθμός	Π.Μ.
Υποχρεωτικά και για τις δύο κατευθύνσεις	Βάσης	11	40
	Κορμού	20	100
Κατεύθυνσης	Υποχρεωτικά Ειδίκευσης	8	40,5
	Επιλεγόμενα Ειδίκευσης	9	50,5 -54
	Ελεύθερης Επιλογής	4	Κυμαινόμενος αριθμός π.μ., σύμφωνα με τη ρύθμιση για τις π.μ. των μαθημάτων ελεύθερης επιλογής
Σύνολο		52	231 - 234,5 π.μ και επιπλέον οι π.μ. των τεσσάρων μαθημάτων ελεύθερης επιλογής

Για την κατεύθυνση Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης:

Κατηγορία	Είδος	Αριθμός	Π.Μ.
Υποχρεωτικά και για τις δύο κατευθύνσεις	Βάσης	11	40
	Κορμού	20	100
Κατεύθυνσης	Υποχρεωτικά Ειδίκευσης	9	46
	Επιλεγόμενα Ειδίκευσης	8	45-48
	Ελεύθερης Επιλογής	4	Κυμαινόμενος αριθμός π.μ., σύμφωνα με τη ρύθμιση για τις π.μ. των μαθημάτων ελεύθερης επιλογής
Σύνολο		52	231 - 234 π.μ. και επιπλέον οι π.μ. των τεσσάρων μαθημάτων ελεύθερης επιλογής

Προσφερόμενα μαθήματα

Αναλυτικότερα οι πιστωτικές μονάδες ανά προσφερόμενο μάθημα έχουν ως εξής:

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΙΣ ΔΥΟ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ

<i>α) Μαθήματα Βάσης</i>	<i>π.μ.</i>
11 μαθήματα	40
Αρχαία Ελληνική Φιλολογία I	3,5
Αρχαία Ελληνική Φιλολογία II	3,5
Αρχαία Ελληνική Φιλολογία III	3,5
Αρχαία Ελληνική Φιλολογία IV ή Γλωσσολογία	3,5
Λατινική Φιλολογία I	3,5
Λατινική Φιλολογία II	3,5
Βυζαντινή Φιλολογία	3,5
Νεοελληνική Φιλολογία I	3,5
Νεοελληνική Φιλολογία II	3,5
Παιδαγωγικά I	4
Παιδαγωγικά II	4,5
Σύνολο	40

<i>β) Μαθήματα Κορμού</i>	<i>π.μ.</i>
20 μαθήματα	100
<i>Μαθήματα Ιστορίας</i>	<i>π.μ.</i>
II 03 Εισαγωγή στην Παγκόσμια Ιστορία	5
II 04 Εισαγωγή στις Ιστορικές Σπουδές	5
II 10 Αρχαία Ιστορία Α'	5
II 11 Αρχαία Ιστορία Β'	5
II 12 Μεσαιωνική Ιστορία της Δύσεως Α'	5
II 13 Βυζαντινή Ιστορία Α'	5
II 21 Βυζαντινή Ιστορία Β'	5

II 14 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία Α'	5
II 17 Ιστορία Νέου Ελληνισμού Α'	5
II 18 Νεότερη Ελληνική Ιστορία Α'	5
Σύνολο	50

<i>Μαθήματα Αρχαιολογίας</i>	<i>π.μ.</i>
ΙΑ 04 Εισαγωγή στην Επιστήμη της Αρχαιολογίας	5
ΙΑ 02 Προϊστορική Αρχαιολογία Α'	5
ΙΑ 10 Προϊστορική Αρχαιολογία Β'	5
ΙΑ 11 Κλασική Αρχαιολογία Α'	5
ΙΑ 12 Κλασική Αρχαιολογία Β'	5
ΙΑ 13 Βυζαντινή Αρχαιολογία Α'	5
ΙΑ 14 Βυζαντινή Αρχαιολογία Β'	5
ΙΑ 17 Εισαγωγή στην Επιστήμη της Ιστορίας της Τέχνης	5
ΙΑ 15 Ιστορία της Τέχνης Α'	5
ΙΑ 16 Ιστορία της Τέχνης Β'	5
Σύνολο	50

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ

α) Μαθήματα Ειδίκευσης

Κατεύθυνση Ιστορίας

<i>Υποχρεωτικά</i>	<i>π.μ.</i>
8 μαθήματα	40,5
II 25 Αρχαία Ιστορία Γ'	5
II 22 Μεσαιωνική Ιστορία της Δύσεως Β'	5
II 29 Μεθοδολογικά προβλήματα της Ιστορίας	5,5
II 30 Ιστορία Νέου Ελληνισμού Β'	5
II 31 Νεότερη Ελληνική Ιστορία Β'	5
II 19 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία Β'	5
II 24 Ιστορία Οθωμανικής Αυτοκρατορίας II	5
II 84 Ιστορία Μεταπολεμικού Κόσμου I	5
Σύνολο	40,5

Επιλεγόμενα

Οι φοιτητές της Κατεύθυνσης Ιστορίας υποχρεούνται να παρακολουθήσουν εννέα (9) επιλεγόμενα μαθήματα Κατεύθυνσης, εκ των οποίων τουλάχιστον τα δύο σεμιναριακά. Κάθε ένα από τα επιλεγόμενα σεμιναριακά μαθήματα αντιστοιχεί σε 6 π.μ., ενώ κάθε ένα από τα επιλεγόμενα μη σεμιναριακά μαθήματα αντιστοιχεί σε 5,5 π.μ. Επομένως, οι πιστωτικές μονάδες στο σύνολο των επιλεγόμενων μαθημάτων Κατεύθυνσης Ιστορίας μπορεί να κυμαίνονται μεταξύ των 50,5 (2 σεμιναριακά και 7 μη σεμιναριακά μαθήματα) και των 54 π.μ. (9 σεμιναριακά μαθήματα).

<i>A) Επιλεγόμενα σεμιναριακά</i>	<i>π.μ.</i>
ΣΙ 38 Αρχαία Ιστορία	6
ΣΙ 91 Αρχαία Ιστορία	6
ΣΙ 51 Μεσαιωνική Ιστορία της Δύσεως	6
ΣΙ 31 Βυζαντινή Ιστορία	6
ΣΙ 52 Βυζαντινή Ιστορία	6
ΣΙ 66 Βυζαντινή Ιστορία	6
ΣΙ 13 Βυζαντινή Ιστορία	6
ΣΙ 26 Βυζαντινή Ιστορία	6
ΣΙ 88 Βυζαντινή Ιστορία	6
ΣΙ 18 Νεότερη Ελληνική Ιστορία	6
ΣΙ 37 Νεότερη Ελληνική Ιστορία	6
ΣΙ 135 Νεότερη Ελληνική Ιστορία	6
ΣΙ 55 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία	6
ΣΙ 119 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία	6
ΣΙ 113 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία	6
ΣΙ 122 Ιστορία Νέου Ελληνισμού I	6
ΣΙ 57 Ιστορία Νέου Ελληνισμού I	6
ΣΙ 218 Ιστορία Νέου Ελληνισμού	6
ΣΙ 60 Ιστορία Νέου Ελληνισμού	6
ΣΙ 67 Ιστορία Νέου Ελληνισμού	6
ΣΙ 63 Ιστορία Νέου Ελληνισμού	6
ΣΙ 219 Ιστορία Νέου Ελληνισμού	6
ΣΙ 215 Νεότερη και Σύγχρονη Ιστορία	6
ΣΙ 06 Σύγχρονη Ιστορία	6
ΣΙ 217 Ιστορία της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας	6
ΣΙ 130 Ιστορία Νέου Ελληνισμού	6
<i>B) Επιλεγόμενα μη σεμιναριακά</i>	<i>π.μ.</i>
Π 89 Αρχαία Ιστορία - Επιγραφική	5,5
Π 91 Αρχαία Ιστορία - Νομισματική	5,5
Π 212 Βυζαντινή Ιστορία	5,5
Π 213 Βυζαντινή Ιστορία	5,5
Π 215 Βυζαντινή Ιστορία	5,5
Π 126 Ιστορία της Εκπαίδευσης	5,5
Π 20 Νεότερη Ελληνική Ιστορία	5,5
Π 07 Ιστορία Νέου Ελληνισμού	5,5
Π 88 Σύγχρονη Ελληνική Πολιτική Ιστορία	5,5
Π 55 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία	5,5
Π 64 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία II	5,5
Π 140 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία	5,5
Π 110 Ιστορία της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας I	5,5
Π 109 Οθωμανική Ιστορία και Παλαιογραφία: Οι Πηγές	5,5

Κατεύθυνση Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης

<i>Υποχρεωτικά</i>	<i>π.μ.</i>
9 μαθήματα	46
ΙΑ 21 Τοπογραφία – Αρχιτεκτονική – Πολεοδομία	5
ΙΑ 26 Προϊστορική Αρχαιολογία Γ'	5
ΙΑ 42 Αρχαιολογία των Ανατολικών Πολιτισμών	5
ΙΑ 31 Κλασική Αρχαιολογία Γ'	5
ΙΑ 108 Αρχαιολογία Ρωμαϊκών Χρόνων	5
ΙΑ 43 Εμβάθυνση στην Αρχαιολογία	5
ΙΑ 44 Αρχαιολογία της Μεταβυζαντινής περιόδου	5
ΙΑ 29 Ιστορία της Τέχνης Γ'	5
ΙΑ 103 Ανασκαφική και Επεξεργασία Αρχαιολογικού Υλικού – Μουσειολογία	6
Σύνολο	46

Επιλεγόμενα

Οι φοιτητές της Κατεύθυνσης Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης υποχρεούνται να παρακολουθήσουν οκτώ (8) επιλεγόμενα μαθήματα Κατεύθυνσης, εκ των οποίων τουλάχιστον τα δύο σεμιναριακά. Κάθε ένα από τα επιλεγόμενα σεμιναριακά μαθήματα αντιστοιχεί σε 6 π.μ., ενώ κάθε ένα από τα επιλεγόμενα μη σεμιναριακά μαθήματα αντιστοιχεί σε 5,5 π.μ. Επομένως, οι πιστωτικές μονάδες στο σύνολο των επιλεγόμενων μαθημάτων Κατεύθυνσης Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης μπορεί να κυμαίνονται μεταξύ των 45 (2 σεμιναριακά και 6 μη σεμιναριακά μαθήματα) και των 48 π.μ. (8 σεμιναριακά μαθήματα).

<i>A) Επιλεγόμενα σεμιναριακά</i>	<i>π.μ.</i>
ΣΑ 116 Προϊστορική Αρχαιολογία	6
ΣΑ 70 Προϊστορική Αρχαιολογία	6
ΣΑ 10 Προϊστορική Αρχαιολογία	6
ΣΑ 112 Προϊστορική Αρχαιολογία	6
ΣΑ 122 Προϊστορική Αρχαιολογία	6
ΣΑ 22 Προϊστορική Αρχαιολογία	6
ΣΑ 110 Προϊστορική Αρχαιολογία	6
ΣΑ 13 Αρχαιολογία Ανατολικών Πολιτισμών	6
ΣΑ 55 Αρχαιολογία Ανατολικών Πολιτισμών	6
ΣΑ 26 Κλασική Αρχαιολογία	6
ΣΑ 150 Αρχαιολογία των Ρωμαϊκών Χρόνων	6
ΣΑ 94 Βυζαντινή Αρχαιολογία	6
ΣΑ 181 Βυζαντινή Αρχαιολογία	6
ΣΑ 96 Βυζαντινή Αρχαιολογία	6
ΣΑ 58 Βυζαντινή Αρχαιολογία	6
ΣΑ 80 Ιστορία της Τέχνης	6
ΣΑ 135 Μουσειολογία	6

B) Επιλεγόμενα μη σεμιναριακά	π.μ
IA 137 Προϊστορική Αρχαιολογία	5,5
IA 72 Προϊστορική Αρχαιολογία	5,5
IA 74 Προϊστορική Αρχαιολογία	5,5
IA 200 Προϊστορική Αρχαιολογία	5,5
IA 73 Προϊστορική Αρχαιολογία	5,5
IA 203 Προϊστορική Αρχαιολογία	5,5
IA 202 Προϊστορική Αρχαιολογία	5,5
IA 208 Προϊστορική Αρχαιολογία	5,5
IA 119 Κλασική Αρχαιολογία	5,5
IA 115 Κλασική Αρχαιολογία	5,5
IA 110 Κλασική Αρχαιολογία	5,5
IA 201 Κλασική Αρχαιολογία	5,5
II 89 Αρχαία Ιστορία - Επιγραφική	5,5
IA 146 Βυζαντινή Αρχαιολογία	5,5
IA 82 Βυζαντινή Αρχαιολογία	5,5
IA 132 Ιστορία της Τέχνης	5,5
IA 106 Μουσειολογία	5,5
IA 190 Μουσειοπαιδαγωγική	5,5

β) Μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής

4 μαθήματα

ΠΡΟΣΟΧΗ: Ο αριθμός των πιστωτικών μονάδων των μαθημάτων ελεύθερης επιλογής από άλλο Τμήμα, άλλη Σχολή ή άλλο ΑΕΙ, εκτός του Τμήματός μας, Ιστορίας και Αρχαιολογίας, ορίζεται σε 3. ΚΑΤ' ΕΞΑΙΡΕΣΗ, σε περίπτωση που οι φοιτητές επιλέξουν ως μαθήματα ελεύθερης επιλογής μαθήματα του Τμήματός μας, Ιστορίας και Αρχαιολογίας, από την ίδια ή την άλλη κατεύθυνση σπουδών τους, πέραν των όσων υποχρεούνται για τη λήψη του πτυχίου τους, ο αριθμός των πιστωτικών μονάδων των μαθημάτων αυτών αντιστοιχεί στον αριθμό των πιστωτικών μονάδων που δίδεται από το Τμήμα μας, Ιστορίας και Αρχαιολογίας, σύμφωνα με τον παραπάνω κατάλογο (σελ. 24-31).

Ο φοιτητής μπορεί να επιλέξει τέσσερα μαθήματα ελεύθερης επιλογής από:

1. μαθήματα του Τμήματος της ίδιας ή της άλλης κατεύθυνσης,
2. μαθήματα άλλων Τμημάτων της Φιλοσοφικής Σχολής και άλλων Πανεπιστημιακών Σχολών της Αθήνας σύμφωνα με τις διαθεσιμότητες. (Για τον σχετικό κατάλογο, βλ. στην πλατφόρμα my studies / βασικός κύκλος / επιλογές άλλων Τμημάτων / 5ο,7ο εξάμηνο για τα Χειμερινά προσφερόμενα, και βασικός κύκλος / επιλογές άλλων Τμημάτων / 6ο,8ο εξάμηνο για τα Εαρινά προσφερόμενα).

Προς ενίσχυση της παιδαγωγικής κατάρτισης των φοιτητών, συστήνεται η παρακολούθηση τριών μαθημάτων Παιδαγωγικών (πλέον των δύο υποχρεωτικών Βάσης). Από τα τρία συστηνόμενα μαθήματα τα δύο πρέπει να είναι τα μαθήματα ΠΔ300 «Παιδαγωγική Ψυχολογία»

και ΠΔ302 «Αναλυτικό Πρόγραμμα. Διδασκαλία και Μάθηση», που προσφέρονται από τον Τομέα Παιδαγωγικής του Τμήματος ΦΠΨ προς τους φοιτητές του Τμήματός μας, στο 5ο και 6ο εξάμηνο του ενδεικτικού μας προγράμματος. Το τρίτο από τα συστηνόμενα μαθήματα οι φοιτητές του Τμήματός μας μπορούν να το επιλέγουν ανάμεσα από όλα τα προσφερόμενα μαθήματα Παιδαγωγικών του Τομέα Παιδαγωγικής του Τμήματος ΦΠΨ, σε συνδιδασκαλία με τους φοιτητές του Τμήματος ΦΠΨ.

Επαναλαμβάνεται ότι τα τρία συστηνόμενα μαθήματα Παιδαγωγικής θα είναι για τους φοιτητές του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας μαθήματα ελεύθερης επιλογής.

Σε περίπτωση που ο φοιτητής επιθυμεί να επιλέξει μαθήματα της κατηγορίας 2, παρακαλείται να επικοινωνήσει με τον σύμβουλο σπουδών του Τομέα της κατεύθυνσης σπουδών του.

Σημειώνεται ότι:

το επιλεγόμενο μάθημα πρέπει να διδάσκεται τουλάχιστον τρεις ώρες εβδομαδιαίως.

Συνοπτική Θεώρηση του Προγράμματος και
Προτεινόμενο Ενδεικτικό Πρόγραμμα ανά Εξάμηνα
(ΕΙΣΑΧΘΕΝΤΕΣ 2011-12 ΚΑΙ 2012-13)

α) Γενικά

Για τον καταρτισμό του ενδεικτικού προγράμματος που παρατίθεται στις επόμενες σελίδες θεωρήθηκε σκόπιμο τα γενικά και υποχρεωτικά μαθήματα να προτάσσονται των ειδικών, έτσι ώστε να δημιουργηθεί η βάση εκείνη των γνώσεων που θα επιτρέψει στον φοιτητή να κινηθεί με άνεση σε περισσότερο εξειδικευμένα μαθήματα. Με αυτό το σκεπτικό, στα πρώτα εξάμηνα απαντούν γενικά μαθήματα, ενώ στα τελευταία ειδικά.

Η κατανομή των μαθημάτων σε εξάμηνα είναι ενδεικτική και όχι υποχρεωτική για τον φοιτητή, ο οποίος μπορεί να συνδυάσει ελεύθερα τα μαθήματα που θέλει να παρακολουθήσει, εφόσον αυτά προσφέρονται.

Ενδείκνυται τα γενικά μαθήματα να προηγούνται των ειδικών και επισημαίνεται ότι ο φοιτητής πρέπει να καταρτίσει το εβδομαδιαίο πρόγραμμά του, έτσι ώστε οι ώρες των διδασκομένων μαθημάτων να μη συμπίπτουν.

Η οργάνωση του προγράμματος προσαρμόζεται στον ελάχιστο αριθμό μαθημάτων και πιστωτικών μονάδων που απαιτούνται για την απόκτηση του πτυχίου, όπως αυτά αναλύονται στις προηγούμενες σελίδες.

Από τα επιλεγόμενα μαθήματα ο φοιτητής μπορεί να επιλέξει αυτά που ανταποκρίνονται στα ιδιαίτερα ενδιαφέροντά του, εφόσον αυτά προσφέρονται.

Οι φοιτητές υποχρεούνται δύο φορές κάθε χρόνο, κατά το χειμερινό και το εαρινό εξάμηνο, ύστερα από σχετική ανακοίνωση της Γραμματείας του Τμήματος, να δηλώνουν όλα τα μαθήματα, στα οποία προτίθενται να εξετασθούν. Οι δηλώσεις των μαθημάτων γίνονται μέσω Διαδικτύου στην ιστοσελίδα: <http://my-studies.uoa.gr>. Για τις δηλώσεις των μαθημάτων οι φοιτητές μπορούν να χρησιμοποιούν είτε δικό τους υπολογιστή είτε τους υπολογιστές που βρίσκονται 1) στο Σπουδαστήριο Ιστορίας και στο Σπουδαστήριο Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης (6ος όροφος), 2) στο Εργαστήριο Πληροφορικής του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας (8ος όροφος) και 3) στην Πανεπιστημιακή Λέσχη (Ιπποκράτους 15).

Στα μαθήματα που προσφέρονται από περισσότερους από έναν διδάσκοντες καλούνται οι φοιτητές να δηλώσουν τον διδάσκοντα που θα παρακολουθήσουν μία εβδομάδα μετά την έναρξη των μαθημάτων. Ο αριθμός των εγγεγραμμένων φοιτητών θα κατανέμεται στους διδάσκοντες, εκτός αν έχει οριστεί διαφορετικά από τον Τομέα για το συγκεκριμένο μάθημα.

Η αποτυχία σε υποχρεωτικό μάθημα συνεπάγεται την εκ νέου παρακολούθησή του σε επόμενο εξάμηνο. Σε περίπτωση αποτυχίας σε μάθημα επιλογής, ο φοιτητής μπορεί να επιλέξει το ίδιο ή

άλλο μάθημα. Σε περίπτωση που οι φοιτητές μετά την απόκτηση του πτυχίου τους επιθυμούν να παρακολουθήσουν την άλλη κατεύθυνση σπουδών, δεν δικαιούνται να επιλέξουν τα μαθήματα ειδίκευσης ή ελεύθερης επιλογής στα οποία είχαν επιτύχει κατά τον πρώτο κύκλο σπουδών τους.

β) Σύμβουλοι Σπουδών

Η Γενική Συνέλευση του Τμήματος, για να διευκολύνει τους φοιτητές σχετικά με την οργάνωση των σπουδών τους, αποφάσισε να ορίσει συμβούλους σπουδών από κάθε Τομέα, οι οποίοι κατά το ακαδημαϊκό έτος 2015-2016 θα δέχονται δύο (2) ώρες την εβδομάδα τους φοιτητές που επιθυμούν να ζητήσουν οδηγίες για τις σπουδές τους (η ημέρα και η ώρα θα ανακοινωθούν στους Τομείς). Σύμβουλοι Σπουδών για τον Τομέα Ιστορίας είναι οι Π. Κονόρτας και Κ. Γαγανάκης και για τον Τομέα Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης ο Γ. Πάλλης.

Στις επόμενες σελίδες παρατίθεται ενδεικτικό πρόγραμμα ανά εξάμηνα καθώς και ορισμένες παρατηρήσεις που θα βοηθήσουν τον φοιτητή.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΑΤΑ ΕΞΑΜΗΝΑ²
(ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΤΡΙΕΣ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΕΙΣΑΧΘΕΙ
ΚΑΤΑ ΤΑ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΑ ΕΤΗ 2011-12 ΚΑΙ 2012-13)

Κοινό για τους φοιτητές και των δύο κατευθύνσεων

1ο Έτος: ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (1ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
**	Π04	Εισαγωγή στις Ιστορικές Σπουδές
**	Π03	Εισαγωγή στην Παγκόσμια Ιστορία
**	Π10	Αρχαία Ιστορία Α'
**	ΙΑ04	Εισαγωγή στην Επιστήμη της Αρχαιολογίας
**	ΙΑ11	Κλασική Αρχαιολογία Α'
B	ΦΑ03	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία Ι

1ο Έτος: ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (2ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
**	Π11	Αρχαία Ιστορία Β'
**	Π12	Μεσαιωνική Ιστορία της Δύσεως Α'
**	ΙΑ02	Προϊστορική Αρχαιολογία Α'
**	ΙΑ12	Κλασική Αρχαιολογία Β'
**	ΙΑ17	Εισαγωγή στην Επιστήμη της Ιστορίας της Τέχνης
B	ΦΛ03	Λατινική Φιλολογία Ι

² Οι ενδείξεις με τους κωδικούς αριθμούς των μαθημάτων:

B = Μαθήματα Βάσης

**= Μαθήματα υποχρεωτικά και για τις δύο κατευθύνσεις

*I= Υποχρεωτικά Κατεύθυνσης Ιστορίας

*Π= Υποχρεωτικά Κατεύθυνσης Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης

Τα μαθήματα με την ένδειξη B (Βάσης) και εκείνα που απαντούν στα 4 πρώτα εξάμηνα είναι υποχρεωτικά και για τις δύο κατευθύνσεις.

2ο Έτος: ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (3ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
**	Π13	Βυζαντινή Ιστορία Α'
**	Π17	Ιστορία Νέου Ελληνισμού Α'
**	ΙΑ13	Βυζαντινή Αρχαιολογία Α'
**	ΙΑ15	Ιστορία της Τέχνης Α'
B	ΦΑ04	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία II
B	ΦΛ04	Λατινική Φιλολογία II
B	ΦΒ27	Βυζαντινή Φιλολογία

2ο Έτος: ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (4ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
**	Π21	Βυζαντινή Ιστορία Β'
**	Π18	Νεότερη Ελληνική Ιστορία Α'
**	Π14	Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία Α'
**	ΙΑ10	Προϊστορική Αρχαιολογία Β'
**	ΙΑ14	Βυζαντινή Αρχαιολογία Β'
**	ΙΑ16	Ιστορία της Τέχνης Β'
B	ΦΝ03	Νεοελληνική Φιλολογία I

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

3ο Έτος: ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (5ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
I	Π29	Μεθοδολογικά Προβλήματα Ιστορίας
*I	Π25	Αρχαία Ιστορία Γ'
*I	Π31	Νεότερη Ελληνική Ιστορία Β'
*I	Π19	Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία Β'
B	ΦΑ27	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία ΙΙΙ
		1 Επιλεγόμενο Ιστορίας
		1 Ελεύθερη Επιλογή**

* Από το ακαδ. Έτος 2013-2014 το μάθημα συνοδεύεται από υποχρεωτική πρακτική άσκηση εξοικείωσης με αρχαιολογικό υλικό και τεχνικές της ιστορικής έρευνας. Βλ. Πρακτική Άσκηση Φοιτητών/τριών Κατεύθυνσης Ιστορίας σελ. 111-112.

** Συστήνεται η παρακολούθηση του μαθήματος ΠΔ300 «Παιδαγωγική Ψυχολογία» που προσφέρεται από τον Τομέα Παιδαγωγικής του Τμήματος ΦΠΨ.

3ο Έτος: ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (6ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
*I	Π22	Μεσαιωνική Ιστορία της Δύσεως Β'
*I	Π30	Ιστορία Νέου Ελληνισμού Β'
*I	Π84	Ιστορία Μεταπολεμικού Κόσμου
*I	Π24	Ιστορία Οθωμανικής Αυτοκρατορίας
B	ΦΑ07 ή ΦΓ07	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία ΙV ή Γλωσσολογία
B	ΦΝ83	Νεοελληνική Φιλολογία ΙΙ
		1 Ελεύθερη Επιλογή***

*** Συστήνεται η παρακολούθηση του μαθήματος ΠΔ302 «Αναλυτικό Πρόγραμμα. Διδασκαλία και Μάθηση» που προσφέρεται από τον Τομέα Παιδαγωγικής του Τμήματος ΦΠΨ.

4ο Έτος: ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (7ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
B	ΠΔ301	Παιδαγωγικά Ι: Διδακτική της Ιστορίας: Θεωρία και Πράξη
		4 Επιλεγόμενα Ιστορίας
		1 Ελεύθερη Επιλογή

4ο Έτος: ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (8ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
B	ΠΔ303	Παιδαγωγικά ΙΙ: Θεωρία και Πράξη της Διδασκαλίας των Φιλολογικών Μαθημάτων
		4 Επιλεγόμενα Ιστορίας
		1 Ελεύθερη Επιλογή

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ & ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

3ο Έτος: ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (5ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
*Π	ΙΑ26	Προϊστορική Αρχαιολογία Γ'
*Π	ΙΑ42	Αρχαιολογία των Ανατολικών Πολιτισμών
*Π	ΙΑ43	Εμβάθυνση στην Αρχαιολογία
*Π	ΙΑ44	Μεταβυζαντινή Αρχαιολογία
B	ΦΑ27	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία ΙΙΙ
		1 Επιλεγόμενο Αρχαιολογίας & Ιστορίας της Τέχνης
		1 Ελεύθερη Επιλογή*

* Συστήνεται η παρακολούθηση του μαθήματος ΠΔ300 «Παιδαγωγική Ψυχολογία» που προσφέρεται από τον Τομέα Παιδαγωγικής του Τμήματος ΦΠΨ.

3ο Έτος: ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (6ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
*Π	ΙΑ31	Κλασική Αρχαιολογία Γ'
*Π	ΙΑ21	Τοπογραφία-Αρχιτεκτονική-Πολεοδομία
*Π	ΙΑ29	Ιστορία της Τέχνης Γ'
B	ΦΑ07 ή ΦΓ07	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία ΙV ή Γλωσσολογία
B	ΦΝ83	Νεοελληνική Φιλολογία ΙΙ
		1 Επιλεγόμενο Αρχαιολογίας & Ιστορίας της Τέχνης
		1 Ελεύθερη Επιλογή**

** Συστήνεται η παρακολούθηση του μαθήματος ΠΔ302 «Αναλυτικό Πρόγραμμα. Διδασκαλία και Μάθηση» που προσφέρεται από τον Τομέα Παιδαγωγικής του Τμήματος ΦΠΨ.

4ο Έτος: ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (7ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
B	ΠΔ301	Παιδαγωγικά I: Διδακτική της Ιστορίας: Θεωρία και Πράξη
*Π	ΙΑ108	Αρχαιολογία Ρωμαϊκών Χρόνων
		3 Επιλεγόμενα Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης
		1 Ελεύθερη Επιλογή

4ο Έτος: ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (8ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
B	ΠΔ303	Παιδαγωγικά II: Θεωρία και Πράξη της Διδασκαλίας των Φιλολογικών Μαθημάτων
*Π	ΙΑ103	Ανασκαφική και Επεξεργασία Αρχαιολογικού Υλικού – Μουσειολογία***
		3 Επιλεγόμενα Αρχαιολογίας & Ιστορίας της Τέχνης
		1 Ελεύθερη Επιλογή

*** Το μάθημα περιλαμβάνει πρακτική άσκηση των φοιτητών με διάρκεια 8 ημερών συνολικά (κατά προτίμηση 2 ημέρες ανά εβδομάδα).

β. ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΤΡΙΕΣ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΕΙΣΑΧΘΕΙ ΑΠΟ ΤΟ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ 2013-14 ΚΑΙ ΕΞΗΣ

Οι πιστωτικές μονάδες για την απόκτηση του πτυχίου οργανώνονται σε τρία εξαμηνιαία μαθήματα που ενδέχεται να συνοδεύονται από φροντιστηριακές ασκήσεις ή επιτόπια μαθήματα προς ενδιαφερόμενους φοιτητές.

Το πτυχίο του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών εξασφαλίζει Παιδαγωγική και Διδακτική Επάρκεια στους αποφοίτους του, οι οποίοι έχουν εισαχθεί στο Τμήμα από το ακαδημαϊκό έτος 2013-2014 και στο εξής. Η κατοχή της Παιδαγωγικής-Διδακτικής Επάρκειας δίδει στους ανωτέρω αποφοίτους τη δυνατότητα:

Να γίνονται δεκτοί στον διαγωνισμό μέσω ΑΣΕΠ για την κατάρτιση πίνακα κατάταξης εκπαιδευτικών κατά κλάδο και ειδικότητα (στη συγκεκριμένη περίπτωση ως εκπαιδευτικών του κλάδου «ΠΕ02 Φιλολόγων»), με σκοπό τον διορισμό ή την πρόσληψή τους στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, σύμφωνα με τον νόμο 3848/2010, άρθρο 2, παράγραφος 3, περίπτωση β, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με τις διατάξεις του νόμου 4186/2013, άρθρο 36, παράγραφος 22, περίπτωση β και ε· 2) να προσλαμβάνονται στην ιδιωτική εκπαίδευση, σύμφωνα με τον νόμο 3848/2010, άρθρο 8.

Με σκοπό την εξασφάλιση της Παιδαγωγικής και Διδακτικής Επάρκειας από το πτυχίο του, το Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας προέβη σε αναμόρφωση του προγράμματος σπουδών του για τους φοιτητές του που έχουν εισαχθεί από το ακαδημαϊκό έτος 2013-2014 και στο εξής, σε πλήρη προσαρμογή του στον νόμο 4186/2013, άρθρο 36, παράγραφος 22, περίπτωση β και ε, σύμφωνα με τον οποίο:

Προϋπόθεση αποτελεί η ύπαρξη μέσα στο πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος διδακτικών αντικειμένων που εμπίπτουν στις ακόλουθες θεματικές περιοχές: 1. Θέματα εκπαίδευσης και αγωγής, 2. Θέματα μάθησης και διδασκαλίας, 3. Ειδική διδακτική και πρακτική άσκηση.

Κατ' εφαρμογή της παραπάνω διάταξης, το Τμήμα ενσωμάτωσε στο πρόγραμμα σπουδών του κύκλο μαθημάτων, που εξασφαλίζουν την παιδαγωγική και διδακτική επάρκεια στους αποφοίτους του οι οποίοι έχουν εισαχθεί στο Τμήμα κατά το ακαδημαϊκό έτος 2013-2014 και στο εξής (οι εισαχθέντες κατά προηγούμενα ακαδημαϊκά έτη υπάγονται στην προ του νόμου 3848/2010 νομοθεσία, που δεν απαιτεί την παιδαγωγική και διδακτική επάρκεια και παρέχει στους κατόχους πτυχίου του Τμήματός μας τη δυνατότητα διορισμού ή πρόσληψής τους στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση χωρίς άλλες προϋποθέσεις). Σημειώνεται ότι τα περισσότερα από τα μαθήματα αυτά ήδη περιέχονται στο πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος και διδάσκονται στους φοιτητές του από πολλά έτη (βλ. αναλυτικά Πίνακα, σελ. 59-63).

Τα μαθήματα που απαιτούνται για την απόκτηση πτυχίου κατανέμονται στις ακόλουθες ενότητες:

1) Μαθήματα υποχρεωτικά και για τις δύο κατευθύνσεις

α) Μαθήματα Βάσης:

13 μαθήματα = 46 π.μ. (9 μαθήματα από το Τμήμα Φιλολογίας × 3,5 π.μ και 4 μαθήματα από το Τμήμα Φιλοσοφίας - Παιδαγωγικής - Ψυχολογίας, εκ των οποίων 1 × 4 π.μ., 1 × 4,5 π.μ., 2 × 3 π.μ.)

β) Μαθήματα Κορμού:

21 μαθήματα = 105,5 π.μ. (20 μαθήματα × 5 π.μ = 100 π.μ., 1 μάθημα × 5,5 π.μ = 5,5 π.μ.).

Ειδικότερα:

Μαθήματα Ιστορίας:

10 μαθήματα × 5 π.μ = 50 π.μ.

Μαθήματα Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης:

10 μαθήματα × 5 π.μ = 50 π.μ.

Μάθημα Κορμού Εσωτερικής Επιλογής:³

1 μάθημα×5,5 π.μ.

2. Μαθήματα κατεύθυνσης

α) Μαθήματα Ειδίκευσης:⁴

³ Το υποχρεωτικό αυτό μάθημα Κορμού έχει αναγνωρισθεί ότι συμπεριλαμβάνεται στον κύκλο των οκτώ (8) μαθημάτων, που παρέχουν την Παιδαγωγική και Διδακτική Επάρκεια (βλ. Πίνακας). Για την κάλυψή του ο φοιτητής επιλέγει με ελεύθερη εσωτερική επιλογή, ένα εκ των τεσσάρων (4) ακολούθων μαθημάτων:

ΙΑ190 Μουσειοπαιδαγωγική: το μουσείο ως χώρος μάθησης και δημιουργικότητας

ή Π126 Ιστορία της Εκπαίδευσης

ή ΠΔ162 Οργάνωση και Διοίκηση της Εκπαίδευσης

ή ΠΔ119 Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης) (βλ. και Πίνακας σελ. 59-63).

--Οι φοιτητές της κατεύθυνσης Ιστορίας, που θα επιλέξουν ως --υποχρεωτικό-- μάθημα Κορμού Εσωτερικής Επιλογής το «Π126 Ιστορία της Εκπαίδευσης», έχουν τη δυνατότητα, εάν το επιθυμούν, να επιλέξουν επίσης και ένα ή περισσότερα από τα τρία υπόλοιπα μαθήματα (ΙΑ190 Μουσειοπαιδαγωγική: το μουσείο ως χώρος μάθησης και δημιουργικότητας, ΠΔ162 Οργάνωση και Διοίκηση της Εκπαίδευσης, ΠΔ119 Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης) ως μάθημα/μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής.

--Σε περίπτωση που οι ανωτέρω φοιτητές ΔΕΝ επιλέξουν ως --υποχρεωτικό-- μάθημα Κατεύθυνσης Εσωτερικής Επιλογής το «Π126 Ιστορία της Εκπαίδευσης», αλλά άλλο εκ των τριών υπολοίπων μαθημάτων, έχουν τη δυνατότητα, εάν το επιθυμούν, να επιλέξουν το μεν μάθημα «Π126 Ιστορία της Εκπαίδευσης» ως μάθημα Επιλεγόμενο Κατεύθυνσης, ενώ το ένα ή και τα δύο υπόλοιπα μαθήματα ως μάθημα/μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής.

--Οι φοιτητές της κατεύθυνσης Αρχαιολογίας, που θα επιλέξουν ως --υποχρεωτικό-- μάθημα Κορμού Εσωτερικής Επιλογής το «ΙΑ190 Μουσειοπαιδαγωγική: το μουσείο ως χώρος μάθησης και δημιουργικότητας» έχουν τη δυνατότητα, εάν το επιθυμούν, να επιλέξουν επίσης και ένα ή περισσότερα από τα τρία υπόλοιπα μαθήματα (Π126 Ιστορία της Εκπαίδευσης, ΠΔ162 Οργάνωση και Διοίκηση της Εκπαίδευσης, ΠΔ119 Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης) ως μάθημα/μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής.

--Σε περίπτωση που οι ανωτέρω φοιτητές ΔΕΝ επιλέξουν ως --υποχρεωτικό-- μάθημα Κορμού Εσωτερικής Επιλογής το «ΙΑ190 Μουσειοπαιδαγωγική: το μουσείο ως χώρος μάθησης και δημιουργικότητας», αλλά άλλο εκ των τριών υπολοίπων μαθημάτων, έχουν τη δυνατότητα, εάν το επιθυμούν, να επιλέξουν το μεν μάθημα «ΙΑ190 Μουσειοπαιδαγωγική: το μουσείο ως χώρος μάθησης και δημιουργικότητας» ως μάθημα Επιλεγόμενο Κατεύθυνσης, ενώ το ένα ή και τα δύο υπόλοιπα μαθήματα ως μάθημα/μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής.

⁴ Από τα προσφερόμενα Επιλεγόμενα μαθήματα Ειδίκευσης υποχρεούται ο φοιτητής να επιλέξει μέχρι τέλος των Σπουδών του τουλάχιστον **δύο σεμιναριακά μαθήματα**. Η επίδοσή του φοιτητή στα σεμιναριακά μαθήματα θα διαμορφώνεται με βάση την όλη συμμετοχή του, την προφορική παρουσίαση σεμιναριακής εργασίας κατά τη διάρκεια του εξαμήνου και την τελική γραπτή μορφή της εργασίας αυτής, που θα αποδεικνύει την ικανότητά του στον χειρισμό της επιστημονικής μεθόδου, στον εντοπισμό ζητημάτων που ενδιαφέρουν ερευνητικά και στην κριτική τοποθέτηση απέναντι στο εξεταζόμενο θέμα, καθώς και την τήρηση της ακαδημαϊκής δεοντολογίας. Η συμμετοχή του φοιτητή στα σεμιναριακά μαθήματα είναι υποχρεωτική. Η απουσία του φοιτητή σε περισσότερα από δύο (2) τριώρα μαθήματα ενός σεμιναριακού μαθήματος συνεπιφέρει τη μη αναγνώριση του μαθήματος αυτού. Το μέγεθος των γραπτών σεμιναριακών εργασιών θα πρέπει να κυμαίνεται μεταξύ 5.500 και 7.000 λέξεων, συμπεριλαμβανομένων των παραπομπών.

16 μαθήματα, που οργανώνονται για την:

Κατεύθυνση Ιστορίας σε:

8 μαθήματα	8 μαθήματα
Υποχρεωτικά Ειδίκευσης	Επιλεγόμενα Ειδίκευσης
40,5 π.μ. (7 μαθήματα × 5 π.μ. και 1 μάθημα × 5,5 π.μ.) (αναλυτικά βλ. παρακάτω)	45-48 π.μ.

Κατεύθυνση Αρχαιολογίας σε:

9 μαθήματα	7 μαθήματα
Υποχρεωτικά Ειδίκευσης	Επιλεγόμενα Ειδίκευσης
46 π.μ. (8 μαθήματα × 5 π.μ. και 1 μάθημα × 6 π.μ.) (αναλυτικά βλ. παρακάτω)	39,5-42 π.μ.

β) Μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής

2 μαθήματα

Ο αριθμός των πιστωτικών μονάδων των μαθημάτων ελεύθερης επιλογής από άλλο Τμήμα ή άλλη Σχολή ή άλλο ΑΕΙ, εκτός του Τμήματός μας, Ιστορίας και Αρχαιολογίας, ορίζεται σε 3.

ΚΑΤ' ΕΞΑΙΡΕΣΗ, σε περίπτωση που οι φοιτητές επιλέξουν ως μαθήματα ελεύθερης επιλογής μαθήματα του Τμήματός μας, Ιστορίας και Αρχαιολογίας, από την ίδια ή την άλλη κατεύθυνση σπουδών τους, πέραν των όσων υποχρεούνται για τη λήψη του πτυχίου τους, ο αριθμός των πιστωτικών μονάδων των μαθημάτων αυτών αντιστοιχεί στον αριθμό των πιστωτικών μονάδων που δίδεται από το Τμήμα μας, Ιστορίας και Αρχαιολογίας, σύμφωνα με τον παρακάτω κατάλογο και κυμαίνεται μεταξύ των **6 π.μ.** (σε περίπτωση που και τα δύο μαθήματα επιλεγούν από μαθήματα εκτός του Τμήματός μας) και των **12 π.μ.** (σε περίπτωση που και τα δυο μαθήματα επιλεγούν από σεμιναριακά μαθήματα του Τμήματός μας)

Συγκεντρωτικά η κατανομή των διδακτικών και πιστωτικών μονάδων έχει ως εξής:

Για την κατεύθυνση Ιστορίας:

Σημειώνεται ότι ο αριθμός των φοιτητών ανά σεμινάριο δεν είναι δυνατό να υπερβαίνει τους 23. Τα δύο σεμιναριακά μαθήματα έχουν αναγνωριστεί και ως μαθήματα Παιδαγωγικής-Διδακτικής Επάρκειας (βλ. και Πίνακας σελ. 59-63).

Κατηγορία	Είδος	Αριθμός	Π.Μ.
Υποχρεωτικά και για τις δύο κατεύθυνσεις	Βάσης	13	46
	Κορμού	21	105,5
Κατεύθυνσης	Υποχρεωτικά Ειδίκευσης	8	40,5
	Επιλεγόμενα Ειδίκευσης	8	45 - 48
	Ελεύθερης Επιλογής	2	6 - 12
Σύνολο		52	243 - 252

Για την κατεύθυνση Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης:

Κατηγορία	Είδος	Αριθμός	Π.Μ.
Υποχρεωτικά και για τις δύο κατεύθυνσεις	Βάσης	13	46
	Κορμού	21	105,5
Κατεύθυνσης	Υποχρεωτικά Ειδίκευσης	9	46
	Επιλεγόμενα Ειδίκευσης	7	39,5 - 42
	Ελεύθερης Επιλογής	2	6 - 12
Σύνολο		52	243 - 251,5

Προσφερόμενα μαθήματα

Πιστωτικές μονάδες ανά προσφερόμενο μάθημα:

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΙΣ ΔΥΟ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ

<i>α) Μαθήματα Βάσης</i>	<i>π.μ.</i>
13 μαθήματα	46
Αρχαία Ελληνική Φιλολογία I	3,5
Αρχαία Ελληνική Φιλολογία II	3,5
Αρχαία Ελληνική Φιλολογία III	3,5
Αρχαία Ελληνική Φιλολογία IV ή Γλωσσολογία	3,5
Λατινική Φιλολογία I	3,5
Λατινική Φιλολογία II	3,5
Βυζαντινή Φιλολογία	3,5
Νεοελληνική Φιλολογία I	3,5
Νεοελληνική Φιλολογία II	3,5
Παιδαγωγικά I	4
Παιδαγωγικά II	4,5
Παιδαγωγικά III	3
Παιδαγωγικά IV	3
Σύνολο	46

<i>β) Μαθήματα Κορμού</i>	<i>π.μ.</i>
21 μαθήματα	105,5
<i>Μαθήματα Ιστορίας</i>	<i>π.μ.</i>
II 03 Εισαγωγή στην Παγκόσμια Ιστορία	5
II 04 Εισαγωγή στις Ιστορικές Σπουδές	5
II 10 Αρχαία Ιστορία Α'	5
II 11 Αρχαία Ιστορία Β'	5
II 12 Μεσαιωνική Ιστορία της Δύσεως Α'	5
II 13 Βυζαντινή Ιστορία Α'	5
II 21 Βυζαντινή Ιστορία Β'	5
II 14 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία Α'	5
II 17 Ιστορία Νέου Ελληνισμού Α'	5
II 18 Νεότερη Ελληνική Ιστορία Α'	5

<i>Μαθήματα Αρχαιολογίας</i>	<i>π.μ.</i>
IA 04 Εισαγωγή στην Επιστήμη της Αρχαιολογίας	5
IA 02 Προϊστορική Αρχαιολογία Α'	5
IA 10 Προϊστορική Αρχαιολογία Β'	5
IA 11 Κλασική Αρχαιολογία Α'	5
IA 12 Κλασική Αρχαιολογία Β'	5
IA 13 Βυζαντινή Αρχαιολογία Α'	5
IA 14 Βυζαντινή Αρχαιολογία Β'	5
IA 17 Εισαγωγή στην Επιστήμη της Ιστορίας της Τέχνης	5

ΙΑ 15 Ιστορία της Τέχνης Α'	5
ΙΑ 16 Ιστορία της Τέχνης Β'	5
Μάθημα Κορμού Εσωτερικής Επιλογής: ⁵	π.μ.
ΙΑ190 Μουσειοπαιδαγωγική: το μουσείο ως χώρος μάθησης και δημιουργικότητας ή	
Π126 Ιστορία της Εκπαίδευσης	5,5
ή	
ΠΔ162 Οργάνωση και Διοίκηση της Εκπαίδευσης ή	
ΠΔ119 Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης	
Σύνολο	105,50

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ

α) Μαθήματα Ειδίκευσης

Κατεύθυνση Ιστορίας

Υποχρεωτικά	π.μ.
8 μαθήματα	40,5
Π 25 Αρχαία Ιστορία Γ'	5
Π 22 Μεσαιωνική Ιστορία της Δύσεως Β'	5
Π 29 Μεθοδολογικά προβλήματα της Ιστορίας	5,5
Π 30 Ιστορία Νέου Ελληνισμού Β'	5
Π 31 Νεότερη Ελληνική Ιστορία Β'	5

⁵Το υποχρεωτικό αυτό μάθημα Κορμού έχει αναγνωριστεί ότι συμπεριλαμβάνεται στον κύκλο των οκτώ (8) μαθημάτων, που παρέχουν την Παιδαγωγική και Διδακτική Επάρκεια (βλ. Πίνακας). Για την κάλυψή του ο φοιτητής επιλέγει με ελεύθερη εσωτερική επιλογή, ένα εκ των τεσσάρων (4) ανωτέρω μαθημάτων: (βλ. και Πίνακας σελ. 59-63).

--Οι φοιτητές της κατεύθυνσης Ιστορίας, που θα επιλέξουν ως –υποχρεωτικό– μάθημα Κορμού Εσωτερικής Επιλογής το «Π126 Ιστορία της Εκπαίδευσης», έχουν τη δυνατότητα, εάν το επιθυμούν, να επιλέξουν επίσης και ένα ή περισσότερα από τα τρία υπόλοιπα μαθήματα (ΙΑ190 Μουσειοπαιδαγωγική: το μουσείο ως χώρος μάθησης και δημιουργικότητας, ΠΔ162 Οργάνωση και Διοίκηση της Εκπαίδευσης, ΠΔ119 Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης) ως μάθημα/μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής.

--Σε περίπτωση που οι ανωτέρω φοιτητές ΔΕΝ επιλέξουν ως –υποχρεωτικό– μάθημα Κατεύθυνσης Εσωτερικής Επιλογής το «Π126 Ιστορία της Εκπαίδευσης», αλλά άλλο εκ των τριών υπολοίπων μαθημάτων, έχουν τη δυνατότητα, εάν το επιθυμούν, να επιλέξουν το μεν μάθημα «Π126 Ιστορία της Εκπαίδευσης» ως μάθημα Επιλεγόμενο Κατεύθυνσης, ενώ το ένα ή και τα δύο υπόλοιπα μαθήματα ως μάθημα/μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής.

--Οι φοιτητές της κατεύθυνσης Αρχαιολογίας, που θα επιλέξουν ως –υποχρεωτικό– μάθημα Κορμού Εσωτερικής Επιλογής το «ΙΑ190 Μουσειοπαιδαγωγική: το μουσείο ως χώρος μάθησης και δημιουργικότητας» έχουν τη δυνατότητα, εάν το επιθυμούν, να επιλέξουν επίσης και ένα ή περισσότερα από τα τρία υπόλοιπα μαθήματα (Π126 Ιστορία της Εκπαίδευσης, ΠΔ162 Οργάνωση και Διοίκηση της Εκπαίδευσης, ΠΔ119 Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης) ως μάθημα/μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής.

--Σε περίπτωση που οι ανωτέρω φοιτητές ΔΕΝ επιλέξουν ως –υποχρεωτικό– μάθημα Κορμού Εσωτερικής Επιλογής το «ΙΑ190 Μουσειοπαιδαγωγική: το μουσείο ως χώρος μάθησης και δημιουργικότητας», αλλά άλλο εκ των τριών υπολοίπων μαθημάτων, έχουν τη δυνατότητα, εάν το επιθυμούν, να επιλέξουν το μεν μάθημα «ΙΑ190 Μουσειοπαιδαγωγική: το μουσείο ως χώρος μάθησης και δημιουργικότητας» ως μάθημα Επιλεγόμενο Κατεύθυνσης, ενώ το ένα ή και τα δύο υπόλοιπα μαθήματα ως μάθημα/μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής.

Π 19 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία Β'	5
Π 24 Ιστορία Οθωμανικής Αυτοκρατορίας	5
Π 84 Ιστορία Μεταπολεμικού Κόσμου	5
Σύνολο	40,5

Επιλεγόμενα

Οι φοιτητές της Κατεύθυνσης Ιστορίας υποχρεούνται να παρακολουθήσουν οκτώ (8) επιλεγόμενα μαθήματα Κατεύθυνσης, εκ των οποίων τουλάχιστον τα δύο σεμιναριακά. Κάθε ένα από τα επιλεγόμενα σεμιναριακά μαθήματα αντιστοιχεί σε 6 π.μ., ενώ κάθε ένα από τα επιλεγόμενα μη σεμιναριακά μαθήματα αντιστοιχεί σε 5,5 π.μ. Επομένως, οι πιστωτικές μονάδες στο σύνολο των επιλεγόμενων μαθημάτων Κατεύθυνσης Ιστορίας μπορεί να κυμαίνονται μεταξύ των 45 (2 σεμιναριακά και 6 μη σεμιναριακά μαθήματα) και των 48 π.μ. (8 σεμιναριακά μαθήματα).

<i>Α) Επιλεγόμενα σεμιναριακά</i>	<i>π.μ.</i>
ΣΙ 38 Αρχαία Ιστορία	6
ΣΙ 91 Αρχαία Ιστορία	6
ΣΙ 51 Μεσαιωνική Ιστορία της Δύσεως	6
ΣΙ 31 Βυζαντινή Ιστορία	6
ΣΙ 52 Βυζαντινή Ιστορία	6
ΣΙ 66 Βυζαντινή Ιστορία	6
ΣΙ 13 Βυζαντινή Ιστορία	6
ΣΙ 26 Βυζαντινή Ιστορία	6
ΣΙ 88 Βυζαντινή Ιστορία	6
ΣΙ 18 Νεότερη Ελληνική Ιστορία	6
ΣΙ 37 Νεότερη Ελληνική Ιστορία	6
ΣΙ 135 Νεότερη Ελληνική Ιστορία	6
ΣΙ 55 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία	6
ΣΙ 119 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία	6
ΣΙ 113 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία	6
ΣΙ 122 Ιστορία Νέου Ελληνισμού Ι	6
ΣΙ 218 Ιστορία Νέου Ελληνισμού	6
ΣΙ 57 Ιστορία Νέου Ελληνισμού Ι	6
ΣΙ 60 Ιστορία Νέου Ελληνισμού	6
ΣΙ 67 Ιστορία Νέου Ελληνισμού	6
ΣΙ 63 Ιστορία Νέου Ελληνισμού	6
ΣΙ 219 Ιστορία Νέου Ελληνισμού	6
ΣΙ 215 Νεότερη και Σύγχρονη Ιστορία	6
ΣΙ 20 Νεότερη και Σύγχρονη Ιστορία	6
ΣΙ 06 Σύγχρονη Ιστορία	6
ΣΙ 217 Ιστορία της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας	6
ΣΙ 130 Ιστορία Νέου Ελληνισμού	6

<i>B) Επιλεγόμενα μη σεμιναριακά</i>	<i>π.μ.</i>
II 89 Αρχαία Ιστορία - Επιγραφική	5,5
II 91 Αρχαία Ιστορία - Νομισματική	5,5
II 212 Βυζαντινή Ιστορία	5,5
II 213 Βυζαντινή Ιστορία	5,5
II 215 Βυζαντινή Ιστορία	5,5
II 126 Ιστορία της Εκπαίδευσης	5,5
II 07 Ιστορία Νέου Ελληνισμού	5,5
II 88 Σύγχρονη Ελληνική Πολιτική Ιστορία	5,5
II 50 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία	5,5
II 64 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία II	5,5
II 140 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία	5,5
II 110 Ιστορία της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας I	5,5
II 109 Οθωμανική Ιστορία και Παλαιογραφία: Οι Πηγές	5,5

Κατεύθυνση Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης

<i>Υποχρεωτικά</i>	<i>π.μ.</i>
9 μαθήματα	46
IA 21 Τοπογραφία – Αρχιτεκτονική – Πολεοδομία	5
IA 26 Προϊστορική Αρχαιολογία Γ'	5
IA 42 Αρχαιολογία των Ανατολικών Πολιτισμών	5
IA 31 Κλασική Αρχαιολογία Γ'	5
IA 108 Αρχαιολογία Ρωμαϊκών Χρόνων	5
IA 43 Εμβάθυνση στην Αρχαιολογία	5
IA 44 Αρχαιολογία της Μεταβυζαντινής περιόδου	5
IA 29 Ιστορία της Τέχνης Γ'	5
IA 103 Ανασκαφική και Επεξεργασία Αρχαιολογικού Υλικού – Μουσειολογία	6
Σύνολο	46

Επιλεγόμενα

Οι φοιτητές της Κατεύθυνσης Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης υποχρεούνται να παρακολουθήσουν επτά (7) επιλεγόμενα μαθήματα Κατεύθυνσης, εκ των οποίων τουλάχιστον τα δύο σεμιναριακά. Κάθε ένα από τα επιλεγόμενα σεμιναριακά μαθήματα αντιστοιχεί σε 6 π.μ., ενώ κάθε ένα από τα επιλεγόμενα μη σεμιναριακά μαθήματα αντιστοιχεί σε 5,5 π.μ. Επομένως, οι πιστωτικές μονάδες στο σύνολο των επιλεγόμενων μαθημάτων Κατεύθυνσης Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης μπορεί να κυμαίνονται μεταξύ των 39,5 (2 σεμιναριακά και 5 μη σεμιναριακά μαθήματα) και των 42 π.μ. (7 σεμιναριακά μαθήματα).

<i>A) Επιλεγόμενα σεμιναριακά</i>	<i>π.μ.</i>
ΣΑ 116 Προϊστορική Αρχαιολογία	6
ΣΑ 70 Προϊστορική Αρχαιολογία	6
ΣΑ 10 Προϊστορική Αρχαιολογία	6

ΣΑ 112 Προϊστορική Αρχαιολογία	6
ΣΑ 122 Προϊστορική Αρχαιολογία	6
ΣΑ 22 Προϊστορική Αρχαιολογία	6
ΣΑ 110 Προϊστορική Αρχαιολογία	6
ΣΑ 13 Αρχαιολογία Ανατολικών Πολιτισμών	6
ΣΑ 55 Αρχαιολογία Ανατολικών Πολιτισμών	6
ΣΑ 26 Κλασική Αρχαιολογία	6
ΣΑ 150 Αρχαιολογία των Ρωμαϊκών Χρόνων	6
ΣΑ 94 Βυζαντινή Αρχαιολογία	6
ΣΑ 181 Βυζαντινή Αρχαιολογία	6
ΣΑ 96 Βυζαντινή Αρχαιολογία	6
ΣΑ 58 Βυζαντινή Αρχαιολογία	6
ΣΑ 80 Ιστορία της Τέχνης	6
ΣΑ 135 Μουσειολογία	6

<i>Β) Επιλεγόμενα μη σεμιναριακά</i>	<i>π.μ</i>
ΙΑ 137 Προϊστορική Αρχαιολογία	5,5
ΙΑ 72 Προϊστορική Αρχαιολογία	5,5
ΙΑ 74 Προϊστορική Αρχαιολογία	5,5
ΙΑ 200 Προϊστορική Αρχαιολογία	5,5
ΙΑ 73 Προϊστορική Αρχαιολογία	5,5
ΙΑ 203 Προϊστορική Αρχαιολογία	5,5
ΙΑ 202 Προϊστορική Αρχαιολογία	5,5
ΙΑ 208 Προϊστορική Αρχαιολογία	5,5
ΙΑ 119 Κλασική Αρχαιολογία	5,5
ΙΑ 115 Κλασική Αρχαιολογία	5,5
ΙΑ 110 Κλασική Αρχαιολογία	5,5
ΙΑ 201 Κλασική Αρχαιολογία	5,5
ΙΙ 89 Αρχαία Ιστορία - Επιγραφική	5,5
ΙΑ 146 Βυζαντινή Αρχαιολογία	5,5
ΙΑ 82 Βυζαντινή Αρχαιολογία	5,5
ΙΑ 132 Ιστορία της Τέχνης	5,5
ΙΑ 106 Μουσειολογία	5,5
ΙΑ 190 Μουσειοπαιδαγωγική	5,5

β) Μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής

2 μαθήματα

ΠΡΟΣΟΧΗ: Ο αριθμός των πιστωτικών μονάδων των μαθημάτων ελεύθερης επιλογής από άλλο Τμήμα ή άλλη Σχολή ή άλλο ΑΕΙ, εκτός του Τμήματός μας, Ιστορίας και Αρχαιολογίας, ορίζεται σε 3. ΚΑΤ' ΕΞΑΙΡΕΣΗ, σε περίπτωση που οι φοιτητές επιλέξουν ως μαθήματα ελεύθερης επιλογής μαθήματα του Τμήματός μας, Ιστορίας και Αρχαιολογίας, από την ίδια ή την άλλη κατεύθυνση σπουδών τους, πέραν των όσων υποχρεούνται για τη λήψη του πτυχίου τους, ο αριθμός των πιστωτικών μονάδων των μαθημάτων αυτών αντιστοιχεί στον αριθμό των πιστωτικών μονάδων που δίδεται από το Τμήμα μας, Ιστορίας και Αρχαιολογίας, σύμφωνα με

τον παραπάνω κατάλογο (σελ. 40-50). Επομένως, οι πιστωτικές μονάδες στα δύο μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής μπορεί να κυμαίνονται μεταξύ των 12 (σε περίπτωση που και τα δυο μαθήματα που επιλέγονται είναι σεμιναριακά της ίδιας ή της άλλης Κατεύθυνσης του Τμήματός μας) και των 6 (σε περίπτωση που και τα δυο μαθήματα επιλέγονται από άλλο Τμήμα ή άλλη Σχολή ή άλλο ΑΕΙ).

Ο φοιτητής μπορεί να επιλέξει δύο (2) μαθήματα ελεύθερης επιλογής από:

1. μαθήματα του Τμήματος της ίδιας ή της άλλης κατεύθυνσης,
2. μαθήματα άλλων Τμημάτων της Φιλοσοφικής Σχολής και άλλων Πανεπιστημιακών Σχολών της Αθήνας σύμφωνα με τις διαθεσιμότητες. (Σχετικός κατάλογος θα αναρτηθεί στη Γραμματεία του Τμήματος).

Σε περίπτωση που ο φοιτητής επιθυμεί να επιλέξει μαθήματα της κατηγορίας 2) παρακαλείται να επικοινωνήσει με τον σύμβουλο σπουδών του Τομέα της κατεύθυνσης σπουδών του.

Σημειώνεται ότι:

το επιλεγόμενο μάθημα πρέπει να διδάσκεται τουλάχιστον τρεις ώρες εβδομαδιαίως.

Μαθήματα Βάσης που θα διδαχθούν κατά το ακαδημαϊκό έτος 2015-16

ΦΑ03 Αρχαία Ελληνική Φιλολογία Ι. Εισαγωγή στην Αρχαία Ελληνική Φιλολογία (Ευ. Μακρυγιάννη).

ΦΑ04 Αρχαία Ελληνική Φιλολογία ΙΙ. Ηρόδοτος (Α. Κουμιάτου-Παπαδοπούλου).

ΦΑ27 Αρχαία Ελληνική Φιλολογία ΙΙΙ. Θουκυδίδης (Β. Λεντάκης: Επώνυμα Α-Λ / Ευ. Δρακωνάκη-Καζαντζάκη: Επώνυμα Μ-Ω).

ΦΑ07 Αρχαία Ελληνική Φιλολογία ΙV. Ελληνιστική και μεταγενέστερη Ιστοριογραφία (Αικ. Καρβούνη).

ή

ΦΓ07 Γλωσσολογία (Ν. Παντελίδης).

ΦΛ03 Λατινική Φιλολογία Ι. Θεματογραφία (Σ. Παπαϊωάννου: Επώνυμα Α-Λ / Α. Μιχαλόπουλος: Επώνυμα Μ-Ω).

ΦΛ04 Λατινική Φιλολογία ΙΙ. Ιστοριογραφία (Δ. Μπενέτος).

ΦΒ27 Βυζαντινή Φιλολογία (Α. Παναγιώτου).

ΦΝ03 Νεοελληνική Φιλολογία Ι (Γ. Ξούριας).

ΦΝ83 Νεοελληνική Φιλολογία ΙΙ (Α. Χανή).

ΠΔ301 Παιδαγωγικά Ι. Διδακτική της Ιστορίας: Θεωρία και Πράξη (Θ. Κάβουρα).

ΠΔ303 Παιδαγωγικά ΙΙ. Θεωρία και Πράξη της Διδασκαλίας των Φιλολογικών Μαθημάτων (Μ. Φουντοπούλου).

ΠΔ300 Παιδαγωγικά ΙΙΙ. Παιδαγωγική Ψυχολογία (Ζ. Σμυρναίου).

ΠΔ302 Παιδαγωγικά ΙV. Αναλυτικό πρόγραμμα. Διδασκαλία και Μάθηση (Ευ. Μηλίγκου).

Συνοπτική Θεώρηση του Προγράμματος
και Προτεινόμενο Ενδεικτικό Πρόγραμμα ανά Εξάμηνο

α) Γενικά

Για τον καταρτισμό του ενδεικτικού προγράμματος που παρατίθεται στις επόμενες σελίδες θεωρήθηκε σκόπιμο τα γενικά και υποχρεωτικά μαθήματα να προτάσσονται των ειδικών, έτσι ώστε να δημιουργηθεί η βάση εκείνη των γνώσεων που θα επιτρέψει στον φοιτητή να κινηθεί με άνεση σε περισσότερα εξειδικευμένα μαθήματα. Με αυτό το σκεπτικό, στα πρώτα εξάμηνα απαντούν γενικά μαθήματα, ενώ στα τελευταία ειδικά.

Η κατανομή των μαθημάτων σε εξάμηνα είναι ενδεικτική και όχι υποχρεωτική για τον φοιτητή, ο οποίος μπορεί να συνδυάσει ελεύθερα τα μαθήματα που θέλει να παρακολουθήσει, εφόσον αυτά προσφέρονται.

Ενδείκνυται τα γενικά μαθήματα να προηγούνται των ειδικών και επισημαίνεται ότι ο φοιτητής πρέπει να καταρτίσει το εβδομαδιαίο πρόγραμμά του, έτσι ώστε οι ώρες των διδασκομένων μαθημάτων να μη συμπίπτουν.

Η οργάνωση του προγράμματος προσαρμόζεται στον ελάχιστο αριθμό μαθημάτων και πιστωτικών μονάδων που απαιτούνται για την απόκτηση του πτυχίου, όπως αυτά αναλύονται στις προηγούμενες σελίδες.

Από τα επιλεγόμενα μαθήματα ο φοιτητής μπορεί να επιλέξει αυτά που ανταποκρίνονται στα ιδιαίτερα ενδιαφέροντά του, εφόσον αυτά προσφέρονται.

Οι φοιτητές υποχρεούνται δύο φορές κάθε χρόνο, κατά το χειμερινό και το εαρινό εξάμηνο, ύστερα από σχετική ανακοίνωση της Γραμματείας του Τμήματος, να δηλώνουν όλα τα μαθήματα, στα οποία προτίθενται να εξετασθούν. Οι δηλώσεις των μαθημάτων γίνονται μέσω Διαδικτύου στην ιστοσελίδα: <http://my-studies.uoa.gr>. Για τις δηλώσεις των μαθημάτων οι φοιτητές μπορούν να χρησιμοποιούν είτε δικό τους υπολογιστή είτε τους υπολογιστές που βρίσκονται 1) στο Σπουδαστήριο Ιστορίας και στο Σπουδαστήριο Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης (6ος όροφος), 2) στο Εργαστήριο Πληροφορικής του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας (8ος όροφος) και 3) στην Πανεπιστημιακή Λέσχη (Ιπποκράτους 15).

Στα μαθήματα που προσφέρονται από περισσότερους από έναν διδάσκοντες καλούνται οι φοιτητές να δηλώσουν τον διδάσκοντα που θα παρακολουθήσουν μία εβδομάδα μετά την έναρξη των μαθημάτων. Ο αριθμός των εγγεγραμμένων φοιτητών θα κατανέμεται στους διδάσκοντες, εκτός αν έχει οριστεί διαφορετικά από τον Τομέα για το συγκεκριμένο μάθημα.

Η αποτυχία σε υποχρεωτικό μάθημα συνεπάγεται την εκ νέου παρακολούθησή του σε επόμενο εξάμηνο. Σε περίπτωση αποτυχίας σε μάθημα επιλογής, ο φοιτητής μπορεί να επιλέξει το ίδιο ή άλλο μάθημα.

Σε περίπτωση που οι φοιτητές μετά την απόκτηση του πτυχίου τους επιθυμούν να παρακολουθήσουν την άλλη κατεύθυνση σπουδών, δεν δικαιούνται να επιλέξουν τα μαθήματα ειδίκευσης ή ελεύθερης επιλογής στα οποία είχαν επιτύχει κατά τον πρώτο κύκλο σπουδών τους.

β) Σύμβουλοι Σπουδών

Η Γενική Συνέλευση του Τμήματος, για να διευκολύνει τους φοιτητές σχετικά με την οργάνωση

των σπουδών τους, αποφάσισε να ορίσει συμβούλους σπουδών από κάθε Τομέα, οι οποίοι κατά το ακαδημαϊκό έτος 2015-2016 θα δέχονται δύο (2) ώρες την εβδομάδα τους φοιτητές που επιθυμούν να ζητήσουν οδηγίες για τις σπουδές τους (η ημέρα και η ώρα θα ανακοινωθούν στους Τομείς). Σύμβουλοι Σπουδών για τον Τομέα Ιστορίας είναι οι Π. Κονόρτας και Κ. Γαγανάκης και για τον Τομέα Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης ο Γ. Πάλλης.

Στις επόμενες σελίδες παρατίθεται ενδεικτικό πρόγραμμα ανά εξάμηνα καθώς και ορισμένες παρατηρήσεις που θα βοηθήσουν τον φοιτητή.

Πρόγραμμα κατά Εξάμηνα για φοιτητές που έχουν εισάχθει
από το Ακαδημαϊκό Έτος 2013-2014 6

Κοινό για τους φοιτητές και των δύο κατευθύνσεων

1ο Έτος: ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (1ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
**	Π04	Εισαγωγή στις Ιστορικές Σπουδές
**	Π03	Εισαγωγή στην Παγκόσμια Ιστορία
**	Π10	Αρχαία Ιστορία Α'
**	ΙΑ04	Εισαγωγή στην Επιστήμη της Αρχαιολογίας
**	ΙΑ11	Κλασική Αρχαιολογία Α'
B	ΦΑ03	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία Ι

1ο Έτος: ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (2ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
**	Π11	Αρχαία Ιστορία Β'
**	Π12	Μεσαιωνική Ιστορία της Δύσεως Α'
**	ΙΑ02	Προϊστορική Αρχαιολογία Α'
**	ΙΑ12	Κλασική Αρχαιολογία Β'
**	ΙΑ17	Εισαγωγή στην Επιστήμη της Ιστορίας της Τέχνης
B	ΦΛ03	Λατινική Φιλολογία Ι

⁶ Οι ενδείξεις με τους κωδικούς αριθμούς των μαθημάτων:

B = Μαθήματα Βάσης

**= Μαθήματα υποχρεωτικά και για τις δύο κατευθύνσεις

*I = Υποχρεωτικά Κατεύθυνσης Ιστορίας

*II = Υποχρεωτικά Κατεύθυνσης Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης

Υπογραμμίζεται ότι για τη λήψη του πτυχίου ο φοιτητής,

i. ανάλογα με την Κατεύθυνση, Ιστορίας ή Αρχαιολογίας, που ακολουθεί υποχρεούται, από τα οκτώ (8) Μαθήματα «Επιλεγόμενα Ιστορίας» / από τα επτά (7) Μαθήματα «Επιλεγόμενα Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης», να παρακολουθήσει δύο (2) τουλάχιστον σεμιναριακά μαθήματα, τα οποία παράλληλα έχει αναγνωριστεί ότι συμπεριλαμβάνονται στον κύκλο των οκτώ (8) μαθημάτων, που παρέχουν την Παιδαγωγική και Διδακτική Επάρκεια.

ii. για την κάλυψη του υποχρεωτικού Μαθήματος Κορμού Εσωτερικής Επιλογής επιλέγει με ελεύθερη εσωτερική επιλογή, ένα εκ των τεσσάρων (4) ακολούθων μαθημάτων:

ΙΑ190 Μουσειοπαιδαγωγική: το μουσείο ως χώρος μάθησης και δημιουργικότητας

ή

Ι126 Ιστορία της Εκπαίδευσης

ή

ΠΔ162 Οργάνωση και Διοίκηση της Εκπαίδευσης,

ή

ΠΔ119 Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης

(βλ. Πίνακας σελ. 59-63).

2ο Έτος: ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (3ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
**	Π13	Βυζαντινή Ιστορία Α'
**	Π17	Ιστορία Νέου Ελληνισμού Α'
**	ΙΑ13	Βυζαντινή Αρχαιολογία Α'
**	ΙΑ15	Ιστορία της Τέχνης Α'
B	ΦΑ04	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία ΙΙ
B	ΦΛ04	Λατινική Φιλολογία ΙΙ
B	ΦΒ27	Βυζαντινή Φιλολογία

2ο Έτος: ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (4ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
**	Π21	Βυζαντινή Ιστορία Β'
**	Π18	Νεότερη Ελληνική Ιστορία Α'
**	Π14	Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία Α'
**	ΙΑ10	Προϊστορική Αρχαιολογία Β'
**	ΙΑ14	Βυζαντινή Αρχαιολογία Β'
**	ΙΑ16	Ιστορία της Τέχνης Β'
B	ΦΝ03	Νεοελληνική Φιλολογία Ι

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

3ο Έτος: ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (5ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
I	Π29	Μεθοδολογικά Προβλήματα Ιστορίας
*I	Π25	Αρχαία Ιστορία Γ'
*I	Π31	Νεότερη Ελληνική Ιστορία Β'
*I	Π19	Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία Β'
B	ΦΑ27	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία ΙΙΙ
B	ΠΔ300	(Παιδαγωγικά ΙΙΙ:) Παιδαγωγική Ψυχολογία
		1 Μάθημα Επιλεγόμενα Ιστορίας

* Από το ακαδ. έτος 2013-2014 το μάθημα συνοδεύεται από υποχρεωτική πρακτική άσκηση εξοικείωσης με αρχαιολογικά υλικά και τεχνικές της ιστορικής έρευνας. Βλ. Πρακτική Άσκηση Φοιτητών/τριών Κατεύθυνσης Ιστορίας σελ. 111-112.

3ο Έτος: ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (6ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
*I	Π22	Μεσαιωνική Ιστορία της Δύσεως Β'
*I	Π30	Ιστορία Νέου Ελληνισμού Β'
*I	Π84	Ιστορία Μεταπολεμικού Κόσμου
*I	Π24	Ιστορία Οθωμανικής Αυτοκρατορίας
B	ΦΑ07 ή ΦΓ07	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία ΙV ή Γλωσσολογία
B	ΦΝ83	Νεοελληνική Φιλολογία ΙΙ
B	ΠΔ302 «	(Παιδαγωγικά ΙV): Αναλυτικό Πρόγραμμα. Διδασκαλία και Μάθηση

4ο Έτος: ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (7ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
B	ΠΔ301	(Παιδαγωγικά Ι:) Διδακτική της Ιστορίας: Θεωρία και Πράξη
		4Μαθήματα Επιλεγόμενα Ιστορίας
		1 Μάθημα Ελεύθερης Επιλογής

4ο Έτος: ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (8ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
B	ΠΔ303	(Παιδαγωγικά ΙΙ): Θεωρία και Πράξη της Διδασκαλίας των Φιλολογικών Μαθημάτων
		<u>Μάθημα Κορμού Εσωτερικής Επιλογής</u> Επιλέγεται ,με ελεύθερη εσωτερική επιλογή, ένα μάθημα μεταξύ των τεσσάρων (4) ακολούθων μαθημάτων:
	ΙΑ190	Μουσειοπαιδαγωγική: το μουσείο ως χώρος μάθησης και δημιουργικότητας
	Π126	ή Ιστορία της Εκπαίδευσης
	ΠΔ162	ή Οργάνωση και Διοίκηση της Εκπαίδευσης
	ΠΔ119	ή Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης
		3Μαθήματα Επιλεγόμενα Ιστορίας
		1 Μάθημα Ελεύθερης Επιλογής

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ & ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

3ο Έτος: ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (5ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
*Π	ΙΑ26	Προϊστορική Αρχαιολογία Γ'
*Π	ΙΑ42	Αρχαιολογία των Ανατολικών Πολιτισμών
*Π	ΙΑ43	Εμβάθυνση στην Αρχαιολογία
*Π	ΙΑ44	Μεταβυζαντινή Αρχαιολογία
B	ΦΑ27	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία ΙΙΙ
B	ΠΔ300	(Παιδαγωγικά ΙΙΙ:) Παιδαγωγική Ψυχολογία
		1 Μάθημα Επιλεγόμενο Αρχαιολογίας & Ιστορίας της Τέχνης

3ο Έτος: ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (6ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
*Π	ΙΑ31	Κλασική Αρχαιολογία Γ'
*Π	ΙΑ21	Τοπογραφία-Αρχιτεκτονική-Πολεοδομία
*Π	ΙΑ29	Ιστορία της Τέχνης Γ'
B	ΦΑ07 ή ΦΓ07	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία ΙV ή Γλωσσολογία
B	ΦΝ83	Νεοελληνική Φιλολογία ΙΙ
B	ΠΔ302	(Παιδαγωγικά ΙV:) Αναλυτικό Πρόγραμμα. Διδασκαλία και Μάθηση
		1 Μάθημα Επιλεγόμενο Αρχαιολογίας & Ιστορίας της Τέχνης

4ο Έτος: ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (7ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
B	ΠΔ301	(Παιδαγωγικά Ι:) Διδακτική της Ιστορίας: Θεωρία και Πράξη
*Π	ΙΑ108	Αρχαιολογία Ρωμαϊκών Χρόνων
		3 Μαθήματα Επιλεγόμενα Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης
		1 Μάθημα Ελεύθερης Επιλογής

4ο Έτος: ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (8ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
B	ΠΔ303	(Παιδαγωγικά ΙΙ): Θεωρία και Πράξη της Διδασκαλίας των Φιλολογικών Μαθημάτων
Π	ΙΑ103	Ανασκαφική και Επεξεργασία Αρχαιολογικού Υλικού – Μουσειολογία
	ΙΑ190 Π126 ΠΔ162 ΠΔ119	<u>Μάθημα Κορμού Εσωτερικής Επιλογής</u> Επιλέγεται, με ελεύθερη εσωτερική επιλογή, ένα μάθημα μεταξύ των τεσσάρων (4) ακολούθων μαθημάτων: Μουσειοπαιδαγωγική: το μουσείο ως χώρος μάθησης και δημιουργικότητας ή Ιστορία της Εκπαίδευσης ή Οργάνωση και Διοίκηση της Εκπαίδευσης ή Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης
		2 Μαθήματα Επιλεγόμενα Αρχαιολογίας & Ιστορίας της Τέχνης
		1 Μάθημα Ελεύθερης Επιλογής

* Το μάθημα περιλαμβάνει πρακτική άσκηση των φοιτητών με διάρκεια 8 ημερών συνολικά (κατά προτίμηση 2 ημέρες ανά εβδομάδα).

**Μαθήματα Παιδαγωγικής και Διδακτικής Επάρκειας
(για τους εισαχθέντες από το 2013-14 και εφεξής)**

		ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ - ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΩΡΕΣ	ECTS
1η ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ: Θέματα εκπαίδευσης και αγωγής				
1		Οι φοιτητές παρακολουθούν ως Μάθημα Υποχρεωτικό, με ελεύθερη εσωτερική επιλογή, ένα (1) από τα τέσσερα μαθήματα που ακολουθούν (1Α. Μουσειοπαιδαγωγική: το μουσείο ως χώρος μάθησης και δημιουργικότητας, 1Β. Ιστορία της Εκπαίδευσης, 1Γ. Οργάνωση και Διοίκηση της Εκπαίδευσης, 1Δ. Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης).		
H	A	<p>Μουσειοπαιδαγωγική: το μουσείο ως χώρος μάθησης και δημιουργικότητας (Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας)</p> <p>Το μάθημα της μουσειοπαιδαγωγικής θέτει ως στόχο την εξοικείωση των φοιτητών με τη θεωρία και την πράξη της μουσειακής εκπαίδευσης, η οποία εντάσσεται στα ευρύτερα γνωστικά αντικείμενα της μουσειολογίας και της παιδαγωγικής. Η δομή του μαθήματος αρθρώνεται στις ακόλουθες βασικές ενότητες:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Το μουσείο ως περιβάλλον μάθησης και δημιουργικότητας: σύγχρονες προσεγγίσεις 2. Μουσειακή εκπαίδευση: αφητηρίες, τάσεις, προοπτικές στην Ελλάδα και διεθνώς 3. Ο ρόλος του μουσειοπαιδαγωγού: φυσιογνωμία, δεξιότητες, εκπαίδευση 4. Θεωρητικές προσεγγίσεις στη μουσειακή εκπαίδευση: θεωρίες γνώσης, μάθησης και επικοινωνίας 5. Μέθοδοι, μέσα και πολιτικές στη μουσειακή εκπαίδευση 6. Η παιδαγωγική διάσταση της μελέτης μουσειακών αντικειμένων και εν γένει του υλικού πολιτισμού 7. Σχεδιασμός μουσειακών εκπαιδευτικών εφαρμογών για ποικίλες κοινωνικές ομάδες (παιδιά, εφήβους, οικογένειες, ενηλίκους, ΑμεΑ, ευάλωτες κοινωνικές ομάδες, κ.ά.) και διαφορετικά είδη μουσείων και συλλογών 8. Μουσείο και Σχολείο: πλαίσιο, προκλήσεις, προοπτικές μιας δημιουργικής συνεργασίας 9. Μουσειακή εκπαίδευση σε ψηφιακό περιβάλλον: η αξιοποίηση των νέων μέσων 10. Αξιολογώντας τα αποτελέσματα της μάθησης στα μουσεία: νέες προσεγγίσεις και μεθοδολογίες. 	<p>3 ώρες εβδομαδιαίως x 13 εβδομάδες = 39 ώρες σε ένα εξάμηνο</p>	5,5
H	B	<p>Ιστορία της Εκπαίδευσης (Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας)</p> <p>Η εκπαιδευτική διαδικασία συντελείται πάντοτε εντός ενός συγκεκριμένου ιστορικού πλαισίου άμεσα συνδεδεμένου με την πολιτική, κοινωνική και πολιτισμική συγκυρία. Το μάθημα αποσκοπεί στη μελέτη ζητημάτων που αφορούν στην ιστορία της εκπαίδευσης επικεντρωμένη στον 19ο και 20ό αιώνα στο ελληνικό κράτος. Ενδεικτικά: οι θεωρίες που διαμόρφωσαν την εκπαίδευση, η εκπαίδευση στο μεταβαλλόμενο γεωγραφικό και πολιτικό σκηνικό, εγγραμματοσύνη και μόρφωση, οργάνωση και τρόπος λειτουργίας της εκπαίδευσης, κοινωνικός χαρακτήρας της παιδείας, μέθοδοι διδασκαλίας και μάθησης, εκπαιδευτικές μεταρρυθμίσεις, Σημαντικές ενότητες του μαθήματος θα αφιερωθούν στην συγκριτική εξέταση των προηγούμενων και άλλων θεματικών σε παλαιότερες χρονικές περιόδους.</p>	<p>3 ώρες εβδομαδιαίως x 13 εβδομάδες = 39 ώρες σε ένα εξάμηνο</p>	5,5

H	Γ	<p>Οργάνωση και Διοίκηση της Εκπαίδευσης (Τμήμα Φιλοσοφίας – Παιδαγωγικής – Ψυχολογίας)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Εισαγωγή στη διοίκηση της εκπαίδευσης • Ο ρόλος του κράτους στη διοίκηση του εκπαιδευτικού συστήματος • Ιστορική επισκόπηση των σχολών διοίκησης • Οι έννοιες της οργάνωσης • Η έννοια της διοίκησης • Μορφές-μοντέλα διοίκησης • Η γραφειοκρατία στην εκπαίδευση • Το εκπαιδευτικό σύστημα ως ανοικτό σύστημα • Η δομή του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος –θεσμικό πλαίσιο • Αποτελεσματικότητα στην εκπαίδευση 	<p>3 ώρες εβδομαδιαίως x 13 εβδομάδες = 39 ώρες σε ένα εξάμηνο</p>	5,5
H	Δ	<p>Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης (Τμήμα Φιλοσοφίας – Παιδαγωγικής – Ψυχολογίας)</p> <p>Κριτική ανάλυση της οργάνωσης του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος.</p> <p>Το μάθημα αποτελεί εισαγωγή στο πεδίο της κοινωνιολογίας της εκπαίδευσης και έχει ως βασικό στόχο τη μελέτη της σχέσης μεταξύ κοινωνίας και εκπαίδευσης. Για το λόγο αυτό μελετώνται οι κοινωνικές πτυχές της εκπαίδευσης, τα οργανωτικά χαρακτηριστικά των σχολείων, οι σχέσεις μεταξύ εκπαίδευσης και κοινωνικής ανισότητας, καθώς και ο τρόπος με τον οποίο η εκπαίδευση συμβάλλει στην αναπαραγωγή της κοινωνικής ανισότητας. Ιδιαίτερη έμφαση δίδεται στον τρόπο με τον οποίο οι σχέσεις διάδρασης στο μικροεπίπεδο των εκπαιδευτικών θεσμών έχουν τον αντίκτυπό τους σε γενικότερες κοινωνικές διεργασίες.</p> <p>Στους στόχους του μαθήματος συγκαταλέγονται:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Η μελέτη της βασικής αποστολής της εκπαίδευσης. 2. Η κατανόηση του ρόλου και της σημασίας της εκπαίδευσης για το άτομο και την κοινωνία, καθώς και η κατανόηση των λόγων που οδήγησαν στη θέσπιση της υποχρεωτικής εκπαίδευσης. 3. Η εξοικείωση με τις διαφορετικές θεωρητικές προσεγγίσεις, αναφορικά με το ρόλο της εκπαίδευσης στην κοινωνία (Φονξιοναλισμός, Μαρξισμός, Νέα Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης) 4. Η μελέτη του ρόλου που παίζει η σχολική εκπαίδευση στις σημερινές κοινωνίες, από την κοινωνικοποίηση του υποκειμένου μέχρι την αναπαραγωγή των κοινωνικών θέσεων από γενιά σε γενιά. 5. Η μελέτη της προοπτικής της εκπαίδευσης στην Ελλάδα και παγκόσμια 	<p>3 ώρες εβδομαδιαίως x 13 εβδομάδες = 39 ώρες σε ένα εξάμηνο</p>	5,5
2		<p>Εισαγωγή στις Ιστορικές Σπουδές (Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας)</p> <p>Το μάθημα αποσκοπεί στην εξοικείωση των φοιτητών/τριών με τις βασικές έννοιες των ιστορικών σπουδών (χρόνος, χώρος, ιστορικό γεγονός, δομές, πηγές, κ.ά.) και τη μεθοδολογία τους (επιλογή και χρήση πηγών, διασταύρωση και αξιολόγησή τους, αρχαιακή εργασία κ.ά.) Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στους σύγχρονους προβληματισμούς για την ιστορία, καθώς και στα νέα ερευνητικά πεδία μελέτης της. Εξετάζεται, ακόμη η ιστορική συγκρότηση της έννοιας των ιστορικών σπουδών, καθώς και η σημερινή τους θέση στο πλαίσιο των ανθρωπιστικών και κοινωνικών επιστημών. Τέλος, συστατικό στοιχείο του μαθήματος αποτελεί η εξοικείωση των φοιτητών/τριών με διαφορετικά είδη ιστορικών πηγών, με την κριτική ανάγνωσή τους, καθώς και με τη συγγραφή ιστορικών εργασιών (στοιχεία αναγκαία για την ιστορική έρευνα και τη διδασκαλία του μαθήματος της Ιστορίας).</p>	<p>3 ώρες εβδομαδιαίως x 13 εβδομάδες = 39 ώρες σε ένα εξάμηνο</p>	5

2η ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ: Θέματα μάθησης και διδασκαλίας

3	<p>Παιδαγωγική Ψυχολογία (Τμήμα Φιλοσοφίας-Παιδαγωγικής-Ψυχολογίας)</p> <p>Η παιδαγωγική ψυχολογία είναι η εφαρμογή των ψυχολογικών μεθόδων στη μελέτη της μάθησης και της διδασκαλίας. Στο πλαίσιο του μαθήματος εξετάζονται οι μέθοδοι και θεωρίες της παιδαγωγικής ψυχολογίας και συγκεκριμένα η γνωστική, γλωσσική, ψυχοκοινωνική και ηθική ανάπτυξη των μαθητών μέσω των συμπεριφοριστικών και κοινωνικογνωστικών θεωριών δίνοντας έμφαση στις ατομικές διαφορές, τη μνήμη, την κατανόηση, τη μεταγνώση, την αυτοαντίληψη και τα κίνητρα των μαθητών. Εξίσου σημαντικό μέρος του μαθήματος αποτελεί η εξέταση της δυναμικής και της διαχείρισης της σχολικής τάξης για το χειρισμό των δυσκολιών που παρουσιάζουν οι μαθητές στη μάθηση. Στόχοι του μαθήματος είναι οι φοιτητές/-τριες: α. να εξοικειωθούν με θεωρίες και ερευνητικά πορίσματα στην περιοχή της μάθησης και β. να κατανοήσουν τον τρόπο εφαρμογής των θεωριών παιδαγωγικής ψυχολογίας στην πράξη.</p>	<p>3 ώρες εβδομαδιαίως x 13 εβδομάδες = 39 ώρες σε ένα εξάμηνο</p>	3
4	<p>Αναλυτικό Πρόγραμμα. Διδασκαλία και Μάθηση (Τμήμα Φιλοσοφίας-Παιδαγωγικής-Ψυχολογίας)</p> <p>Το μάθημα αποβλέπει στο να αναπτύξει στους/στις φοιτητές γνώσεις, δεξιότητες και στάσεις σχετικά με την προβληματική των αναλυτικών προγραμμάτων (Α.Π.), τόσο στο μακροεπίπεδο ενός συστήματος όσο και στο μικροεπίπεδο της τάξης. Προς την κατεύθυνση αυτή οι φοιτητές/τριες θα ευαισθητοποιηθούν ως προς τις μεταρρυθμίσεις των Α.Π. τα «συστήματα γνώσης» και τα «καθεστώτα αλήθειας», τα οποία συνδέονται με κρίσιμα ερωτήματα που αφορούν τις σχέσεις ανάμεσα στην εξουσία, τη γνώση και την κοινωνία, τα ζητήματα της πιο «αξιολογής γνώσης», τις πολιτικές της γνώσης και τις φιλοσοφικές και ιδεολογικές θεωρήσεις για τα Α.Π., καθώς και των προεκτάσεων που δημιουργούνται σε όλα τα επίπεδα των σχολικών έργων, ιδιαίτερα στους ρόλους των εκπαιδευτικών στην «Κοινωνία της γνώσης». Παράλληλα, οι φοιτητές/τριες θα μνηθούν στο συστηματικό σχεδιασμό και την «αρχιτεκτονική» ανάπτυξης μαθημάτων (curriculum design), και στις στοχαστικές και αναστοχαστικές πρακτικές που απαιτούνται ως προς την υλοποίηση και προσαρμογή του Α.Π. στην τάξη.</p> <p>Για την επίτευξη των σκοπών αυτών οι φοιτητές/τριες θα εξοικειωθούν με τα κρίσιμα ζητήματα και τις διαδικασίες λήψης αποφάσεων ως προς τις θεωρίες των Α.Π., τις μεθοδολογίες εκπόνησής τους, την προέλευση, τις μορφές και χρήσεις της σχολικής γνώσης διαχρονικά, τις διαδικασίες επιλογής και διάχυσής της ως πιο «αξιολογής γνώσης», ενώ παράλληλα θα αναπτύξουν δεξιότητες και τεχνογνωσία σε θέματα που αφορούν: την υλοποίηση και προσαρμογή του Αναλυτικού Προγράμματος (Α.Π.) στο επίπεδο της τάξης και των μαθητών, τα διαφορετικά κριτήρια και μεθόδους σχετικά με την οργάνωση των γνωστικών περιεχομένων και τη διάταξη της διδασκτέας ύλης, τα μοντέλα σχεδιασμού των Α.Π., καθώς και τους τρόπους συσχέτισης και αναπλαισίωσης της επιστημονικής, σχολικής και βιωματικής γνώσης. Ταυτόχρονα, θα αναλυθούν οι αδυναμίες και τα διαχρονικά προβλήματα των Α.Π. στην Ελλάδα, η σχέση Α.Π., διδασκαλίας και σχολικών εγχειριδίων, οι λειτουργίες του «κρυφού» ή αφανούς προγράμματος και οι επιδράσεις του στη σχολική κουλτούρα και «οικολογία» της τάξης. Θα αναπτυχθούν, επίσης, δεξιότητες σχετικά με τις μορφές, τις προσεγγίσεις, τα στάδια και τα μοντέλα αξιολόγησης των Α.Π. Θα αναλυθούν, τέλος, οι διεθνείς τάσεις των Α.Π., οι προοπτικές για τις κατευθύνσεις, το περιεχόμενο, τις δεξιότητες και την πιο «αξιολογής γνώσης» των Α.Π., στο εγγύς μέλλον, αναζητώντας νέους ρόλους και διαδικασίες για τους μαθητές, τους εκπαιδευτικούς και</p>	<p>3 ώρες εβδομαδιαίως x 13 εβδομάδες = 39 ώρες σε ένα εξάμηνο</p>	3

		εκπαιδευτικούς και τα εκπαιδευτικά συστήματα.		
3η ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ: Ειδική διδακτική και πρακτική άσκηση				
5		<p>Σεμιναριακό μάθημα (Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας)</p> <p>Οι φοιτητές του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας παρακολουθούν υποχρεωτικά δύο σεμιναριακά μαθήματα κατά τη διάρκεια των σπουδών τους με ελεύθερη, εσωτερική επιλογή μεταξύ των προσφερόμενων σεμιναριακών μαθημάτων Ιστορίας / Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης του προγράμματος σπουδών του Τμήματος. Στα σεμιναριακά μαθήματα κύρια επιδίωξη είναι η γνωριμία των φοιτητών με τη μεθοδολογία της επιστημονικής έρευνας, ενώ, εκτός από την ερευνητική διάσταση, αξιοποιούνται τεχνικές μάθησης και διδασκαλίας, που συμπεριλαμβάνουν τη διδακτική διάσταση των μαθημάτων της Ιστορίας/Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης. Ο αριθμός των φοιτητών στο κάθε σεμιναριακό μάθημα δεν υπερβαίνει τους 23 και η παρακολούθηση είναι υποχρεωτική. Οι εγγεγραμμένοι φοιτητές έχουν ενεργό ρόλο στο μάθημα και η επίδοσή τους διαμορφώνεται με κριτήριο την προφορική παρουσίαση σεμιναριακής εργασίας, υπό τον τύπο του μαθήματος, ενώπιον του διδάσκοντα, ο οποίος προβαίνει σε επιστημονικές και διδακτικές παρεμβάσεις, και των συμφοιτητών τους, καθώς επίσης την υποβολή της εργασίας αυτής σε γραπτή μορφή και την όλη συμμετοχή τους στο μάθημα.</p>	<p>3 ώρες εβδομαδιαίως x 13 εβδομάδες = 39 ώρες σε ένα εξάμηνο</p>	6
6		<p>Σεμιναριακό μάθημα (Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας)</p> <p><i>Βλ. παραπάνω, αρ. 5.</i></p>	<p>3 ώρες εβδομαδιαίως x 13 εβδομάδες = 39 ώρες σε ένα εξάμηνο</p>	6
7		<p>Θεωρία και Πράξη της Διδασκαλίας των Φιλολογικών Μαθημάτων (Τμήμα Φιλοσοφίας-Παιδαγωγικής-Ψυχολογίας)</p> <p>ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ ΜΕΡΟΣ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ιστορική εξέλιξη της διδασκαλίας του μαθήματος. • Φυσιognωμία του μαθήματος: ιδιαίτερα χαρακτηριστικά. • Το θεσμικό πλαίσιο διδασκαλίας του μαθήματος (ΑΠΣ, ΔΕΠΠΣ και λοιπό νομοθετικό πλαίσιο: εγκύκλιοι, προεδρικά διατάγματα κ.ά.). • Η ερμηνευτική ως μέθοδος διδασκαλίας του μαθήματος. • Σύγχρονα εργαλεία διδασκαλίας: σχέδιο δράσης, ομαδοσυνεργατική διδασκαλία, νοητικοί χάρτες, εκπαιδευτικά λογισμικά). • Το σχολικό εγχειρίδιο του μαθήματος: έντυπο, ηλεκτρονικό, πολυτροπικό. • Η έννοια του σχεδίου διδασκαλίας. <p>ΠΡΑΚΤΙΚΟ ΜΕΡΟΣ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Οργάνωση μικροδιδασκαλιών. • Παρακολούθηση δειγματικών διδασκαλιών. 	<p>3 ώρες εβδομαδιαίως x 13 εβδομάδες = 39 ώρες σε ένα εξάμηνο</p>	4
8		<p>Διδακτική της Ιστορίας: Θεωρία και Πράξη. (Τμήμα Φιλοσοφίας – Παιδαγωγικής – Ψυχολογίας)</p> <p><i>Το μάθημα συνοδεύεται από Πρακτική Άσκηση σε σχολεία</i></p> <p>Η επιστήμη της ιστορίας και οι κοινωνικές της διαστάσεις. Η ιστορική γνώση και οι ιδιαιτερότητες της. Δομή της ιστορικής</p>	<p>3 ώρες εβδομαδιαίως x 13 εβδομάδες = 39 ώρες σε ένα εξάμηνο</p>	4,5

	<p>γνώσης. Ιστορική αφήγηση, ιστορική εξήγηση, ιστορικές έννοιες, ιστορικοί χρόνοι. Σχολική ιστορία και επιστημονική γνώση. Η ιστορία ως αντικείμενο μάθησης. Ψυχολογικές αρχές και μαθησιακές προϋποθέσεις, ο μαθητής ως αναγνώστης της ιστορίας. Η διδασκαλία της ιστορίας ως θεσμός. Διαμεσολαβήσεις της ιστορικής γνώσης. Προγράμματα Σπουδών ιστορίας και σχολικά εγχειρίδια. Εποικοδομιστικές θεωρίες μάθησης και πρόσληψη ιστορικού κειμένου. Νοητικά μοντέλα των μαθητών και εμπόδια στην οικειοποίηση της ιστορικής γνώσης. Οργάνωση μαθησιακών περιβαλλόντων, σύγχρονα μέσα διδασκαλίας και αξιολόγηση. Δημόσιες χρήσεις της ιστορίας, ιστορική μνήμη και πολιτισμική ταυτότητα.</p>		
	<p>Πρακτική Άσκηση των φοιτητών του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας σε σχολεία (Τμήμα Φιλοσοφίας – Παιδαγωγικής – Ψυχολογίας)</p>		
ΣΥΝΟΛΟ		ΣΥΝΟΛΟ	ΣΥΝΟΛΟ
8		312	37

Πιστωτικές μονάδες για τους φοιτητές Erasmus

Οι π.μ. (ECTS) των μαθημάτων που παρακολουθούν οι φοιτητές Erasmus του Τμήματος σε πανεπιστήμια του εξωτερικού καθορίζονται από το πανεπιστήμιο από το οποίο προσφέρονται τα μαθήματα. Οι φοιτητές πρέπει να προσέχουν ώστε τα μαθήματα που θα επιλέξουν θα τους επιτρέψουν να συμπληρώσουν τον κατ' ελάχιστο απαιτούμενο αριθμό των 240 π.μ.

Οι πιστωτικές μονάδες (ECTS) των μαθημάτων που προσφέρει το Τμήμα σε ξένους φοιτητές έχουν διαμορφωθεί ως ακολούθως:

- Απλό μάθημα (διδασκαλία): 5 πιστωτικές μονάδες.
- Απλό μάθημα (διδασκαλία και πρακτική άσκηση): 5,5 πιστωτικές μονάδες (Κατεύθυνσης Ιστορίας), 6 πιστωτικές μονάδες (Κατεύθυνσης Αρχαιολογίας).
- Απλό μάθημα επιλεγόμενο Κατεύθυνσης (μη σεμιναριακό): 5,5 πιστωτικές μονάδες.
- Σεμιναριακό μάθημα: 6 πιστωτικές μονάδες.
- Μεταπτυχιακό μάθημα: 10 πιστωτικές μονάδες.

III. Οδηγίες για τους φοιτητές/τριες με έτος εισαγωγής προ του 2011

Σύμφωνα με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης του Τμήματος, από το ακαδημαϊκό έτος 2011-2012 άρχισε η εφαρμογή του νέου προγράμματος σπουδών. Το νέο πρόγραμμα σπουδών προβλέπει: (1) μετατροπή των τετράωρων μαθημάτων σε τρίωρα, (2) αύξηση του αριθμού μαθημάτων που απαιτούνται για τη λήψη πτυχίου, (3) κατάργηση αρκετών παλαιών μαθημάτων και αντικατάστασή τους από νέα, καθώς και (4) προσθήκη νέων μαθημάτων. Οι αλλαγές αυτές ισχύουν για τους φοιτητές οι οποίοι έχουν εισαχθεί από το ακαδημαϊκό έτος 2011-2012 και εξής. Για τους παλαιούς φοιτητές, εκείνους δηλαδή οι οποίοι εισήχθησαν μέχρι και το ακαδημαϊκό έτος 2010-2011, ισχύουν τα παρακάτω:

1) Το νέο πρόγραμμα άρχισε να εφαρμόζεται από το ακαδημαϊκό έτος 2011-2012.

2) Δεν μεταβάλλεται ο αριθμός των μαθημάτων που απαιτούνται για την απόκτηση πτυχίου. Ισχύει ο αριθμός των 42 μαθημάτων, εκ των οποίων τα 2 σεμιναριακά.

3) Δεν μεταβάλλεται ο αριθμός των υποχρεωτικών μαθημάτων βάσης, των υποχρεωτικών μαθημάτων κορμού, των υποχρεωτικών μαθημάτων κατεύθυνσης, των επιλεγόμενων μαθημάτων κατεύθυνσης (σεμιναριακών και μη σεμιναριακών) και των μαθημάτων ελεύθερης επιλογής που απαιτούνται για τη λήψη πτυχίου.

4) Όσα μαθήματα του παλαιού προγράμματος έχουν παύσει να προσφέρονται, έχουν αντικατασταθεί από νέα μαθήματα, σύμφωνα με τους πίνακες που ακολουθούν. Τα μαθήματα αυτά **δεν ξετάζονται** πλέον. Οι φοιτητές που τα οφείλουν θα πρέπει να δηλώσουν τα νέα μαθήματα με τα οποία αντιστοιχίζονται (συμβουλευτείτε τους πίνακες που ακολουθούν για τις αντιστοιχίες).

B) Μαθήματα του παλαιού προγράμματος που δεν εξετάζονται πλέον ή έχουν μεταφερθεί

1ο Έτος: ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (1ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος	Παρατηρήσεις
**	ΙΑ02	Προϊστορική Αρχαιολογία Α'	Προσφέρεται πλέον στο 2ο εξάμηνο.

1ο Έτος: ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (2ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος	Παρατηρήσεις
**	ΙΑ10	Προϊστορική Αρχαιολογία Β'	Προσφέρεται πλέον στο 4ο εξάμηνο.
B	ΦΓ03	Γλωσσολογία	Δεν προσφέρεται πλέον. Όσοι φοιτητές το οφείλουν θα πρέπει να το δηλώσουν ως ΦΒ27 Βυζαντινή Φιλολογία του 3ου εξαμήνου.
**	ΙΑ02	Προϊστορική Αρχαιολογία Α'	Προσφέρεται πλέον στο 2ο εξάμηνο. Υποχρεούνται να το δηλώσουν μόνον όσοι φοιτητές το οφείλουν.

2ο Έτος: ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (3ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος	Παρατηρήσεις
B	ΦΒ27	Βυζαντινή Φιλολογία	Νέο μάθημα που αντικαθιστά το ΒΦΓ03 Γλωσσολογία. Υποχρεούνται να το δηλώσουν μόνο όσοι φοιτητές οφείλουν το ΒΦΓ03.

2ο Έτος: ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (4ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος	Παρατηρήσεις
**	ΙΙ21	Βυζαντινή Ιστορία Β'	Νέο μάθημα που αντικαθιστά το ΒΦ25 Βυζαντινά Κείμενα. Υποχρεούνται να το δηλώσουν μόνον όσοι φοιτητές οφείλουν το ΒΦΒ25.
**	ΙΑ10	Προϊστορική Αρχαιολογία Β'	Προσφέρεται πλέον στο 4ο εξάμηνο. Υποχρεούνται να το δηλώσουν μόνο όσοι φοιτητές το οφείλουν.

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΙΣΤΟΡΙΑΣ**3ο Έτος: ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (5ο)**

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος	Παρατηρήσεις
B	ΦΒ25	Βυζαντινά Κείμενα	Δεν προσφέρεται πλέον. Όσοι φοιτητές το οφείλουν θα πρέπει να το δηλώσουν ως Π21 Βυζαντινή Ιστορία Β' στο 4ο εξάμηνο.

3ο Έτος: ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (6ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος	Παρατηρήσεις
*I	Π26	Βυζαντινή Ιστορία Β'	Δεν προσφέρεται πλέον. Όσοι φοιτητές το οφείλουν θα πρέπει να το δηλώσουν ως Π22 Μεσαιωνική Ιστορία της Δύσεως Β' στο 6ο εξάμηνο.
*I	Π22	Μεσαιωνική Ιστορία της Δύσεως Β'	Νέο μάθημα που αντικαθιστά το Π26 Βυζαντινή Ιστορία Β'. Υποχρεούνται να το δηλώσουν μόνον όσοι φοιτητές οφείλουν το Π26.

4ο Έτος: ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (7ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος	Παρατηρήσεις
B	Π Δ301	Παιδαγωγικά I: Διδακτική της Ιστορίας: Θεωρία και Πράξη	Δεν προσφέρεται πλέον. Όσοι φοιτητές το οφείλουν υποχρεούνται να το δηλώσουν μόνο ως ΒΠΔ301.

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ & ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

3ο Έτος: ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (5ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος	Παρατηρήσεις
*II	IA27	Κλασική Αρχαιολογία Γ'	Δεν προσφέρεται πλέον. Όσοι φοιτητές το οφείλουν θα πρέπει να το δηλώσουν ως IA43 Εμβάθυνση στην Αρχαιολογία στο 5ο εξάμηνο.
*II	IA43	Εμβάθυνση στην Αρχαιολογία	Νέο μάθημα που αντικαθιστά το IA27 Κλασική Αρχαιολογία Γ'. Υποχρεούνται να το δηλώσουν μόνο όσοι φοιτητές οφείλουν το IA27.
*II	IA44	Μεταβυζαντινή Αρχαιολογία	Νέο μάθημα που αντικαθιστά το IA28 Βυζαντινή Αρχαιολογία Γ'. Υποχρεούνται να το δηλώσουν μόνον όσοι φοιτητές οφείλουν το IA28.
B	ΦB25	Βυζαντινά Κείμενα	Δεν προσφέρεται πλέον. Όσοι φοιτητές το οφείλουν θα πρέπει να το δηλώσουν ως Π21 Βυζαντινή Ιστορία Β' στο 4ο εξάμηνο.

3ο Έτος: ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (6ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος	Παρατηρήσεις
*II	IA28	Βυζαντινή Αρχαιολογία Γ'	Δεν προσφέρεται πλέον. Όσοι φοιτητές το οφείλουν θα πρέπει να το δηλώσουν ως IA44 Μεταβυζαντινή Αρχαιολογία στο 5ο εξάμηνο.

4ο Έτος: ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (7ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος	Παρατηρήσεις
*II	IA30	Προϊστορική Αρχαιολογία Δ'	Δεν προσφέρεται πλέον. Όσοι φοιτητές το οφείλουν θα πρέπει να το δηλώσουν ως IA42 Αρχαιολογία των Ανατολικών Πολιτισμών στο 7ο εξάμηνο.
*II	IA42	Αρχαιολογία των Ανατολικών Πολιτισμών	Νέο μάθημα που αντικαθιστά το IA30 Προϊστορική Αρχαιολογία Δ'. Υποχρεούνται να το δηλώσουν μόνο όσοι φοιτητές οφείλουν το IA30 (το μάθημα θα διδαχτεί, κατ'εξαίρεση, στο εαρινό εξάμηνο κατά το ακαδημαϊκό έτος 2013-14).
*II	IA32	Βυζαντινή Αρχαιολογία Δ'	Δεν προσφέρεται πλέον. Όσοι φοιτητές το οφείλουν θα πρέπει να το δηλώσουν ως IA108 Αρχαιολογία Ρωμαϊκών Χρόνων στο 7ο εξάμηνο.
*II	IA108	Αρχαιολογία Ρωμαϊκών Χρόνων	Νέο μάθημα που αντικαθιστά το IA32 Βυζαντινή Αρχαιολογία Δ'. Υποχρεούνται να το δηλώσουν μόνον όσοι φοιτητές οφείλουν το IA32 (το μάθημα θα διδαχτεί, κατ'εξαίρεση, στο εαρινό εξάμηνο κατά το ακαδημαϊκό έτος 2013-14).
B	ΠΔ301	Παιδαγωγικά I: Διδακτική της Ιστορίας: Θεωρία και Πράξη	Δεν προσφέρεται πλέον το εναλλακτικό του μάθημα ΒΦΣ90 Ιστορία της Φιλοσοφίας. Όσοι φοιτητές το οφείλουν υποχρεούνται να το δηλώσουν μόνο ως ΒΠΔ301.

4ο Έτος: ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (8ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος	Παρατηρήσεις
*Π	ΙΑ25	Τοπογραφία-Ανασκαφική	Δεν προσφέρεται πλέον. Όσοι φοιτητές το οφείλουν θα πρέπει να το δηλώσουν ως ΙΑ21 Τοπογραφία-Αρχιτεκτονική-Πολεοδομία στο 8ο εξάμηνο.
*Π	ΙΑ21	Τοπογραφία-Αρχιτεκτονική-Πολεοδομία-Ανασκαφική	Νέο μάθημα που αντικαθιστά το ΙΑ25 Τοπογραφία-Ανασκαφική. Υποχρεούνται να το δηλώσουν μόνον όσοι φοιτητές οφείλουν το ΙΑ25.
*Π	ΙΑ31	Κλασική Αρχαιολογία Γ'	Στο παλαιό πρόγραμμα προσφερόταν στο 5ο εξάμηνο, στο νέο πρόγραμμα προσφέρεται στο 8ο εξάμηνο.

IV. Περιγραφή μαθημάτων

1. ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Χειμερινό εξάμηνο

α) Μαθήματα Κορμού

Κωδ. Αριθ. - Τίτλος Μαθήματος	Περιγραφή μαθήματος - Διδάσκων – Ώρες
Π 03 Εισαγωγή στην Παγκόσμια Ιστορία	<p>Εντοπισμός των κομβικών φαινομένων και τομών στην εξέλιξη των ανθρωπίνων κοινωνιών από τις απαρχές της ανθρωπίνης ύπαρξης έως σήμερα. Η διαδρομή αυτή θα παρακολουθηθεί με την βοήθεια χαρτών, πρωτογενών πηγών και κειμένων, θα ενισχυθεί δε με την προβολή φωτεινών διαφανειών καθώς και με το άκουσμα μουσικών παραδειγμάτων.</p> <p>Το μάθημα θα συνοδεύεται από επισκέψεις σε Μουσεία, ιστορικούς χώρους και χώρους λατρείας.</p> <p>Κατά την εξέταση του μαθήματος ιδιαίτερη έμφαση δίδεται στην γνώση της γεωγραφίας και στην εξοικείωση με τον παγκόσμιο χάρτη.</p> <p><i>Μ. Ευθυμίου, 3 ώρες.</i></p>
Π 04 Εισαγωγή στις Ιστορικές Σπουδές	<p>Το μάθημα αποσκοπεί στην εξοικείωση των φοιτητών/τριών με τις βασικές έννοιες των ιστορικών σπουδών (χρόνος, χώρος, ιστορικό γεγονός, δομές, πηγές, μνήμη κ.ά.) και τη μεθοδολογία τους (χρήση πηγών, αρχειακή εργασία, διασταύρωση, αξιολόγηση, κ.ά.). Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στους σύγχρονους προβληματισμούς για την ιστορία, καθώς και στα νέα ερευνητικά πεδία μελέτης της. Εξετάζεται, ακόμη η ιστορική συγκρότηση της έννοιας των ιστορικών σπουδών, καθώς και η σημερινή τους θέση στο πλαίσιο των ανθρωπιστικών και κοινωνικών επιστημών. Τέλος, συστατικό στοιχείο του μαθήματος αποτελεί η εξοικείωση των φοιτητών/τριών με τις ιστορικές πηγές (οπτικοακουστικά αρχεία, διαδίκτυο κ.ά.) και στην κριτική ανάγνωση τους, καθώς και με τη συγγραφή ιστορικών εργασιών.</p> <p>Στο μάθημα περιλαμβάνονται εκπαιδευτικές ξεναγήσεις στο Ιστορικό Σπουδαστήριο (Φιλοσοφική Σχολή) και στα Γενικά Αρχεία του Κράτους με τη συνεργασία του Ανδρέα Αντωνόπουλου και της Χαρίκλειας Μπαλή (Ε.ΔΙ.Π.).</p> <p><i>Β. Καραμανωλάκης, 3 ώρες.</i></p>
Π 10 Αρχαία Ιστορία Α'	<p>Από τη δημιουργία των Μυκηναϊκών Κρατών έως και το τέλος του πελοποννησιακού πολέμου</p> <p>Θα εξεταστούν η εξέλιξη του αρχαίου ελληνικού κόσμου από την εμφάνιση του ανακτορικού συστήματος έως και τη δημιουργία της</p>

	<p>πόλης-κράτους, οι σχέσεις των πόλεων της αρχαϊκής και κλασικής εποχής (έως τα τέλη του 5ου αιώνα), καθώς και η ανάπτυξη των πολιτειακών δομών των πόλεων αυτής της περιόδου.</p> <p>Σ. Ψωμά, 3 ώρες</p>
<p>Π 13 Βυζαντινή Ιστορία Α'</p>	<p>Ιστορία του βυζαντινού κράτους από τον 4ο έως τον 11ο αιώνα</p> <p>Βασικές δομές του βυζαντινού κράτους (πολιτική ιδεολογία, πολιτειακοί παράγοντες, κρατική οργάνωση). Τομές στην πολιτική, κοινωνική, θρησκευτική, οικονομική και πολιτισμική ιστορία της αυτοκρατορίας κατά την υπό εξέταση εποχή.</p> <p>Α. Κόλια-Δερμιτζάκη, 3 ώρες(φοιτητές με επώνυμο από Α-Μα).</p> <p>Ειρ. Χρήστου, 3 ώρες (φοιτητές με επώνυμο από Με-Ω).</p>
<p>Π 17 Ιστορία Νέου Ελληνισμού Α'</p>	<p>Οικονομικοκοινωνική - πνευματική - εθνική πορεία του Ελληνισμού από την άλωση της Κωνσταντινούπολης έως και τις αρχές του 19ου αι.</p> <p>Η οικονομικοκοινωνική - πνευματική - εθνική πορεία του Ελληνισμού από την άλωση της Κωνσταντινούπολης έως και τις αρχές του 19ου αι.</p> <p>Θα πραγματοποιηθούν επισκέψεις των φοιτητών στα Γενικά Αρχεία του Κράτους.</p> <p>Ο. Κατσιαρδή-Hering, 3 ώρες (φοιτητές με επώνυμο από Α-Μα).</p> <p>Β. Σειρηνίδου, 3 ώρες (φοιτητές με επώνυμο από Με-Ω).</p>

B) Μαθήματα Ειδίκευσης

Υποχρεωτικά

<p>Π 25 Αρχαία Ιστορία Γ'</p>	<p>Εισαγωγή και επισκόπηση της Ρωμαϊκής Ιστορίας από τις αρχές έως και την περίοδο του Διοκλητιανού, ΙΙ</p> <p>Εισαγωγική επισκόπηση της εξέλιξης της ρωμαϊκής ιστορίας από την ίδρυση της Ρώμης έως και την Τετραρχία του Διοκλητιανού (753 π.Χ.-305 μ.Χ.). Σ' αυτό το εξάμηνο θα δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στην αυτοκρατορική περίοδο (από τον Αύγουστο έως και τον Διοκλητιανό).</p> <p>Κ. Μπουραζέλης, 3 ώρες.</p>
<p>Π 29 Μεθοδολογικά προβλήματα της Ιστορίας</p>	<p>Πώς από τα άπειρα συμβάντα και φαινόμενα του παρελθόντος χρόνου δημιουργούμε συνεκτικές ιστορίες, ιστορίες με νόημα; Είναι η ιστορία ο μοναδικός τρόπος με τον οποίο οι σύγχρονες κοινωνίες σχετίζονται με το παρελθόν; Ποιος είναι ο ρόλος του μύθου, της μνήμης, της τέχνης; Τι ονομάζουμε δημόσια ιστορία; Τι είναι η</p>

	<p>ιστορική εμπειρία; Τα μεγάλα ρεύματα στην ιστορική σκέψη: Ιστορισμός και κοινωνική ιστορία, οι μεγάλες διάρκειες και ο δομισμός, από την κουλτούρα στην πολιτισμική ιστορία, μικροϊστορία και κοινωνική ανθρωπολογία, μνημονικές σπουδές, προφορική ιστορία και ψυχανάλυση, φεμινισμός και έμφυλη ιστορία, μετα-ιστορία και γλωσσική στροφή. Μεταμοντερνισμός και το πρόβλημα της αλήθειας. Δια-εθνική ιστορία και ιστοριογραφία. Τι σημαίνει το τέλος της Ιστορίας, και ποιο το μέλλον των ιστορικών σπουδών και των ιστορικών;</p> <p><i>Β. Καραμανωλάκης, 3 ώρες.</i></p>
<p>Π 19 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία Β'</p>	<p>Οι δυτικοευρωπαϊκές κοινωνίες της Πρώιμης Νεότερης Περιόδου (16ος-18ος αι.)</p> <p>Κοινωνική διαστρωμάτωση και οικονομική συγκρότηση, σχέσεις εξουσίας, πολιτισμικές παραδόσεις και συλλογικές νοοτροπίες, ζητήματα συγκρότησης ταυτοτήτων (κοινωνικών, έμφυλων, θρησκευτικών, εθνοτικών, εθνικών). Παράγοντες και όψεις του κοινωνικοοικονομικού και πολιτικού μετασχηματισμού των δυτικών κοινωνιών, 1500-1789.</p> <p><i>Κ. Γαγανάκης, 3 ώρες.</i></p>
<p>Π 31 Νεότερη Ελληνική Ιστορία Β'</p>	<p>Εξετάζονται οι κυριότερες πολιτικές, κοινωνικές και οικονομικές εξελίξεις της ελληνικής ιστορίας από το κίνημα στου Γουδή (1909) έως την εμπλοκή της Ελλάδας στον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο. Ανάμεσα στα άλλα, αναλύονται οι θεματικές ενότητες: βενιζελισμός και αστικός εκσυγχρονισμός, η αποκατάσταση των προσφύγων, η αγροτική οικονομία, η οικονομική κρίση του Μεσοπολέμου, το καθεστώς Ι. Μεταξά. Η παρουσίαση της ύλης των μαθημάτων θα συνοδεύεται από έντυπο υλικό με πρωτογενείς πηγές και από επισκέψεις σε μουσεία και τόπους ιστορικής μνήμης.</p> <p>Στο πλαίσιο του μαθήματος, ο Ανδρέας Αντωνόπουλος (Ε.ΔΙ.Π.) θα προσφέρει την (τρίωρη) ενότητα «Ο Μακεδονικός Αγώνας και το Ανατολικό Ιδεώδες (1904-1908)», όπου θα εξεταστεί η σχέση ανάμεσα στον αντισλαβισμό / αντιβουλγαρισμό και τον οθωμανισμό με αναφορά στις ελληνοτουρκικές σχέσεις.</p> <p><i>Σπ. Πλουμίδης, 3 ώρες.</i></p>

Επιλεγόμενα

Α. Επιλεγόμενα σεμιναριακά⁷

ΣΙ 38 Αρχαία Ιστορία	Πηγές της Αρχαίας Ιστορίας Το σεμινάριο επιδιώκει να φέρει τους φοιτητές σε επαφή με βασικές κατηγορίες πηγών της Αρχαίας Ιστορίας. Στα εισαγωγικά μαθήματα θα παρουσιαστούν σύντομα οι κατηγορίες των πηγών και θα αναλυθούν επιλεγμένα αποσπάσματα πηγών από διαφορετικές περιόδους και τόπους. Κατόπιν, οι συμμετέχοντες θα κληθούν να ετοιμάσουν μια προφορική παρουσίαση-ανάλυση επιλεγμένων πηγών, που θα συνοδεύεται από γραπτή εργασία στο τέλος του εξαμήνου. <i>Γ. Βουλγαρίδης / Σ. Ανεζίρη, 3 ώρες</i>
ΣΙ 51 Μεσαιωνική Ιστορία της Δύσεως	Οι Δυτικοί στην ανατολική Μεσόγειο την περίοδο των Σταυροφοριών (12ος - 15ος αι.) Οι φοιτητές έχουν τη δυνατότητα μελετώντας πρωτογενή και δευτερογενή βιβλιογραφία να εμβαθύνουν τις γνώσεις τους για την ιστορική αυτή περίοδο από τον 11ο-15ο αιώνα στο χώρο της Μεσογείου σε ό,τι αφορά την πολιτική, την οργάνωση των λατινικών ηγεμονιών και τις εμπορικές σχέσεις. <i>Μ. Ντούρου-Ηλιοπούλου, 3 ώρες.</i>
ΣΙ 31 Βυζαντινή Ιστορία	Ο γάμος και τα προβλήματά του στη βυζαντινή κοινωνία Μελετάται ο θεσμός του γάμου και η εξέλιξή του στη βυζαντινή κοινωνία, οι κανόνες που τον διήπαν και ο τρόπος με τον οποίο αυτοί εφαρμόζονταν. Εξετάζονται συγκεκριμένες περιπτώσεις γάμων της πρώιμης και μέσης κυρίως βυζαντινής εποχής, με άμεσες ή έμμεσες επιπτώσεις στις πολιτικές, θρησκευτικές και κοινωνικές εξελίξεις της αυτοκρατορίας. <i>Κ. Νικολάου, 3 ώρες.</i>
ΣΙ 52 Βυζαντινή Ιστορία Ι	Το Βυζάντιο κατά τη μετάβαση από τη Μέση στην Ύστερη Περίοδο (11ος-12ος αι.) Το μάθημα έχει τη μορφή σεμιναρίου, στο οποίο οι φοιτητές ασκούνται στην άντληση ιστορικών πληροφοριών από τις πηγές και στη μεθοδολογία αξιοποίησής τους. Αναπτύσσονται δύο αιώνες εξαιρετικά σημαντικοί για την πορεία της Αυτοκρατορίας: ο ενδέκατος και ο δωδέκατος, που αποτελούν περίοδο κρίσεως και εδαφικής συρρίκνωσης, αλλά συγχρόνως και ανάκαμψης και αλλαγών σε πολιτικό, οικονομικό και κοινωνικό πεδίο. <i>Α. Κόλια-Δερμιτζάκη, 3 ώρες.</i>

⁷ Οι φοιτητές δηλώνουν την επιλογή τους στον/στη διδάσκοντα/ουσα με την έναρξη των μαθημάτων. Η βαθμολόγησή τους θα γίνει με βάση τη συμμετοχή τους, την προφορική παρουσίαση και τη γραπτή μορφή της εργασίας τους.

<p>ΣΙ 26 Βυζαντινή Ιστορία</p>	<p>«Βυζαντινή φεουδαρχία»: ένα πολιτειακό, κοινωνικό και οικονομικό ζήτημα των τελευταίων, κυρίως, βυζαντινών αιώνων</p> <p>Μεταξύ των ζητημάτων που απασχολούν τους ερευνητές αλλά και τους απλούς γνώστες της βυζαντινής ιστορικής περιόδου, εξέχουσα θέση κατέχει το θέμα της «Βυζαντινής φεουδαρχίας». Πρόκειται για ένα πρόβλημα που παραμένει στο προσκήνιο της έρευνας προκαλώντας συζητήσεις και διαφωνίες, αν και πολλοί υποστηρικτές των διαφορετικών απόψεων θεωρούν ότι έχει λυθεί οριστικά.</p> <p>Το σεμινάριο στοχεύει σε μια πρώτη γνωριμία με το θέμα και στην αναζήτηση των κύριων δεδομένων, βάσει των οποίων τεκμηριώνεται η ανίχνευση ή η απουσία στο Βυζάντιο φεουδαρχικών δομών (δυτικού ή αντίστοιχου τύπου). Συγκεκριμένα, θα μελετηθούν ενδεικτικές πληροφορίες από τις γραπτές ιστορικές πηγές και τη σύγχρονη βιβλιογραφία σχετικά με τις σημαντικότερες παραμέτρους του θέματος, που αφορούν στο πολίτευμα, την κοινωνία και την οικονομία κατά τη βυζαντινή εποχή. Για την καλύτερη κατανόηση της βυζαντινής πραγματικότητας, θα επισημαίνονται προς σύγκριση τα κύρια στοιχεία της δυτικής φεουδαρχίας.</p> <p>Οι φοιτητές θα εξοικειωθούν με την αποδελτίωση πηγών και την αναζήτηση των απαραίτητων για τις εργασίες τους βιβλιογραφικών στοιχείων.</p> <p><i>Τ. Μανιάτη-Κοκκίνη, 3 ώρες.</i></p>
<p>ΣΙ 55 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία</p>	<p>Το κυνήγι των μαγισσών στη Δύση, 1500-1700</p> <p>Λόγιες και λαϊκές θεωρήσεις, προσβάσεις και χρήσεις της μαγείας στην καθημερινότητα των ανθρώπων. Ο ομογενοποιητικός διωκτικός λόγος της εκκλησιαστικής και κοσμικής ελίτ και οι λαϊκές προσλήψεις της μαγείας: Sabbath και maleficium. Η αυτενέργεια της κοινότητας και η εργαλειοποίηση της μαγείας. Η έμφυλη διάσταση του κυνηγιού των μαγισσών. Μαγεία, φτώχεια και περιθωριακότητα. Αμφισβητήσεις της ύπαρξης μάγων και μαγισσών και εναντιώσεις στο κυνήγι των μαγισσών, από τον Weyer στον Scot.</p> <p>Για τη συμμετοχή στο σεμινάριο απαιτούνται καλή γνώση της αγγλικής και η προηγούμενη παρακολούθηση στο υποχρεωτικό μάθημα ειδίκευσης II 19 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία Β'.</p> <p><i>Κ. Γαγανάκης, 3 ώρες.</i></p>

<p>ΣΙ 20 Νεότερη Ελληνική Ιστορία</p>	<p>Η συζήτηση για την εθνική ταυτότητα στην ελληνική ιστοριογραφία</p> <p>Στόχος του σεμιναρίου είναι να αναδείξει πτυχές της συζήτησης για την εθνική ταυτότητα στην ελληνική ιστοριογραφία, τους όρους συγκρότησης, οριοθέτησής και επαναπροσδιορισμού της. Αρχικά θα μελετηθεί η έννοια της εθνικής ταυτότητας, και η συζήτηση γύρω από τη συμβολή της ιστορίας στη συγκρότησή της, όπως έχει αποτυπωθεί τα τελευταία χρόνια στη διεθνή βιβλιογραφία. Στη συνέχεια θα επιχειρηθεί η μελέτη της ελληνικής περίπτωσης με έμφαση στις συζητήσεις αναφορικά με την ενσωμάτωση συγκεκριμένων ιστορικών περιόδων στο εθνικό αφήγημα. Παράλληλα θα μελετηθούν ιστοριογραφικές διαμάχες στο δημόσιο πεδίο, όπως λ.χ οι διαμάχες για τις εθνικές μειονότητες ή τα σχολικά εγχειρίδια, στο πλαίσιο του γενικότερου προσδιορισμού της ελληνικής εθνικής ταυτότητας.</p> <p><i>Β. Καραμανωλάκης, 3 ώρες.</i></p>
<p>ΣΙ 119 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία</p>	<p>Αυτοκρατορία, εθνότητες, έθνη και εθνικισμοί στην Κεντρική και Κεντροανατολική Ευρώπη, 1780-1938</p> <p>Εξετάζονται ο χαρακτήρας, οι παράγοντες συνοχής, υπονόμησης και διάλυσης της πολυεθνικής αυτοκρατορίας των Αψβούργων και αναλύονται οι διαδικασίες εθνογένεσης, οι κοινωνικο-οικονομικές συνθήκες, οι διεκδικήσεις και στοχεύσεις των συστατικών της εθνοτήτων, καθώς και οι εθνικισμοί που εκδηλώνονται στα διάδοχα της Αυστροουγγαρίας «εθνικά κράτη» κατά την περίοδο του Μεσοπολέμου.</p> <p>Για τη συμμετοχή στο σεμινάριο απαιτούνται αναγνωστική ικανότητα της αγγλικής γλώσσας και επιτυχής παρακολούθηση του μαθήματος Π14: Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία Α'.</p> <p><i>Κ. Ράπτης, 3 ώρες.</i></p>
<p>ΣΙ 122 Ιστορία Νέου Ελληνισμού</p>	<p>Το βενετικό Κράτος της Θάλασσας και οι ελληνοβενετικές κτήσεις</p> <p>Στόχος του σεμιναρίου είναι η εμβάθυνση στον χαρακτήρα της βενετικής εδαφικής επέκτασης στην ανατολική Μεσόγειο, η γεωγραφική και πολιτική διάσταση του βενετικού μορφώματος, η διακυβέρνησή του, η αντιμετώπιση πρακτικών προβλημάτων όπως η απόσταση των υπό εξέταση περιοχών από το μητροπολιτικό κέντρο αλλά και ζητημάτων σχετικών με τη θρησκευτική, γλωσσική και πολιτισμική διαφορετικότητα μεταξύ της Βενετίας και των υπηκόων της και τη διακυβέρνηση των τελευταίων.</p> <p><i>Κ. Κωνσταντινίδου, 3 ώρες.</i></p>

<p>ΣΙ 57 Ιστορία Νέου Ελληνισμού Ι</p>	<p>Συλλογικότητες και κοινότητες στην ελληνοβενετική Ανατολή (13ος-18ος αι.).</p> <p>Συγκρότηση, λειτουργίες, εσωτερικές ιεραρχίες, θεσμικά χαρακτηριστικά και τυπολογία των συσσωματώσεων του αστικού και αγροτικού χώρου στην ελληνοβενετική Ανατολή, στο πλαίσιο του βενετικού κράτους και του ευρύτερου ελληνικού κόσμου.</p> <p><i>Α. Παπαδία-Λάλα, 3 ώρες</i></p>
<p>ΣΙ 218 Ιστορία Νέου Ελληνισμού</p>	<p>Εκπαίδευση, πολιτισμικές δράσεις και συγκρότηση ταυτοτήτων στον ελληνοβενετικό κόσμο (13ος-18ος αι.).</p> <p>Οι εκπαιδευτικές δραστηριότητες εντός και εκτός του υπό τους Βενετούς ελληνικού χώρου και το πολιτισμικό περιβάλλον σε σύνδεση με τις πολιτικές κατευθύνσεις της Βενετίας και ως παράγοντες διαμόρφωσης αυτοπροσδιορισμών, ετερότητας και ιδεολογικών θέσεων στην κοινωνία της ελληνοβενετικής Ανατολής.</p> <p><i>Α. Παπαδία-Λάλα, 3 ώρες</i></p>
<p>ΣΙ 63 Ιστορία Νέου Ελληνισμού</p>	<p>Ελληνική Επανάσταση του 1821: Παράγοντες προετοιμασίας της, δομή του επαναστατικού φαινομένου, κοινωνικές - ιδεολογικές διαστάσεις, πολιτική οργάνωση</p> <p>Κατά το σεμινάριο θα καταβληθεί προσπάθεια να μνηθούν οι μετέχοντες στην πολιτικο-ιδεολογική και κοινωνική κατάσταση κατά τις παραμονές της Επανάστασης, στην εξοικείωση με τις θεωρίες του επαναστατικού φαινομένου αλλά και τις κοινωνικές-ιδεολογικές διαστάσεις, την πολιτική οργάνωση κατά τα χρόνια της Επανάστασης. Θα γίνει χρήση και εξοικείωση με τις πηγές.</p> <p><i>Ο. Κατσιαρδή-Hering, 3 ώρες.</i></p>
<p>ΣΙ 215 Νεότερη και Σύγχρονη Ιστορία</p>	<p>Ιστορία της Υγείας</p> <p>Εξετάζονται η σημαντικότερη βιβλιογραφία, οι ιστοριογραφικές προσεγγίσεις και τα μείζονα ζητήματα της κοινωνικής ιστορίας της υγείας.</p> <p><i>Κ. Γαρδίκια, 3 ώρες.</i></p>
<p>ΣΙ 37 Νεότερη Ελληνική Ιστορία</p>	<p>Νεότερη Ελληνική Κοινωνία και Χώρος</p> <p>Το σεμινάριο εξετάζει τις δραστηριότητες διαφόρων κοινωνικών ομάδων στη χωρική τους διάσταση, ζητήματα επικοινωνιών,</p>

	<p>ενδημικών ασθενειών κ.ά. στο πλαίσιο του κατακερματισμένου γεωγραφικού χώρου της Ελλάδας.</p> <p><i>Κ. Γαρδίκας, 3 ώρες.</i></p>
<p>ΣΙ 217 Ιστορία της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας</p>	<p>Ιδεολογικά ρεύματα στους κόλπους της Ορθόδοξης Εκκλησίας κατά την οθωμανική περίοδο</p> <p>Στο σεμινάριο θα επιχειρηθεί -με τη χρήση πηγών και ενδεικτικής βιβλιογραφίας- να περιγραφούν και να αναλυθούν οι ιδεολογικές τάσεις που παρατηρούνται στους κόλπους της Ορθόδοξης Εκκλησίας -και ιδιαίτερα του Ορθοδόξου Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως- κατά την οθωμανική περίοδο, δεδομένου ότι ο θεσμός αυτός ήταν κομβικός για τον ορθόδοξο κόσμο που ζούσε στην Οθωμανική Αυτοκρατορία μετά την Άλωση, ιδιαίτερα κατά τους πρώτους αιώνες που ακολούθησαν την πτώση της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας. Έμφαση θα δοθεί σε ζητήματα όπως οι προσπάθειες διατήρησης της βυζαντινής κληρονομιάς, οι σχέσεις με την καθολική και προτεσταντική Δυτική Ευρώπη αλλά και την ορθόδοξη Ρωσία, η αντίληψη περί «Ρωμισσύνης» και η σχέση της με μορφές ελληνικότητας, καθώς και η αντιμετώπιση κινήματων, όπως ο Διαφωτισμός, αλλά και οι εθνικισμοί που διαδίδονται κυρίως κατά τη διάρκεια του 19ου αιώνα στην Οθωμανική Αυτοκρατορία. Ιδιαίτερη σημασία θα δοθεί στο βάρος που είχε το οθωμανικό θεσμικό και ιδεολογικοπολιτικό πλαίσιο στην διαμόρφωση των παραπάνω, καθώς και η θέση των εκκλησιαστικών αρχών απέναντι στην οθωμανική εξουσία.</p> <p>Όπως είναι προφανές, συνιστάται στους φοιτητές και τις φοιτήτριες που επιθυμούν να παρακολουθήσουν το σεμινάριο, να έχουν παρακολουθήσει ή να παρακολουθούν και τα μαθήματα με κωδικούς Π 110 και Π 24.</p> <p><i>Π. Κονόρτας, 3 ώρες.</i></p>

Β. Επιλεγόμενα μη σεμιναριακά	
<p>Π 89 Αρχαία Ιστορία</p>	<p>Εισαγωγή στην Αρχαία Ελληνική Επιγραφική</p> <p>Το μάθημα στοχεύει στην εξοικείωση των φοιτητών με τις μεθόδους προσέγγισης και μελέτης των επιγραφών: βιβλιογραφικά εργαλεία (στις βιβλιοθήκες και στο Διαδίκτυο), αποτύπωση και μεταγραφή επιγραφικών κειμένων, χρονολόγηση και συμπλήρωση επιγραφών, αρχαϊκά αλφάβητα. Εξετάζονται βασικές κατηγορίες ελληνικών επιγραφών δημόσιου και ιδιωτικού χαρακτήρα. Επιδιώκεται ο συσχετισμός των επιγραφικών πηγών με φιλολογικές μαρτυρίες και ιστορικά γεγονότα, καθώς επίσης με ζητήματα τοπογραφίας και προσωπογραφίας. Χρησιμοποιείται</p>

	<p>power point και γίνονται ασκήσεις μεταγραφής, χρονολόγησης και συμπλήρωσης επιγραφών. Προβλέπονται επίσης επισκέψεις στο Επιγραφικό Μουσείο. Το μάθημα υποστηρίζεται από ιστοσελίδα (e-class).</p> <p><i>Σ. Ανεζίρη, 3 ώρες</i></p>
<p>Π 213 Βυζαντινή Ιστορία</p>	<p>Η γυναίκα στο Βυζάντιο</p> <p>Μελετώνται ο ρόλος και η θέση της γυναίκας στην κοινωνία, την οικονομία αλλά και την πολιτειακή και πολιτική ιστορία του Βυζαντίου, ιδιαίτερα κατά τη μέση εποχή. Εξετάζονται η νομική θέση της γυναίκας σε σχέση με την κοινωνική πρακτικά, η παρουσία και η δράση της στην οικογένεια, στην κοινωνική και οικονομική ζωή της αυτοκρατορίας, όπως και το φαινόμενο της άσκησης εξουσίας από γυναίκες. Γίνεται ιστορικός σχολιασμός επιλεγμένων αποσπασμάτων κειμενικών πηγών της εποχής.</p> <p><i>Κ. Νικολάου, 3 ώρες.</i></p>
<p>Π 88 Σύγχρονη Ελληνική Πολιτική Ιστορία</p>	<p>Το ελληνικό πολιτικό σύστημα, 1929-1967</p> <p>Εξέταση της εξέλιξης του ελληνικού πολιτικού συστήματος κατά την περίοδο από την Παγκόσμια Οικονομική Κρίση έως την επιβολή της δικτατορίας των συνταγματαρχών. Θα αναλυθούν οι πολιτικές δυνάμεις και οι μετεξελίξεις τους, τα αίτια της πτώσης της δημοκρατίας το 1936, η διενέργεια των μεταπολεμικών εκλογών, η αναζήτηση νέων κατευθύνσεων και αναπτυξιακών στρατηγικών στη μεταπολεμική εποχή, η επιρροή διεθνών ιδεολογικών τάσεων, η επιρροή του εμφυλίου πολέμου και η μετεμφυλιακή πραγματικότητα, τα αίτια της πτώσης της δημοκρατίας το 1967. Επιπλέον, θα εξεταστούν οι συγκλίσεις και αποκλίσεις του ελληνικού πολιτικού συστήματος με τα αντίστοιχα δυτικοευρωπαϊκά της μεταπολεμικής εποχής, με έμφαση στη Γαλλία και την Ιταλία.</p> <p>Στο πλαίσιο του μαθήματος θα προσφερθούν τρία δώρα εργαστήρια με αντικείμενο «Το Πανεπιστήμιο Αθηνών και η ελληνική πολιτική, 1930-1945», υπό την επίβλεψη της Χαρίκλειας Μπαλή (Ε.ΔΙ.Π.).</p> <p><i>Εν. Χατζηβασιλείου, 3 ώρες.</i></p>
<p>Π 140 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία</p>	<p>Ιστορία της παιδικής ηλικίας και της νεότητας στη νεότερη Ευρώπη</p> <p>Εξετάζονται κεντρικά ζητήματα και βασικές όψεις της ιστορίας της παιδικής ηλικίας, και ευρύτερα της νεότητας, στην Ευρώπη (κατά κύριο λόγο στην βόρεια, την βορειοδυτική και την δυτική Ευρώπη, αλλά και γενικότερα στον λεγόμενο δυτικό κόσμο) από τον 18ο</p>

	<p>αιώνα μέχρι την μεσοπολεμική περίοδο, με εκτενείς αναδρομές στην πρώιμη νεότερη και την μεσαιωνική εποχή: το ιστορικό περιεχόμενο των κατηγοριών «παιδική ηλικία», «νεότητα», οι κυρίαρχες αντιλήψεις, λόγοι και πρακτικές των ενηλίκων σε σχέση με τα παιδιά, η καθημερινή ζωή, η θέση, ο ρόλος, οι εμπειρίες των παιδιών και των νέων, στο πλαίσιο οικιακών ομάδων, ιδρυμάτων, εκπαιδευτικών μηχανισμών, ομάδων ομηλικών, εθνικών κρατών και αποικιακών αυτοκρατοριών, πάντοτε σε συνάρτηση με το φύλο και την κοινωνική τάξη.</p> <p><i>Μ. Παπαθανασίου, 3 ώρες.</i></p>
<p>Π 55 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία</p>	<p>Α' Παγκόσμιος Πόλεμος</p> <p>Εξετάζονται οι ιστοριογραφικές προσεγγίσεις, το υπόβαθρο, τα αίτια, οι κυριότερες εξελίξεις στα μέτωπα και τα μετόπισθεν, καθώς και οι συνέπειες του «Μεγάλου Πολέμου» (1914-1918). Αναδεικνύονται οι στρατιωτικές, διπλωματικές, πολιτικές, οικονομικές και κοινωνικο-πολιτισμικές πτυχές του στην Ευρώπη (και δευτερευόντως στον υπόλοιπο κόσμο).</p> <p><i>Κ. Ράπτης, 3 ώρες.</i></p>

Εαρινό εξάμηνο	
α) Μαθήματα Κορμού	
Κωδ. Αριθ. - Τίτλος Μαθήματος	Περιγραφή μαθήματος - Διδάσκων - Ώρες
Π 11 Αρχαία Ιστορία Β'	<p>Υστεροκλασικοί και ελληνιστικοί χρόνοι</p> <p>Μέρος Α': Από το τέλος του Πελοποννησιακού πολέμου έως και τον θάνατο του Φιλίππου Β'.</p> <p>Μέρος Β': Εισαγωγή και επισκόπηση της περιόδου από τον Αλέξανδρο έως το πολιτικό τέλος του ελληνιστικού κόσμου (336-30 π.Χ.).</p> <p><i>Σ. Ανεζίρη, 3 ώρες.</i></p>
Π 12 Μεσαιωνική Ιστορία της Δύσεως Α'	<p>Επισκόπηση της Μεσαιωνικής Ιστορίας της Δύσεως (5ος-15ος αι.)</p> <p>Διδάσκεται σε κύκλους μαθημάτων στα οποία εξετάζονται θέματα σχετικά με τις πολιτικές και κοινωνικοοικονομικές δομές της Δυτικής Ευρώπης κατά το Μεσαίωνα (βαρβαρικές επιδρομές, φεουδαρχικό σύστημα, διαμάχη Παπικής Εκκλησίας-Αυτοκρατορίας, οργάνωση κρατών, ανάπτυξη πόλεων, σταυροφορίες, πνευματική ζωή, ύφεση του 14ου και ανάκαμψη του 15ου αιώνα).</p> <p><i>Μ. Ντούρου-Ηλιοπούλου, 3 ώρες (φοιτητές με επώνυμο από Α-Μα).</i></p> <p><i>Ν. Γιαντσή-Μελετιάδη, 3 ώρες (φοιτητές με επώνυμο από Με-Ω).</i></p>
Π 21 Βυζαντινή Ιστορία Β'	<p>Οι πολιτικές και κοινωνικές εξελίξεις στην ανατολική ρωμαϊκή αυτοκρατορία κατά την υστεροβυζαντινή περίοδο, στο πλαίσιο των διεθνών σχέσεων της. Θα εξετασθούν τα κύρια γεγονότα και πρόσωπα, καθώς και κοινωνικο-οικονομικοί θεσμοί, με παράλληλο ιστορικό σχολιασμό επιλεγμένων κειμένων από τις αφηγηματικές, διπλωματικές κ. ά. πηγές της εποχής.</p> <p><i>Τ. Μανιάτη-Κοκκίνη, 3 ώρες.</i></p>
Π 14 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία Α'	<p>Εισαγωγή στην ιστορία της Ευρώπης κατά την περίοδο 1789-1989</p> <p>Εξετάζονται οι σημαντικότερες πτυχές της οικονομικής, κοινωνικής και πολιτικής ιστορίας της Ευρώπης από τη Γαλλική Επανάσταση έως την κατάργηση των καθεστώτων του «υπαρκτού σοσιαλισμού» στην Ανατολική Ευρώπη.</p> <p><i>Μ. Παπαθανασίου, 3 ώρες (φοιτητές με επώνυμο από Α-Μα).</i></p> <p><i>Κ. Ράπτης, 3 ώρες (φοιτητές με επώνυμο από Με-Ω).</i></p>

Π 18 Νεότερη Ελληνική Ιστορία Α'	Η συγκρότηση του ελληνικού κράτους (1830-1923) Η συγκρότηση του Ελληνικού κράτους από την Επανάσταση του '21 ως το τέλος του Α' Παγκοσμίου Πολέμου. Οι εξελίξεις τοποθετούνται στο διεθνές και περιφερειακό πλαίσιο. <i>Κ. Γαρδίκας, 3 ώρες.</i>
---	---

β) Μαθήματα Ειδίκευσης
Υποχρεωτικά

Π 22 Μεσαιωνική Ιστορία της Δύσεως Β'	Στόχος του μαθήματος είναι να εξοικειώσει τους φοιτητές με τη μελέτη της πρώιμης λατινοκρατίας στην ανατολική Μεσόγειο (12ος-15ος αι.), σε ό, τι αφορά την πολιτική των δυτικών δυνάμεων, την οργάνωση των λατινικών ηγεμονιών, την κοινωνία και την οικονομία την περίοδο των σταυροφοριών. <i>Μ. Ντούρου-Ηλιοπούλου, 3 ώρες (φοιτητές με επώνυμο από Α-Μα).</i> Το μάθημα αποβλέπει στη μελέτη των βαθύτερων δομών της μεσαιωνικής Ιστορίας της Δ. Ευρώπης. Πρωταρχικό αντικείμενο μελέτης αποτελεί η διαδικασία αστικοποίησης του δυτικοευρωπαϊκού χώρου κατά τους μεσαιωνικούς χρόνους και η προώθηση των εξουσιαστικών μηχανισμών από τους εκκλησιαστικούς φορείς στους αστικούς παράγοντες. Στο μάθημα επιχειρείται η διασύνδεση ανάμεσα στην κοινωνική, πολιτική και ιδεολογική αξιοποίηση των ιστορικών πληροφοριών, με στόχο την απόκτηση μιας σφαιρικής και σε βάθος γνώριμιας με τον ευρωπαϊκό Μεσαίωνα. <i>Ν. Γιαντσή-Μελετιάδη, 3 ώρες(φοιτητές με επώνυμο από Με-Ω).</i>
--	--

Π 30 Ιστορία Νέου Ελληνισμού Β'	Ιστορία των βενετοκρατούμενων ελληνικών περιοχών (13ος-18ος αι.) Πολιτικό περιβάλλον, ιδεολογία, διοικητικοί θεσμοί και εκκλησιαστική πολιτική, κοινωνική διαστρωμάτωση και συσσωματώσεις, οικονομικές δραστηριότητες, πολιτισμικός βίος. <i>Κ. Κωνσταντινίδου, 3 ώρες.</i>
--	--

Π 84 Ιστορία του Μεταπολεμικού κόσμου ΙΙ	Ιστορία του Μεταπολεμικού κόσμου Εξέταση της πορείας της μεταπολεμικής ιστορίας των διεθνών σχέσεων με άξονα την ανάληψη τριών βασικών διεργασιών της: Ψυχρός Πόλεμος, Αποαποικιοποίηση και άνοδος του Τρίτου Κόσμου, Ευρωπαϊκή ενοποίηση. <i>Εν. Χατζηβασιλείου, 3 ώρες.</i>
---	--

**Π 24 Ιστορία της
Οθωμανικής
Αυτοκρατορίας II**

**Ιστορία της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας και του πρώιμου
τουρκικού κράτους (19ος αι. –1946)**

Θα αναλυθούν κατά πρώτον οι διαδικασίες που οδήγησαν στην πορεία εκδυτικισμού και εκσυγχρονισμού της Αυτοκρατορίας μέσω των λεγομένων *Μεταρρυθμίσεων (Tanzimat)*, οι οποίες επηρεάζουν σημαντικά την οικονομία, την κοινωνία, την πολιτική, την ιδεολογία, το θεσμικό πλαίσιο, καθώς και την λογοτεχνία και την τέχνη. Τα παραπάνω συμβαίνουν σε συνδυασμό με την προϊούσα οικονομική και πολιτική εξάρτηση της Αυτοκρατορίας από τα χριστιανικά ευρωπαϊκά κράτη και το δυτικοευρωπαϊκό κεφάλαιο. Στην συνέχεια θα δοθεί έμφαση στην θέση των μη μουσουλμάνων και στην γέννηση και διάδοση εθνικιστικών κινήματων, συμπεριλαμβανομένου και του τουρκικού εθνικισμού. Τα κινήματα αυτά οδήγησαν, ανάμεσα σε άλλους παράγοντες, στο τέλος της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας και στην εμφάνιση του τουρκικού εθνικού κράτους (1923). Τέλος, θα εξετασθούν οι βασικές δομές του τουρκικού κράτους και της τουρκικής κοινωνίας κατά την περίοδο που ονομάζεται «περίοδος του μονοκομματικού κράτους»(1923-1946).

Για την καλύτερη κατανόηση της ύλης του μαθήματος συνιστάται η παρακολούθηση του μαθήματος με κωδικό Π 110.

Π. Κονόρτας, 3 ώρες.

Επιλεγόμενα

A. Επιλεγόμενα Σεμιναριακά⁸

**ΣΙ 102 Αρχειακές
Πηγές και Έρευνα**

Το σεμιναριακό αυτό μάθημα θα επικεντρωθεί στην αξιοποίηση των ιστορικών στοιχείων που προέρχονται από τα Ιστορικά Αρχεία. Οι φοιτητές θα εξοικειωθούν, κατ' αρχάς, με την ανάγνωση πηγών, με την κατάταξη του ιστορικού υλικού και τη λειτουργία των Αρχείων. Σε δεύτερη φάση, θα εντρυφήσουν για 30 συνολικά ώρες (μία εβδομάδα πέντε εργασίμων ημερών) σε Ιστορικά Αρχεία της Αθήνας όπου, υπό την επίβλεψη της διδάσκουσας και των εκεί ιστορικών και αρχειονόμων, θα ασχοληθούν με ταξινομητικές αρχειακές εργασίες και με αρχειακή καταλογογράφηση. Στο τέλος, θα προβούν στη συγγραφή σεμιναριακής εργασίας στη βάση του αρχειακού υλικού που διεξήλθαν.

*Μαρία Δ. Ευθυμίου, 3 ώρες
(με τη συνεργασία του μέλους ΕΔΙΠ του Τμήματός μας κας Χαρίκλειας Μπαλή)*

⁸ Οι φοιτητές δηλώνουν την επιλογή τους στον/στη διδάσκοντα/ουσα με την έναρξη των μαθημάτων. Η βαθμολόγησή τους θα γίνει με βάση τη συμμετοχή τους, την προφορική παρουσίαση και τη γραπτή μορφή της εργασίας τους.

<p>ΣΙ 91 Αρχαία Ιστορία</p>	<p>Η Ελληνιστική Ανατολή και οι ιστορικές της πηγές</p> <p>Στόχος του σεμιναρίου είναι μια πρώτη προσέγγιση της ιστορίας των βασιλείων της Ελληνιστικής Ανατολής πέραν της Μικράς Ασίας. Στο επίκεντρο του σεμιναρίου θα βρεθούν ειδικότερα τα βασίλεια των Σελευκιδών, της Βακτριανής και των Πάρθων κατά τον δεύτερο και τον πρώτο αιώνα π.Χ.. Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στην ανάλυση πηγών -φιλολογικών, επιγραφικών και νομισματικών. Οι συμμετέχοντες θα κληθούν να παρουσιάσουν μια εργασία κατά τη διάρκεια των μαθημάτων, που θα συνοδεύεται από γραπτή εργασία στο τέλος του εξαμήνου.</p> <p><i>Γ. Βουλγαρίδης / Σ. Ψωμά, 3 ώρες</i></p>
<p>ΣΙ 88 Βυζαντινή Ιστορία</p>	<p>Βυζαντινές μορφές στον δημόσιο και ιδιωτικό χώρο τους</p> <p>Ερευνάται και κρίνεται η προσωπική διαδρομή στον δημόσιο και ιδιωτικό χώρο σημαντικών παραγόντων της πολιτικής ζωής της μέσης βυζαντινής εποχής.</p> <p>Οι φοιτητές που θα επιλέξουν το μάθημα θα αναλάβουν εργασίες με βάση ελληνόγλωσση και ξενόγλωσση βιβλιογραφία καθώς και επιλεγμένα βυζαντινά κείμενα. Για τη βαθμολογία θα συνυπολογισθούν η συμμετοχή στο μάθημα, η προφορική ανάπτυξη του θέματος της εργασίας καθώς και η γραπτή εργασία</p> <p><i>Ειρ. Χρήστου, 3 ώρες.</i></p>
<p>ΣΙ 66 Βυζαντινή Ιστορία III</p>	<p>Βυζαντινή κοινωνία: διαστρωμάτωση, κοινωνική δικαιοσύνη και ο οικονομικός παράγων</p> <p>Η βυζαντινή κοινωνική και οικονομική πραγματικότητα επηρεάστηκε από την ακμή και παρακμή της αυτοκρατορίας αλλά και από την περί δικαίου θεωρία της βυζαντινής εποχής. Θα μελετηθούν ενδεικτικές πληροφορίες από τις γραπτές ιστορικές πηγές (με τη βοήθεια και της σύγχρονης βιβλιογραφίας) σχετικά με τη συγκρότηση, την ιεραρχία και την κινητικότητα των κοινωνικών τάξεων, με τη διαβάθμιση εισοδημάτων και προνομίων, καθώς και σχετικά με την κρατική παρέμβαση ή τη νομοθεσία υπέρ των οικονομικά ασθενέστερων και της κοινωνικής δικαιοσύνης. Για την καλύτερη κατανόηση της εποχής, θα επισημαίνονται τα κοινά ή συγκρίσιμα στοιχεία με τη μεσαιωνική δυτική ή τη μεταβυζαντινή και, κυρίως, την πολυφυλετική και παγκοσμιοποιημένη κοινωνία πλούσιων και φτωχών της εποχής μας.</p> <p>Οι φοιτητές θα εξοικειωθούν με την αποδελτίωση πηγών και την αναζήτηση των απαραίτητων για τις εργασίες τους βιβλιογραφικών στοιχείων.</p> <p><i>Τ. Μανιάτη-Κοκκίνη, 3 ώρες.</i></p>

ΣΙ 13 Βυζαντινή Ιστορία	<p>Το Βυζάντιο και οι γείτονές του από τον 7ο έως τον 12ο αιώνα</p> <p>Το μάθημα έχει τη μορφή σεμιναρίου, στο οποίο οι φοιτητές ασκούνται στην άντληση ιστορικών πληροφοριών από τις πηγές και στη μεθοδολογία αξιοποίησής τους. Μελετώνται οι σχέσεις της Αυτοκρατορίας με γειτονικούς λαούς, οι εξελίξεις στις σχέσεις αυτές κατά τη διάρκεια της υπό εξέταση περιόδου, οι εκατέρωθεν επιδιωκόμενοι στόχοι, οι μέθοδοι και τα μέσα που χρησιμοποιούνταν από το Βυζάντιο για την επίτευξη των στόχων αυτών (διπλωματικές αποστολές, χορηγίες, προσηλυτισμός, πόλεμος).</p> <p><i>A. Κόλια-Δερμιτζάκη, 3 ώρες.</i></p>
ΣΙ 219 Ιστορία Νέου Ελληνισμού	<p>Ο ελεύθερος χρόνος στις βενετοκρατούμενες ελληνικές περιοχές (14ος - 18ος αι.)</p> <p>Θα εξεταστεί το ζήτημα του ελεύθερου χρόνου στις συγκεκριμένες περιοχές από τον 14ο έως τον 18ο αι. Θα τεθούν ζητήματα σχετικά με την ύπαρξη ή μη ελεύθερου χρόνου ως έννοιας και ως εμπειρίας κατά τον ύστερο μεσαίωνα και την πρόωμη νεότερη εποχή, την «ανακάλυψη» και την νοσηματοδότησή του, την κοινωνική του διάσταση, τον έλεγχο και τη διαχείρισή του από την εξουσία, την αμηχανία και τον προβληματισμό που προκαλεί στις Αρχές, την κανονικοποίησή του, τις διαφορετικές όψεις του και την εξέλιξή του στη διάρκεια της υπό εξέταση περιόδου.</p> <p><i>K. Κωνσταντινίδου, 3 ώρες.</i></p>
ΣΙ 60 Ιστορία του Νέου Ελληνισμού	<p>Κοινότητες κατά την οθωμανική κυριαρχία και στη διασπορά</p> <p>Κατά το σεμινάριο με βάση κυρίως πηγές, αλλά και τη βοήθεια της βιβλιογραφίας και της μεθοδολογίας θα εξετασθεί η ποικιλία της κοινοτικής οργάνωσης στο χώρο και στο χρόνο εντός της οθωμανικής κυριαρχίας αλλά και στη διασπορά των Ελλήνων και άλλων λαών της Βαλκανικής στην Ιταλική Χερσόνησο, την Κεντρική Ευρώπη και τη Ρωσία.</p> <p><i>Ο. Κατσιαρδή-Hering, 3 ώρες.</i></p>
ΣΙ 135 Νεότερη Ελληνική Ιστορία	<p>Εθνοτική συμβίωση και μειονότητες σε Ελλάδα και Βαλκάνια (19ος-20ός αι.)</p> <p>Το σεμιναριακό αυτό μάθημα θα εξετάσει τη μετάβαση από τη συμβίωση στον ίδιο αστικό και περιαστικό χώρο ανάμεσα σε εθνοπολιτισμικές ομάδες στη συνύπαρξη μεταξύ γειτονικών εθνικών κρατών. Κατ' αρχήν θα προσδιοριστούν οι έννοιες εθνοτικότητα, εθνικισμός, έθνος και μειονότητα και θα επισημανθούν οι διαφορετικές τυπολογίες του εθνικισμού και οι φάσεις εξέλιξης του εθνικού κινήματος στην Ευρώπη και στα</p>

	<p>Βαλκάνια. Στη συνέχεια θα εξεταστούν η μειονοτική προστασία στην Ευρώπη από τον 16ο αιώνα μέχρι το Συνέδριο της Βιέννης (1815), οι οθωμανικές μεταρρυθμίσεις και οι Εθνικοί Κανονισμοί (1839-1876), το «μοντέλο» εθνοτικής συμβίωσης της Ανατολικής Ρωμυλίας (1878-85) και της αυτόνομης Κρητικής Πολιτείας (1898-1913), οι Συνθήκες Ειρήνης των Παρισίων και το σύστημα μειονοτικής προστασίας της Κοινωνίας των Εθνών, η «κοινωνική ληστεία» και η μεταχείριση των σλαβοφώνων στην Ελλάδα και το εθνικό μοντέλο της σοσιαλιστικής Γιουγκοσλαβίας. Η συμμετοχή στο σεμινάριο και η παρουσίαση επιμέρους θεμάτων θα συνυπολογισθούν, με γραπτές εξετάσεις και (ασφαλώς) την παράδοση γραπτών εργασιών, στη βαθμολόγηση των φοιτητών.</p> <p>Ο Ανδρέας Αντωνόπουλος θα διδάξει ένα τρίωρο.</p> <p><i>Σπ. Πλουμίδης, 3 ώρες.</i></p>
<p>ΣΙ 67 Ιστορία του Νέου Ελληνισμού</p>	<p>Από τα κινήματα και τις εξεγέρσεις των Ελλήνων και άλλων χριστιανών υπηκόων της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας (15ος αι.-αρχές 19ου) στην Ελληνική Επανάσταση του 1821</p> <p>Κατά το σεμινάριο, με αφετηρία τις θεωρίες του επαναστατικού φαινομένου, θα καταβληθεί προσπάθεια προσέγγισης των ποικίλων εξεγέρσεων και επαναστάσεων των χριστιανών κατοίκων της Βαλκανικής, μέσα στο κοινωνικό, πολιτικό και οικονομικό πλαίσιο της οθωμανικής κυριαρχίας και των σχέσεων με τη Δύση.</p> <p><i>Ο. Κατσιαρδή-Hering, 3 ώρες.</i></p>
<p>ΣΙ 113 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία</p>	<p>Ιστορία της Εργασίας στην Ευρώπη</p> <p>Σε συνάρτηση με τη θεμελιώδη διαδικασία της εκβιομηχάνισης και την σταδιακή αποδιάρθρωση αλλά και επιβίωση προ-βιομηχανικών δομών και πρακτικών, εξετάζονται βασικές όψεις και κεντρικά ζητήματα της ιστορίας της εργασίας στον ευρωπαϊκό αστικό και αγροτικό χώρο (κατά κύριο λόγο στη Βρετανία, τη Γαλλία, τον γερμανόφωνο και κεντροευρωπαϊκό χώρο), από τα τέλη του 18ου αιώνα έως και την μεσοπολεμική περίοδο. Μελετώνται τόσο οι αντιλήψεις και ο λόγος περί την εργασία όσο και οι εργασιακές συνθήκες, σχέσεις και εμπειρίες με άξονα τις μορφές απασχόλησης, το μικρο-κοινωνικό και ευρύτερο περιβάλλον, το φύλο και την ηλικία.</p> <p>Απαραίτητη προϋπόθεση για την συμμετοχή στο σεμινάριο είναι η αναγνωστική ικανότητα στα αγγλικά.</p> <p><i>Μ. Παπαθανασίου, 3 ώρες.</i></p>
<p>ΣΙ 18 Νεότερη Ελληνική Ιστορία</p>	<p>Ελληνική συνταγματική ιστορία: 20ός αιώνας</p> <p>Εξέταση της λειτουργίας του Συντάγματος στην ελληνική ιστορία</p>

	<p>του 20ού αιώνα. Δίνεται έμφαση στην εξέταση της λειτουργίας του Συντάγματος στις ευρωπαϊκές χώρες, στις συνταγματικές μεταρρυθμίσεις του 1911, 1927, 1952 και 1975, στις προτάσεις αναθεώρησης του Συντάγματος, καθώς και στην επιρροή των δύο διχασμών (Εθνικός Διχασμός και εμφύλιος πόλεμος) που συγκροτούν την ελληνική «κρίση των θεσμών» του 1915-1974.</p> <p><i>Εν. Χατζηβασιλείου, 3 ώρες.</i></p>
<p>ΣΙ 06 Σύγχρονη Ιστορία</p>	<p>Προφορική Ιστορία: ερευνητικά ερωτήματα, πρακτικές εφαρμογές, θεωρητικοί στοχασμοί</p> <p>Το σεμινάριο αποτελεί εισαγωγή στα κεντρικά μεθοδολογικά και θεωρητικά ζητήματα της προφορικής ιστορίας: Πώς συγκροτήθηκε η προφορική ιστορία ως ιδιαίτερο γνωστικό πεδίο; Τι είναι αυτό που την κάνει διαφορετική; Ποια χαρακτηριστικά έχουν οι προφορικές μαρτυρίες ως ιστορικά τεκμήρια; Με ποιους τρόπους μπορούν να φωτίσουν την ιστορία του πρόσφατου παρελθόντος; Τι είδους προκλήσεις φέρνουν στο έργο των ιστορικών;</p> <p>Θα εστιάσουμε στη σχέση ανάμεσα στη μνήμη και την ιστορία, τη μνημονική διαδικασία ως πηγή της ταυτότητας, τη σχέση ανάμεσα στο ατομικό και το συλλογικό πεδίο, τις στρατηγικές της αφήγησης, την αλληλεπίδραση μεταξύ ερευνητή/τριας και πληροφορητή/τριας.</p> <p>Βασικοί στόχοι είναι να εξοικειωθούν οι φοιτήτριες και οι φοιτητές: (α) με τη βασική ελληνική και διεθνή βιβλιογραφία σχετικά με την προφορική ιστορία, (β) με τη μεθοδολογία και τις τεχνικές της έρευνας που χρησιμοποιεί την προφορική συνέντευξη ως βασική ιστορική πηγή.</p> <p>Προϋποθέσεις για τη συμμετοχή στο σεμινάριο είναι (α) η επιτυχής εξέταση στο μάθημα «Μεθοδολογικά προβλήματα ιστορίας», (β) η πολύ καλή γνώση της αγγλικής γλώσσας.</p> <p><i>Δ. Λαμπροπούλου, 3 ώρες.</i></p>
<p>ΣΙ 130 Ιστορία Νέου Ελληνισμού</p>	<p>Αγροτική οικονομία και κοινωνία του ελληνικού χώρου, 15ος – αρχές 19ου αι.</p> <p>Η αγροτική ζωή συνιστά κυρίαρχο πλαίσιο εμπειρίας για τη μεγάλη πλειοψηφία του πληθυσμού στην ελληνική χερσόνησο κατά την περίοδο της οθωμανικής κυριαρχίας. Στόχος του σεμιναρίου είναι η διείσδυση στις βασικές πτυχές αυτής της εμπειρίας. Θα εξεταστούν, αφενός, ζητήματα που εγγράφονται στο πεδίο της αγροτικής οικονομίας, όπως οι υλικοί όροι ζωής του αγροτικού πληθυσμού, οι σχέσεις γαιοκτησίας και παραγωγής, οι φορολογικές υποχρεώσεις, οι συνθήκες εργασίας και τα τεχνικά μέσα. Αφετέρου, θα εξεταστεί το αγροτικό κοινωνικό και</p>

	<p>πολιτισμικό περιβάλλον και θα αναδειχθούν ζητήματα κοινωνικής οργάνωσης, συλλογικών νοοτροπιών, αγροτικής καθημερινότητας και αγροτικής διαμαρτυρίας.</p> <p><i>Β. Σειρηνίδου, 3 ώρες και 2 ώρες συνεργασία με τους φοιτητές επί της ύλης του σεμιναρίου.</i></p>
--	--

Β. Επιλεγόμενα μη σεμιναριακά

Π 212 Βυζαντινή Ιστορία	<p>Εξουσία και αμφισβήτηση στη βυζαντινή εποχή</p> <p>Αναλύεται η βυζαντινή ιδεολογία περί αυτοκρατορικής εξουσίας και η δυνατότητα αμφισβήτησης του ηγεμόνα από πολιτειακούς παράγοντες και λαό. Μελετώνται επίσης ιστορικά γεγονότα που αναδεικνύουν την αμφισβήτηση της κεντρικής εξουσίας, όπως επεμβάσεις πολιτειακών παραγόντων για την καθαίρεση ή ανάδειξη αυτοκράτορα, στρατιωτικά κινήματα με στόχο την ανατροπή του αυτοκράτορα, λαϊκές εξεγέρσεις που εκφράζουν τη δυσφορία των πολιτών απέναντι σε συγκεκριμένες πράξεις και πολιτικές του ηγεμόνα.</p> <p><i>Ειρ. Χρήστου, 3 ώρες.</i></p>
Π 91 Αρχαία Ιστορία	<p>Εισαγωγή στην Αρχαία Ελληνική Νομισματική</p> <p>Εκτενής εισαγωγή στην αρχαία ελληνική ιστορική νομισματική ως επιστήμη βοηθητική της Ιστορίας που περιλαμβάνει τις εξής ενότητες: η εισαγωγή του νομίσματος, η σχέση νόμου και νομίσματος, οι διαφορετικές αξίες του νομίσματος, οι τύποι, το μέταλλο, οι εκδότριες αρχές, οι σταθμητικοί κανόνες, η νομισματική πολιτική, η κυκλοφορία, τα λεγόμενα διεθνή νομίσματα της Αρχαιότητας, η ερμηνεία της αύξησης της παραγωγής νομίσματος.</p> <p><i>Σ. Ψωμά, 3 ώρες .</i></p>
Π 215 Βυζαντινή Ιστορία	<p>Γυναίκες και εξουσία στο Βυζάντιο</p> <p>Ο ρόλος της γυναίκας στην πολιτική ιστορία του Βυζαντίου, ιδιαίτερα κατά τη μέση εποχή. Μελετώνται οι περιπτώσεις των γυναικών εκείνων που επιχείρησαν να ασκήσουν ή άσκησαν την ανώτατη εξουσία στο Βυζάντιο από τον 7ο αιώνα ως το τέλος της μακεδονικής δυναστείας. Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στις συνθήκες ανόδου τους στο θρόνο, στον τρόπο που διαχειρίστηκαν την εξουσία και στις αντιδράσεις των Βυζαντινών στην άσκηση εξουσίας από γυναίκες, όπως αυτές εκφράστηκαν στα κείμενα. Ιστορικός σχολιασμός επιλεγμένων αποσπασμάτων κειμενικών πηγών.</p>

	<i>Κ. Νικολάου, 3 ώρες.</i>
Π 07 Ιστορία Νέου Ελληνισμού	<p>Η Επανάσταση του 1821</p> <p>Αντιμέτωπιση των κεντρικών πολιτικών, κοινωνικών και ιδεολογικών παραμέτρων και διεργασιών που, παράλληλα με τα πολεμικά γεγονότα, χαρακτήρισαν την Ελληνική Επανάσταση.</p> <p><i>Μ. Ευθυμίου, 3 ώρες.</i></p>
Π 126 Ιστορία της εκπαίδευσης	<p>Η εκπαιδευτική διαδικασία συντελείται πάντοτε εντός ενός συγκεκριμένου ιστορικού πλαισίου άμεσα συνδεδεμένου με την πολιτική, κοινωνική και πολιτισμική συγκυρία. Το μάθημα αποσκοπεί στη μελέτη ζητημάτων που αφορούν στην ιστορία της εκπαίδευσης επικεντρωμένη στον 19ο και 20ο αιώνα στο ελληνικό κράτος. Ενδεικτικά: οι θεωρίες που διαμόρφωσαν την εκπαίδευση, η εκπαίδευση στο μεταβαλλόμενο γεωγραφικό και πολιτικό σκηνικό, εγγραμματοσύνη και μόρφωση, οργάνωση και τρόπος λειτουργίας της εκπαίδευσης, κοινωνικός χαρακτήρας της παιδείας, μέθοδοι διδασκαλίας και μάθησης, εκπαιδευτικές μεταρρυθμίσεις. Σημαντικές ενότητες του μαθήματος θα αφιερωθούν στη συγκριτική εξέταση των προηγούμενων και άλλων θεματικών σε παλαιότερες χρονικές περιόδους.</p> <p>Στο μάθημα προσφέρει τρίωρη διδασκαλία η Χαρίκλεια Μπαλή (Ε.ΔΙ.Π.), η οποία ασυνεργάζεται και στην πραγματοποίηση εκπαιδευτικών ξεναγήσεων.</p> <p><i>Β. Καραμανωλάκης, 3 ώρες.</i></p>
Π 64 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία II	<p>Προπαγανδιστικές στρατηγικές, πολιτικός λόγος και συγκρότηση ταυτοτήτων στην Ευρώπη της Μεταρρύθμισης</p> <p>Ενότητα 1η: Ανάλυση της οπτικοποιημένης λουθηρανικής προπαγάνδας στο γερμανικό χώρο. Η καθολική αντιπροπαγάνδα.</p> <p>Ενότητα 2η: Η προπαγανδιστική αντιπαράθεση στους γαλλικούς θρησκευτικούς πολέμους (1562-1598). Η μετάβαση από τον θρησκευτικό στον πολιτικό λόγο, στην καλβινιστική προπαγάνδα. Η προπαγανδιστική στρατηγική της ακραίας καθολικής Λίγκας (1585-1594).</p> <p><i>Κ. Γαγανάκης, 3 ώρες.</i></p>
Π 06 Νεότερη Ελληνική Ιστορία	<p>Εισαγωγή στην κοινωνική ιστορία: έννοιες, μέθοδοι, προβληματισμοί</p> <p>Πώς διαμορφώνεται η ζωή των απλών ανθρώπων, οι εμπειρίες, οι προσδοκίες και οι φόβοι τους; Μέσα από ποιες πρακτικές αναπτύσσουν τη σχέση τους με την εργασία, την εκπαίδευση, την πολιτική; Πώς συνδέονται οι δημόσιες και οι ιδιωτικές εκδηλώσεις</p>

τους με την ιστορική συγκυρία; Αυτά είναι ορισμένα από τα ερωτήματα που έθεσαν οι ιστορικοί, καθώς μετατόπισαν το ενδιαφέρον τους από τους θεσμούς και τις πολιτικές αρχηγεσίες προς τις κοινωνικές ομάδες οι οποίες δεν ανήκαν στα ηγετικά στρώματα των κοινωνιών. Επρόκειτο για μία διαφορετική οπτική γωνία, για την ιστορία «από τα κάτω». Σκοπός του μαθήματος είναι να γνωρίσουν οι φοιτητές και οι φοιτήτριες τις βασικές θεματικές περιοχές και τις πηγές της κοινωνικής ιστορίας, να κατανοήσουν τους τρόπους με τους οποίους έχουν εξελιχθεί τα ιστοριογραφικά ερωτήματά της και να προσεγγίσουν κατηγορίες όπως «κοινωνική τάξη», «φύλο», «φυλή», μέσα από τις οποίες η κοινωνική ιστορία αναλύει τις περιοχές που μελετά.

Στην πορεία του μαθήματος θα συζητηθούν βασικές συμβολές στο χώρο της διεθνούς και της νεότερης και σύγχρονης ελληνικής ιστορίας.

Δ. Λαμπροπούλου, 3 ώρες.

**Π 109 Οθωμανική
Ιστορία και
Παλαιογραφία: Οι
Πηγές**

Βασικός εκπαιδευτικός-μαθησιακός στόχος του μαθήματος είναι η γνωριμία των φοιτητών με τις διάφορες πηγές της Οθωμανικής Ιστορίας και τη μεθοδολογία που εφαρμόζεται στη προσέγγισή τους. Οι πηγές εξετάζονται ανά κατηγορία: πρωτογενείς-δευτερογενείς, δημοσιευμένες-ανέκδοτες καθώς και βάσει της εθνοτικής και θρησκευτικής προέλευσής τους. Ιδιαίτερο βάρος δίνεται στην παρουσίαση των ειδών των οθωμανικών πηγών που σώζονται σε αρχεία στην Ελλάδα και στο εξωτερικό (Τουρκία, Βουλγαρία, Αίγυπτος). Στο αντικείμενο διδασκαλίας εντάσσονται επίσης οι ιστορίες και οι χρονογραφίες που συντέθηκαν από το μουσουλμανικό ή/και τουρκικό στοιχείο της Αυτοκρατορίας.

Ως προς τη μεθοδολογία, εξετάζεται ο τρόπος προσέγγισης της κάθε πηγής, η καταγραφή των ποσοτικών ή ποιοτικών δεδομένων, η ανάλυση και σύνθεση των τεκμηρίων και η πορεία προς την εξαγωγή ιστορικών συμπερασμάτων (διασταύρωση και αξιολόγηση πηγών). Οι φοιτητές καλούνται να συμμετέχουν σε ασκήσεις τεκμηρίωσης και ανάλυσης επιλεγμένων οθωμανικών πηγών μεταφρασμένων στην Ελληνική, ώστε να αναπτύξουν τη σχετική ερευνητική δεξιότητα. Οι οθωμανικές πηγές είναι βασικές για την έρευνα της Νεοελληνικής και της Βαλκανικής Ιστορίας. Το μάθημα θα προσφερθεί στο εαρινό εξάμηνο 2015-2016, ως επιλεγόμενο, μη σεμιναριακό.

Π. Κονόρτας – Γ. Κ. Λιακόπουλος, 3 ώρες

**Π 85 Ιστορία του
Μεταπολεμικού
Κόσμου II**

Η περιοχή της Μέσης Ανατολής και Βόρειας Αφρικής στον Ψυχρό Πόλεμο, 1945-1991

Εξέταση των εξελίξεων στον χώρο της Μέσης Ανατολής και Βόρειας Αφρικής κατά τη διάρκεια του Ψυχρού Πολέμου (1945-1990/91). Θα αναλυθούν τόσο η πολιτική των δύο υπερδυνάμεων και των παλαιών αποικιοκρατικών κρατών, όσο και οι περιφερειακοί ανταγωνισμοί και οι εξελίξεις που λάμβαναν χώρα παράλληλα με – και κάποιες φορές και ανεξάρτητα από – τον Ψυχρό Πόλεμο. Μεταξύ άλλων, θα εξεταστούν ζητήματα όπως η αραβοϊσραηλινή διαμάχη, η διαδικασία αποαποικιοποίησης που οδήγησε στη δραματική μείωση της βρετανικής και γαλλικής επιρροής στην περιοχή, η αμερικανική και σοβιετική πολιτική και στρατιωτική διείσδυση και ο ανταγωνισμός των υπερδυνάμεων στην περιοχή αυτή του πλανήτη. Ακόμα, θα εξεταστούν η άνοδος και παρακμή του αραβικού εθνικισμού· η γέννηση και ενδυνάμωση οργανώσεων/μη κρατικών δρώντων, ικανών να ασκήσουν ένοπλη βία· η σημασία του σχίσματος σουνιτών-σιιτών· η άνοδος του πολιτικού/ριζοσπαστικού Ισλάμ.

Ε. Χατζηβασιλείου – Δ. Χουρμούλης, 3 ώρες

2. ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ
ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ

A) ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΚΟΡΜΟΥ

Κωδ. Αριθ. - Τίτλος Μαθήματος	Περιγραφή μαθήματος – Διδάσκων – Ωρες
<p>ΙΑ 04 Εισαγωγή στην Επιστήμη της Αρχαιολογίας</p>	<p>Εισαγωγή στην επιστήμη της Αρχαιολογίας: ορισμοί, αρχές, μέθοδοι και πρακτικές.</p> <p>Εξετάζονται οι κυριότεροι τρόποι εντοπισμού, αποκάλυψης, χρονολόγησης και μελέτης των αρχαιολογικών καταλοίπων. Επίσης συζητώνται στοιχεία αρχαιολογικής δεοντολογίας και διαχείρισης της πολιτιστικής κληρονομιάς, καθώς και ζητήματα όπως η σημασία της αρχαιολογίας και η αξία της μελέτης του παρελθόντος για το παρόν και το μέλλον των σύγχρονων κοινωνιών. Για την καλύτερη κατανόηση των παραπάνω παρουσιάζονται μελέτες περιπτώσεων από την αρχαιολογική έρευνα του ελληνικού (και όχι μόνο) χώρου.</p> <p>η-Τάξη: ARCH284 (σημειώσεις, παρουσιάσεις και βιβλιογραφία).</p> <p>Προαιρετικές επισκέψεις σε μουσεία και αρχαιολογικούς χώρους.</p> <p>Γ. Παπαδάτος, 3 ώρες.</p>
<p>ΙΑ 11 Κλασική Αρχαιολογία Α'</p>	<p>Εισαγωγή στην Αρχαιολογία και επισκόπηση των πρώιμων και αρχαϊκών χρόνων (περ. 1050-480 π.Χ.).</p> <p>Εισαγωγή στην επιστήμη της Αρχαιολογίας και συνοπτική επισκόπηση της περιόδου 1050-480 π.Χ. σύμφωνα με τα αρχαιολογικά δεδομένα. Αρχιτεκτονική, γλυπτική, μεταλλοτεχνία και κεραμική-αγγειογραφία. Ανάλυση των βασικών προβλημάτων της έρευνας.</p> <p>η-Τάξη: ARCH441 (εικόνες, σημειώσεις, ανακοινώσεις).</p> <p>Προαιρετικές επισκέψεις σε μουσεία και αρχαιολογικούς χώρους.</p> <p>Το μάθημα υποστηρίζεται από εβδομαδιαίο προαιρετικό εργαστήριο στην αρχαιολογική περιγραφή που διεξάγεται υπό την επίβλεψη της Αλεξάνδρας Σφυρόερα (Ε.ΔΙ.Π.) στο Μουσείο Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης του Τμήματος.</p> <p>Δ. Πλάντζος, 3 ώρες.</p>
<p>ΙΑ 13 Βυζαντινή Αρχαιολογία Α'</p>	<p>Γνωριμία με τον κλάδο της Βυζαντινής Αρχαιολογίας: από την ιστορία της Χριστιανικής τέχνης του 19ου αι. στις διεπιστημονικές προσεγγίσεις του 21ου αι.</p> <p>Μελέτη της κοσμικής και εκκλησιαστικής αρχιτεκτονικής, της μνημειακής ζωγραφικής και της μικροτεχνίας της</p>

	<p>πρωτοβυζαντινής περιόδου (4ος – 7ος αι. μ.Χ.). η-Τάξη: ARCH272 Π. Πετρίδης, 3 ώρες.</p>
<p>ΙΑ 15 Ιστορία της Τέχνης Α'</p>	<p>Η τέχνη της Αναγέννησης και του Μανιερισμού (15ος-16ος αι.).</p> <p>Με αφετηρία την ανάπτυξη του «Φυσικού Ύφους» και την καλλιτεχνική παραγωγή του Giotto κατά τον 14ο αιώνα, εξετάζονται η Ζωγραφική, Γλυπτική και Αρχιτεκτονική στα μεγάλα καλλιτεχνικά κέντρα της Ιταλίας (Φλωρεντία, Ρώμη, Βενετία) κατά τον 15ο και 16ο αιώνα. Έμφαση θα δοθεί επίσης στα θεωρητικά κείμενα περί Τέχνης την περίοδο αυτή, κυρίως στις πραγματείες περί ζωγραφικής του LeonBattistaAlberti (<i>DellaPittura</i>, Φλωρεντία 1436) και του LeonardodaVinci (<i>TrattatodellaPittura</i>, Παρίσι 1651).</p> <p>η-Τάξη: ARCH200 (με πλήρες αρχείο εικόνων των παραδόσεων). Ε. Μαυρομιχάλη, 3 ώρες.</p>

<p>Β) ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ</p>	
<p>ΙΑ 42 Αρχαιολογία των Ανατολικών Πολιτισμών</p>	<p>Αρχαιολογία των Ανατολικών Πολιτισμών</p> <p>Αντικείμενο της παράδοσης θα αποτελέσει η επισκόπηση της ιστορίας και αρχαιολογίας της Εγγύς Ανατολής κατά την 2η και πρώιμη 1η χιλιετία π.Χ. Θα δοθεί έμφαση στην Ανατολία (Χεττιτική αυτοκρατορία, Φρυγία, Λυδία), τη συροπαλαιστική (Υστεροχεττιτικά και Αραμαϊκά βασίλεια, Ισραήλ/ Φιλισταίοι, Χαναανίτες/ Φοίνικες, Ασσυριακή εξάπλωση) και την Αίγυπτο (Νέο Βασίλειο, 3η Ενδιάμεση Περίοδος). Ιδιαίτερες αναφορές θα γίνουν στα κείμενα της Ανατολής που αναφέρονται στο Αιγαίο (Ahhiyawa, Keftiu, Tanaja).</p> <p>η-Τάξη: ARCH275 Κ. Κοπανιάς, 3 ώρες.</p>
<p>ΙΑ 43 Εμβάθυνση στην Αρχαιολογία και την Ιστορία της Τέχνης</p>	<p>Α. Μνημειακή τοπογραφία και αρχιτεκτονική της Μυκηναϊκής Ελλάδας</p> <p>Εισαγωγή στο Μυκηναϊκό πολιτισμό με σύντομη προσέγγιση στις κυριότερες εκφάνσεις του στην οικονομία και την κοινωνική κατάσταση. Εξέταση, κατά περιοχές, των σημαντικότερων μνημείων: Ανακτορικά συγκροτήματα / ακροπόλεις, οικιστικά κατάλοιπα, τάφοι / νεκροταφεία.</p> <p>η-Τάξη: ARCH191 (με σημειώσεις και εικόνες). Εκδρομή στις Μυκήνες, την Τίρυνθα, και το Ναύπλιο.</p>

Π. Πολυχρονάκου-Σγουρίτσα, 3 ώρες.

Β. Η τέχνη του 4ου αι. π.Χ. και των πρώιμων ελληνιστικών χρόνων

Επισκόπηση της γλυπτικής και της μεγάλης ζωγραφικής της περιόδου 380-280 π.Χ. Κατά την περίοδο αυτή παρατηρείται άνθηση της αρχαίας γλυπτικής στην Αθήνα (Πραξιτέλης) και τη Σικυώνα (Λύσιππος) καθώς και διάδοση της ελληνικής τέχνης στις δυτικές σατραπείες της περσικής αυτοκρατορίας με αποτέλεσμα τους μνημειώδεις τάφους της Αλικαρνασσού (Μαυσωλείο) και της Ξάνθου. Οι πρόσφατες ανασκαφές των Μακεδονικών τάφων της Πέλλας, της Βεργίνας και των Λευκαδίων αποκάλυψαν εξαιρετικά δείγματα μνημειώδους ζωγραφικής που είναι σύγχρονα με τη χρυσή εποχή της αρχαίας ζωγραφικής, όπως τη γνωρίζουμε από τις αρχαίες πηγές.

Ο. Παλαγγιά, 3 ώρες.

Γ. Φορητές εικόνες, εικονογραφημένα χειρόγραφα και μικροτεχνία κατά την Παλαιοχριστιανική και Βυζαντινή περίοδο

Επισκόπηση γλυπτικής και μικρογλυπτικής, κεραμικής, υαλουργίας, νομισματικής, μεταλλοτεχνίας, αργυροχοΐας, σμάλτων και υφασμάτων, καθώς επίσης ζωγραφικής φορητών εικόνων. Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στους εικονογραφικούς κύκλους ιστορημένων χειρογράφων.

Σκοπός του μαθήματος είναι η γνωριμία με τις διάφορες εκφάνσεις της βυζαντινής τέχνης σε ποικιλία αντικειμένων. Θα αξιοποιηθούν οι γνώσεις που έχουν αποκτηθεί από τη μελέτη της μνημειακής ζωγραφικής (ΙΑ 14 Βυζαντινή Αρχαιολογία Β'), ώστε να διερευνηθεί η παρουσία των εικονογραφικών θεμάτων σε ποικίλα υλικά, καθώς και η επιλογή τους και η κατάταξή τους σε θεματικές ενότητες. Η γνωριμία με τα αντικείμενα θα γίνει σε Μουσεία και συλλογές βυζαντινών χειρογράφων.

Β. Κέπετζη, 3 ώρες.

ΙΑ 26 Προϊστορική Αρχαιολογία

Α. Περιβάλλον και Πολιτισμός: αναζητώντας ανθρώπινα ίχνη μέσα στο νεολιθικό περιβάλλον Ανατολής και Δύσης.

Η σχέση ανθρώπου και φυσικού περιβάλλοντος αξίζει ιδιαίτερης μελέτης κατά την Νεολιθική περίοδο, η οποία χαρακτηρίζεται από εντυπωσιακές κοινωνικές, οικονομικές και τεχνολογικές καινοτομίες. Μελετώνται πτυχές του νεολιθικού πολιτισμού στην

Ασία, στην Αφρική και στην Ευρώπη.

Σκοπός του μαθήματος είναι να καταδείξει μέσα από την προσπάθεια του ανθρώπου να δαμάσει και να επιβληθεί στη φύση τη σημασία της εφαρμογής των αρχαιοπεριβαλλοντικών μεθόδων στην μελέτη της Προϊστορίας.

Επισκέψεις σε εργαστήρια και μουσεία.

Α. Καραλή, 3 ώρες (φοιτητές με επώνυμο από Α-Μα).

Β. Παλαιολιθική Αρχαιολογία

Η Παλαιολιθική Αρχαιολογία αποτελεί έναν ιδιαίτερο κλάδο της επιστήμης της Αρχαιολογίας ο οποίος αποσκοπεί στη μελέτη της εμφάνισης και εξέλιξης του ανθρωπίνου γένους (*Homo*) καθώς και των πολιτισμών που αναπτύχθηκαν από τα 2.5 εκατομμύρια χρόνια έως το 10.000 π. Χ. Το μάθημα εστιάζει στην ιστορία της έρευνας της Παλαιολιθικής Αρχαιολογίας στη Δυτική Ευρώπη, όπου πρωτοεμφανίστηκε ως γνωστικό αντικείμενο, στις θεωρητικές και μεθοδολογικές της προσεγγίσεις, στο χρονολογικό πλαίσιο και τη πολιτισμική ακολουθία καθώς και στον υλικό πολιτισμό και την οργάνωση των ανθρωπίνων ομάδων (κατοίκηση και δομές κατοικίας, οικονομία και τρόπος ζωής, ταφές και ταφικά έθιμα, κόσμηση και τέχνη) κατά τη Πρώιμη, Μέση και Ανώτερη Παλαιολιθική στην Αφρική και την Ευρώπη.

Εκπαιδευτική εκδρομή και επισκέψεις σε μουσεία.

Γ. Κουρτέση-Φιλιππάκη, 3 ώρες (φοιτητές με επώνυμο από Με-Ω).

ΙΑ 108

Αρχαιολογία των Ρωμαϊκών Χρόνων

Εισαγωγή στην Αρχαιολογία των Ρωμαϊκών Χρόνων

Αντικείμενο του μαθήματος είναι η εξέλιξη της τέχνης των ρωμαϊκών αυτοκρατορικών χρόνων από τον Αύγουστο, το 30 π.Χ., όταν τυπικά τελειώνει η Ελληνιστική Εποχή, μέχρι και τον Μ. Κωνσταντίνο. Εξετάζονται επίσης οι αρχές της τέχνης της περιόδου, τόσο στον ιταλικό χώρο (Ετρούσκοι, Δημοκρατική / «Ρεπουμπλικανική» Ρώμη) όσο και στην ελληνιστική Ανατολή, καθώς και η Ύστερη Αρχαιότητα, η μετάβαση δηλαδή στο χριστιανικό κόσμο. Παράλληλα, μελετώνται τα ιστορικά και κοινωνικοπολιτικά δεδομένα για την πληρέστερη κατανόηση των καλλιτεχνικών μορφών.

η-Τάξη: ARCH274 (με βιβλιογραφία, παρουσιάσεις και κείμενα για θέματα που δεν περιλαμβάνονται στο προσφερόμενο εγχειρίδιο).

Επίσκεψη στη Ρωμαϊκή Συλλογή του Εθνικού Αρχαιολογικού Μουσείου.

	<p>Για την κατανόηση του μαθήματος σκόπιμη είναι η επιτυχής περάτωση του ΙΑ 12: Κλασική Αρχαιολογίας Β'.</p> <p>Στ. Κατάκης, 3 ώρες.</p>
<p>ΙΑ 44 Αρχαιολογία της Μεταβυζαντινής περιόδου</p>	<p>Αρχαιολογία και Τέχνη της Μεταβυζαντινής περιόδου</p> <p>Επισκόπηση της αρχαιολογίας και τέχνης της περιόδου από την Άλωση της Κωνσταντινούπολης μέχρι τις αρχές του 19ου αιώνα, μέσα από τα μνημεία και τα φορητά αντικείμενα τέχνης του ελλαδικού χώρου κυρίως, αλλά και των μεγάλων κέντρων του Ελληνισμού της εποχής.</p> <p>Εξετάζονται πόλεις και οικισμοί των περιοχών υπό λατινική και οθωμανική κυριαρχία, η αρχιτεκτονική, η ζωγραφική (τοιχογραφίες, φορητές εικόνες, μικρογραφίες χειρογράφων), με έμφαση στις μεγάλες ζωγραφικές τάσεις του 16ου αιώνα, τα σημαντικότερα μνημεία και τους κύριους εκπροσώπους. Εξετάζονται επίσης συνοπτικά η λιθογλυπτική, η ξυλογλυπτική και άλλες μορφές τέχνης, όπως αργυροχοΐα, κεντητική, κεραμική.</p> <p>Στόχος του μαθήματος είναι να παράσχει μια συνολική εικόνα της τέχνης της μεταβυζαντινής περιόδου στην Ελλάδα, ενταγμένης στο ιστορικό, κοινωνικό και οικονομικό πλαίσιο της εποχής.</p> <p>η-Τάξη: ARCH388</p> <p>Επισκέψεις σε μουσεία και συλλογές των Αθηνών και σε μεταβυζαντινά μνημεία της Αττικής και άλλων περιοχών.</p> <p>Μ. Κωνσταντουδάκη-Κιτρομηλίδου, 3 ώρες.</p>

ΕΠΙΛΕΓΟΜΕΝΑ	
Α. ΕΠΙΛΕΓΟΜΕΝΑ ΣΕΜΙΝΑΡΙΑΚΑ ⁹	
<p>ΣΑ 116 Προϊστορική Αρχαιολογία</p>	<p>Μινωική θρησκεία</p> <p>Οι απαρχές της μινωικής θρησκείας. Το μινωικό «πάνθεον». Προανακτορικά ιερά. Η λατρεία κατά την Παλαιοανακτορική περίοδο. Θρησκευτικές αντιλήψεις και πρακτικές κατά την εποχή των νέων ανακτόρων. Τόποι λατρείας, εντός και εκτός των οικιστικών εγκαταστάσεων. Τελετουργίες, θρησκευτικά σύμβολα και λατρευτικός εξοπλισμός. Η θρησκεία στην Κρήτη της Μετανακτορικής περιόδου. Διάδοση, επιδράσεις και επιβιώσεις.</p> <p>Ελ. Πλάτων, 3 ώρες.</p>
<p>ΣΑ 70 Προϊστορική</p>	<p>Η Μέση Εποχή του Χαλκού στην Ηπειρωτική Ελλάδα και η</p>

⁹ Οι φοιτητές δηλώνουν την επιλογή τους στον/στη διδάσκοντα/ουσα με την έναρξη των μαθημάτων. Η βαθμολόγησή τους θα γίνει με βάση τη συμμετοχή τους, την προφορική παρουσίαση και τη γραπτή μορφή της εργασίας τους.

<p>Αρχαιολογία</p>	<p>γένεση του Μυκηναϊκού κόσμου</p> <p>Διερευνώνται η αρχή και το τέλος της Μέσης Εποχής του Χαλκού και ο χαρακτήρας της. Συζητείται η κατανομή των θέσεων στην Ηπειρωτική Ελλάδα, η οικιστική και η αρχιτεκτονική, οι τύποι των τάφων και τα ταφικά έθιμα, η οικονομία και η κοινωνία.</p> <p><i>Αφρ. Χασιακού-Αργυράκη, 3 ώρες.</i></p>
<p>ΣΑ 13 Αρχαιολογία των Ανατολικών Πολιτισμών</p>	<p>Το Παλάτι της Ereshkigal. Ταφικά έθιμα και οι αντιλήψεις για τον Κάτω Κόσμο στην ανατολική Μεσόγειο κατά την Εποχή του Χαλκού και την Πρώιμη Εποχή του Σιδήρου.</p> <p>Αντικείμενο του σεμιναρίου θα αποτελέσει η μελέτη των ταφικών εθίμων στην ευρύτερη περιοχή της ανατολικής Μεσογείου (Ανατολία, Συροπαλαιστίνη, Αίγυπτος). Οι αρχαιολογικές μαρτυρίες θα συνδεθούν με διαθέσιμα κείμενα από την Εγγύς Ανατολή, συμπεριλαμβανομένης και της Μεσοποταμίας, που μας επιτρέπουν να ανασυνθέσουμε τις αντιλήψεις που είχαν οι άνθρωποι εκείνης της εποχής σχετικά με τον Κάτω Κόσμο και την μεταθανάτια ύπαρξη.</p> <p><i>η-Τάξη: ARCH351.</i></p> <p><i>Κ. Κοπανιάς, 3 ώρες.</i></p>
<p>ΣΑ 26 Κλασική Αρχαιολογία</p>	<p>Εικόνες από το αρχαίο θέατρο</p> <p>Το σεμινάριο διερευνά τη «θεατρική» εικονογραφία των αττικών και κατωιταλιωτικών αγγείων κατά τη διάρκεια της υστεροαρχαϊκής και κλασικής εποχής. Το θέατρο απετέλεσε πηγή έμπνευσης για αρκετούς αγγειογράφους, μέσα από το έργο των οποίων μπορούμε να αποκαταστήσουμε συγκεκριμένα στοιχεία από τη σκηνική παρουσίαση της τραγωδίας, της κωμωδίας και του σατυρικού δράματος. Επιπλέον, μπορούμε να εντοπίσουμε στοιχεία από συγκεκριμένες μυθολογικές διηγήσεις, που αποτελούσαν τον πυρήνα όχι μόνο των σωζόμενων αλλά και ορισμένων χαμένων θεατρικών έργων, τα οποία μας είναι γνωστά μόνο ως τίτλοι ή από αποσπάσματα και μεταγενέστερες αναφορές.</p> <p><i>η-Τάξη: ARCH420.</i></p> <p><i>Ευρ. Κεφαλίδου, 3 ώρες.</i></p>
<p>ΣΑ 94 Βυζαντινή Αρχαιολογία</p>	<p>Βυζαντινή και Βενετική Κρήτη (10ος-17ος αι.): Ιστορική τοπογραφία, αρχαιολογία, μνημεία, αρχαιακές μαρτυρίες, καλλιτεχνική παραγωγή και οι σχέσεις με άλλες περιοχές.</p> <p>Θα μελετηθούν αρχαιολογικές και ιστορικές μαρτυρίες και μνημεία της Κρήτης που χρονολογούνται από τη δεύτερη Βυζαντινή και τη Βενετική περίοδο και θα διερευνηθεί η σημασία της νήσου στα πλαίσια της Βυζαντινής και Μεταβυζαντινής τέχνης. Έμφαση θα</p>

	<p>δοθεί στις σχέσεις με την Κωνσταντινούπολη και άλλα κέντρα. Επίσης θα εξεταστούν ζητήματα επώνυμης και ανώνυμης παραγωγής σε τοιχογραφίες και φορητές εικόνες, εικονογραφικά θέματα, τεχνοτροπικές τάσεις, αρχαιακά στοιχεία, οι συνθήκες παραγωγής και το εμπόριο της τέχνης, οι δυτικές επιδράσεις στην τέχνη της Κρήτης.</p> <p>Εκπαιδευτική εκδρομή στην Κρήτη.</p> <p><i>Μ. Κωνσταντουδάκη-Κιτρομηλίδου, 3 ώρες.</i></p>
<p>ΣΑ 181 Βυζαντινή Αρχαιολογία</p>	<p>«Η εκ του μαρμάρου τερπνότης»: η χρήση του μαρμάρου στην αρχιτεκτονική από την παλαιοχριστιανική ως τη μεταβυζαντινή περίοδο (4ος-18ος αι.).</p> <p>Κληρονομιά της ελληνικής και της ρωμαϊκής αρχαιότητας, το μάρμαρο αποτέλεσε βασικό στοιχείο της μεγάλης αρχιτεκτονικής παραγωγής των βυζαντινών χρόνων, όπου χρησιμοποιήθηκε για δομικούς, διακοσμητικούς και λειτουργικούς λόγους (αρχιτεκτονικά μέλη, δάπεδα, τέμπλα κ.ά.) και υπηρέτησε το καλλιτεχνικό πεδίο της μαρμαρογλυπτικής. Η χρήση του διακόπηκε μετά από τον 14ο αι., για να αναβιώσει κατά τη μεταβυζαντινή περίοδο, με νέο χαρακτήρα. Εκτός από τα νέα έργα, ιδιαίτερη θέση έχουν στη βυζαντινή και τη μεταβυζαντινή αρχιτεκτονική τα λεγόμενα <i>spolia</i>, τα ποικίλης προέλευσης μαρμάρινα μέλη και γλυπτά που επαναχρησιμοποιήθηκαν για σκοπούς πρακτικούς ή διακοσμητικούς. Το σεμινάριο στοχεύει να παρακολουθήσει τις μεταμορφώσεις αυτές του μαρμάρου μέσα στο συγκεκριμένο χρονικό πλαίσιο, ανιχνεύοντας παράλληλα τις αντιλήψεις που το συνόδευαν ως ένα υλικό ιδιαίτερης ομορφιάς.</p> <p>Οι παραδόσεις θα συμπεριλάβουν επισκέψεις σε αρχαιολογικούς χώρους και μουσεία της Αθήνας.</p> <p><i>η-τάξη: ARCH519.</i></p> <p><i>Γ. Πάλλης, 3 ώρες.</i></p>

B. ΕΠΙΛΕΓΟΜΕΝΑ ΜΗ ΣΕΜΙΝΑΡΙΑΚΑ

<p>ΙΑ 137 Προϊστορική Αρχαιολογία</p>	<p>Νεολιθικοποίηση και Νεολιθικές Κοινωνίες στην Ανατολική Μεσόγειο</p> <p>Η Νεολιθική εποχή αρχίζει κατά την 10η χιλιετία π. Χ. με τη βελτίωση των κλιματολογικών συνθηκών και χαρακτηρίζεται από την εξημέρωση των φυτών και των ζώων και την μόνιμη εγκατάσταση. Στο μάθημα αναλύονται και σχολιάζονται το φαινόμενο της Νεολιθικοποίησης και τα συστατικά στοιχεία του νεολιθικού πολιτισμού όπως αυτά διαμορφώθηκαν στην Εγγύς</p>
---	--

	<p>Ανατολή καθώς και οι μηχανισμοί διάδοσής τους στην Ελλάδα και τη Βαλκανική χερσόνησο. Στόχος μας είναι η μελέτη της οργάνωσης και λειτουργίας των αγροκτηνοτροφικών νεολιθικών κοινωνιών όσον αφορά τον υλικό πολιτισμό (οικονομία, τεχνολογία κλπ) αλλά και τα ιδεολογικά συστήματα της εποχής.</p> <p>Εκπαιδευτική εκδρομή και επισκέψεις σε μουσεία.</p> <p><i>Γ. Κουρτέση-Φιλιππάκη, 3 ώρες.</i></p>
<p>ΙΑ 72 Προϊστορική Αρχαιολογία</p>	<p>Το νησιωτικό Αιγαίο κατά την Πρώιμη Εποχή του Χαλκού</p> <p>Εξετάζονται όλες οι πτυχές του πολιτισμού που αναπτύχθηκε στο νησιωτικό Αιγαίο κατά την 3η χιλιετία π.Χ. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στις Κυκλάδες, γίνονται όμως αναφορές και σε γειτονικές περιοχές (Βορειοανατολικό Αιγαίο, Μικρασιατικά παράλια, Αττική-Εύβοια, Βόρεια Κρήτη) για την καλύτερη κατανόηση των στενών σχέσεων και έντονων αλληλεπιδράσεων που αναπτύχθηκαν αυτήν την περίοδο μεταξύ των διαφόρων περιοχών του Αιγαίου.</p> <p><i>η-Τάξη: ARCH170 (με σημειώσεις, παρουσιάσεις και βιβλιογραφία).</i></p> <p>Προαιρετικές επισκέψεις σε μουσεία και αρχαιολογικούς Χώρους.</p> <p><i>Γ. Παπαδάτος, 3 ώρες.</i></p>
<p>ΙΑ 74 Προϊστορική Αρχαιολογία</p>	<p>Η Προϊστορία της Κύπρου</p> <p>Εξετάζεται συνοπτικά η ανάπτυξη των πρώιμων κοινωνιών στο νησί, δηλ. της νεολιθικής και χαλκολιθικής περιόδου, ενώ παράλληλα επιχειρείται η σύνδεση της τελευταίας με τις εξελίξεις της Εποχής του Χαλκού. Μεγαλύτερη έμφαση δίνεται στα κοινωνικά φαινόμενα που χαρακτηρίζουν την Πρώιμη, Μέση και Ύστερη Χαλκοκρατία. Αναλύονται ζητήματα χωροοργάνωσης, παραγωγικών διαδικασιών και θεσμικών μεταβολών (διοίκηση, οικονομία, θρησκεία) στη διάρκεια της μακράς αυτής περιόδου, μέσα από τη μελέτη των υλικών καταλοίπων. Η πολιτισμική φυσιογνωμία του νησιού εντάσσεται στο ευρύτερο πλαίσιο των σημαντικών εξελίξεων που έλαβαν χώρα στην ανατολική Μεσόγειο κατά την εποχή αυτή.</p> <p>Η διδασκαλία εμπλουτίζεται με τη χρήση των δυνατοτήτων που παρέχουν οι νέες τεχνολογίες. Επίσης, το μάθημα συμπληρώνεται με επισκέψεις σε μουσειακές συλλογές κυπριακών αρχαιοτήτων στην Αθήνα.</p> <p><i>Ε. Μαντζουράνη, 3 ώρες.</i></p>

ΙΑ 200

Προϊστορική
Αρχαιολογία

Εμβάθυνση στο Μυκηναϊκό Πολιτισμό

Εξέταση των βασικών εκφάνσεων της Μυκηναϊκής Τέχνης, αρχιτεκτονική, ζωγραφική, κεραμική, ειδωλοπλαστική, μεταλλοτεχνία και μικροτεχνία, ώστε να προσδιορισθεί το πλαίσιο του Μυκηναϊκού πολιτισμού και να γίνει σαφέστερη η πολιτική, κοινωνική και οικονομική του οργάνωση. Προβλέπονται επισκέψεις στο Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο.

η-Τάξη: ARCH411

N. Πολυχρονάκου-Σγουρίτσα, 3 ώρες.

ΙΑ 73 Προϊστορική
Αρχαιολογία

Μυκηναϊκή Μικροτεχνία

Επισκόπηση των σημαντικότερων δημιουργημάτων α) χρυσοχοΐας - αργυροχοΐας, β) σφραγιδολυφίας, γ) ελεφαντουργίας και δ) εκ τεχνητών υλών (φαγεντιανής και υαλόμαζας) της Ύστερης Εποχής του Χαλκού. Ιδιαίτερη έμφαση δίδεται στην ακμή της Μυκηναϊκής περιόδου στο Αιγαίο (1400-1100 π.Χ.). Ανάλυση υλικού, τυπολογία, ερμηνεία.

Εργασίες προαιρετικές. Επισκέψεις στο Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο.

η-Τάξη: ARCH439

A. Παπαδημητρίου-Γραμμένον, 3 ώρες.

ΙΑ 203

Προϊστορική
Αρχαιολογία

Μέθοδοι, Υλικά, Τεχνικές

Στο μάθημα παρουσιάζονται ζητήματα δεοντολογίας και ηθικής της επιστήμης. Συζητούνται θέματα μεθοδολογίας της επιστημονικής έρευνας και τρόποι εκπόνησης γραπτής εργασίας.

Παρουσιάζονται πρακτικοί τρόποι καταγραφής και μελέτης του αρχαιολογικού υλικού (ορολογία, δελτία καταγραφής).

Γίνεται αναφορά σε υλικά και τις τεχνικές της επεξεργασίας τους στο προϊστορικό Αιγαίο, με έμφαση στην κεραμική.

Προαιρετικά: σύντομες εργασίες.

Αφρ. Χασιακού-Αργυράκη, 3 ώρες.

ΙΑ 119 Κλασική
Αρχαιολογία

Θεωρητικές και μεθοδολογικές αρχές στη μελέτη της κλασικής τέχνης

Το μάθημα προφέρει μια συστηματική και αναλυτική επισκόπηση των μεθοδολογικών εργαλείων που απαιτούνται για τη μελέτη της κλασικής τέχνης. Ως κομμάτι της κλασικής αρχαιολογίας, η μελέτη της ελληνορωμαϊκής τέχνης προϋποθέτει εξειδικευμένη μεθοδολογία που έχει αναπτυχθεί από την ιστορία και την ιστορία της τέχνης, με τη συνεπικουρία και άλλων επιστημονικών κλάδων,

	<p>όπως η κοινωνική ανθρωπολογία, η φιλοσοφία, η ψυχανάλυση και η ιστορία των ιδεών. Μέσα από συγκεκριμένα παραδείγματα, στο μάθημα επιχειρείται η ανάλυση ευρύτερων ερευνητικών ζητημάτων που αφορούν την κατανόηση, ερμηνεία, απόλαυση και διδασκαλία της κλασικής τέχνης.</p> <p>η-τάξη: ARCH526.</p> <p>Δ. Πλάντζος, 3 ώρες.</p>
<p>ΙΑ 115 Κλασική Αρχαιολογία</p>	<p>Πανελλήνια ιερά (Ολυμπίας, Δελφών, Ισθμίας και Νεμέας)</p> <p>Τα πανελλήνια ιερά εξετάζονται κυρίως από τη σκοπιά της τοπογραφίας και της αρχιτεκτονικής εξέλιξης. Θίγονται ακόμη θέματα λατρείας και αναθηματικών πρακτικών, καθώς και εκδηλώσεις άσκησης πολιτικής επιρροής.</p> <p>η-Τάξη: ARCH238</p> <p>Το μάθημα θα ολοκληρωθεί με εκπαιδευτική εκδρομή. Προϋπόθεση για την επιλογή του αποτελεί η επιτυχής περάτωση των μαθημάτων κλασικής αρχαιολογίας α' και β' εξαμήνων.</p> <p>Π. Βαλαβάνης, 3 ώρες.</p>
<p>ΙΑ 110 Κλασική Αρχαιολογία</p>	<p>Στοιχεία αρχαίας Ελληνικής μνημειακής αρχιτεκτονικής</p> <p>Η ονοματολογία, τα συστατικά, η καταγωγή και η εξέλιξη των ρυθμών. Εμβάθυνση στην τεχνολογία, τις αναλογίες, τα κυμάτια και την αισθητική. Χωροθεσία των ελληνικών ιερών. Εξετάζονται κτήρια ειδικής χρήσης όπως πρόπυλα, θόλοι, γυμνάσια, πρυτανεία και στοές. Θα δοθεί βασική βιβλιογραφία.</p> <p>Χρ. Κανελλόπουλος, 3 ώρες.</p>
<p>Π 89 Αρχαία Ιστορία – Επιγραφική</p>	<p>Εισαγωγή στην αρχαία ελληνική Επιγραφική</p> <p>Το μάθημα στοχεύει στην εξοικείωση των φοιτητών με τις μεθόδους προσέγγισης και μελέτης των επιγραφών: βιβλιογραφικά εργαλεία (στις βιβλιοθήκες και στο Διαδίκτυο), αποτύπωση και μεταγραφή επιγραφικών κειμένων, χρονολόγηση και συμπλήρωση επιγραφών, αρχαϊκά αλφάβητα. Εξετάζονται βασικές κατηγορίες ελληνικών επιγραφών δημόσιου και ιδιωτικού χαρακτήρα. Επιδιώκεται ο συσχετισμός των επιγραφικών πηγών με φιλολογικές μαρτυρίες και ιστορικά γεγονότα, καθώς επίσης με ζητήματα τοπογραφίας και προσωπογραφίας.</p> <p>Ασκήσεις μεταγραφής, χρονολόγησης και συμπλήρωσης επιγραφών.</p> <p>Προβλέπονται επίσης επισκέψεις στο Επιγραφικό Μουσείο.</p> <p>Σ. Ανεζίρη, 3 ώρες.</p>

**ΙΑ 146 Βυζαντινή
Αρχαιολογία**

Πρωτοβυζαντινή κεραμική

Μελέτη των κεραμικών τεχνέργων, της τεχνολογίας κατασκευής τους, της οργάνωσης των εργαστηρίων και της διακίνησης της βυζαντινής κεραμικής με έμφαση στις μεσογειακές παραγωγές της πρωτοβυζαντινής περιόδου. Θα διερευνηθούν επίσης η ιστορική, οικονομική και η κοινωνική διάσταση της κεραμικής

η-Τάξη: ARCH466

Το μάθημα θα διεξαχθεί στους χώρους του Πανεπιστημίου και του Κέντρου Μελέτης Νεώτερης Κεραμικής, με τη συνεργασία του Ν. Λιάρου, Αρχαιολόγου-Κεραμίστα, Επιμελητή του ΚΜΝΚ.

Π. Πετρίδης, 3 ώρες.

**ΙΑ 106
Μουσειολογία**

Εισαγωγή στη Μουσειολογία

Στόχος του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών με τον διεπιστημονικό κλάδο της Μουσειολογίας, ο οποίος μελετά την ιστορία και θεωρία των μουσείων και των συλλογών.

Το μάθημα αναζητά απαντήσεις σε ερωτήματα όπως: Πώς ορίζουμε το μουσείο, το μουσειακό αντικείμενο, τη συλλογή; Ποιες οι αξίες και οι σύγχρονες προκλήσεις των μουσείων; Ποιο το θεσμικό πλαίσιο για τη λειτουργία τους στην Ελλάδα και διεθνώς; Ποια τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα διαφορετικών τύπων μουσείων; Ποια η ιστορία των μουσείων; Ποια η σχέση τους με τους επισκέπτες και ευρύτερα την κοινωνία;

Η διδασκαλία βασίζεται στη διεξαγωγή συζήτησης και δημιουργικών ασκήσεων για ποικίλα θέματα μουσειακής θεωρίας και πρακτικής, και σε στοχευμένες επισκέψεις σε μουσεία της Αθήνας.

η-Τάξη: ARCH442

Μ. Μούλιον, 3 ώρες.

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΕΞΑΜΗΝΟ

Α) ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΚΟΡΜΟΥ

Κωδ. Αριθ. - Τίτλος Μαθήματος	Περιγραφή μαθήματος - Διδάσκων - Ώρες
ΙΑ 02 Προϊστορική Αρχαιολογία	<p>Οι Πολιτισμοί του Προϊστορικού Αιγαίου. Γενική επισκόπηση.</p> <p>Παρουσιάζονται οι πολιτισμοί που αναπτύχθηκαν στο Αιγαίο κατά την Εποχή του Λίθου και την Εποχή του Χαλκού. Εξετάζονται οι σημαντικότερες κατηγορίες του υλικού πολιτισμού κάθε περιόδου: οικιστική και ταφική αρχιτεκτονική, ταφικά έθιμα, κεραμική, εργαλειοτεχνία, ειδωλοπλαστική, μικροτεχνία. Γίνεται προσπάθεια ανασύνθεσης της καθημερινής ζωής, της οικονομίας και της οργάνωσης των κοινωνιών του Προϊστορικού Αιγαίου.</p> <p>Επίσης προβλέπονται φροντιστήρια στο Σπουδαστήριο Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης και επισκέψεις σε μουσεία και αρχαιολογικούς χώρους.</p> <p><i>Α. Παπαδημητρίου – Γραμμένον, 3 ώρες (φοιτητές με επώνυμο από Α-Μα)</i></p> <p><i>η-Τάξη: ARCH423</i></p> <p><i>Αφρ. Χασιακού-Αργυράκη, 3 ώρες(φοιτητές με επώνυμο από Με-Ω).</i></p> <p><i>η-Τάξη: ARCH166</i></p>
ΙΑ 10 Προϊστορική Αρχαιολογία	<p>Μινωική Αρχαιολογία</p> <p>Εξετάζονται όλες οι περιοδοί ανάπτυξης του Μινωικού πολιτισμού. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην εξέλιξη της αρχιτεκτονικής και των τεχνών (κεραμική, λιθοτεχνία, ελεφαντουργία, φαγεντιανουργία, τοιχογραφία κ.ά.), από την Προανακτορική μέχρι και την Τελική Ανακτορική περίοδο.</p> <p><i>η-Τάξη: ARCH146 (με σημειώσεις, εικόνες και βιβλιογραφία).</i></p> <p><i>Ε. Μαντζουράνη, 3 ώρες (φοιτητές με επώνυμο από Α-Μα).</i></p> <p><i>Ελ. Πλάτων, 3 ώρες (φοιτητές με επώνυμο από Με-Ω).</i></p>
ΙΑ 12 Κλασική Αρχαιολογία Β΄	<p>Αρχαιολογία των κλασικών και ελληνιστικών χρόνων (480 π.Χ. - 1ος αι. π.Χ.)</p> <p>Ιστορικό και κοινωνικό πλαίσιο. Συνολική θεώρηση της τέχνης με έμφαση στην αρχιτεκτονική και τη γλυπτική, αλλά και στην κεραμική-αγγειογραφία, τη ζωγραφική και τα ψηφιδωτά. Στάδια εξέλιξης και βασικοί χαρακτήρες. Προβλήματα της έρευνας.</p>

	<p>Φροντιστήριο σε αρχαιολογικούς χώρους και Μουσεία. Στ. Κατάκης, 3 ώρες.</p>
<p>ΙΑ 14 Βυζαντινή Αρχαιολογία Β'</p>	<p>Βυζαντινή Αρχαιολογία Β'</p> <p>Αντικείμενο του μαθήματος είναι η επισκόπηση της αρχαιολογίας και τέχνης της περιόδου από τα μέσα του 7ου αιώνα μέχρι την Άλωση της Κωνσταντινούπολης. Θα εξετασθούν μνημεία και φορητά αντικείμενα τέχνης που αντανάκλουν την καλλιτεχνική παραγωγή της βασιλεύουσας και των μεγάλων κέντρων της εποχής.</p> <p>Η μελέτη της ναοδομίας, που παρουσιάζει τα σημαντικότερα επιτεύγματα στην αρχιτεκτονική, θα αποτελέσει το πρώτο θέμα μελέτης και θα περιλαμβάνει την τυπολογία και τα μορφολογικά χαρακτηριστικά της εκκλησιαστικής αρχιτεκτονικής.</p> <p>Συμπληρωματικά, θα γίνουν σύντομες αναφορές στην οργάνωση των πόλεων κατά την ίδια περίοδο.</p> <p>Δεύτερο θέμα μελέτης θα αποτελέσει κυρίως ο ζωγραφικός διάκοσμος των ναών που μαζί με τα εικονογραφημένα χειρόγραφα και τις φορητές εικόνες - δυο τομείς στους οποίους θα γίνουν σύντομες αναφορές - συνοψίζει τις εικονογραφικές και στυλιστικές εξελίξεις στο χώρο των αναπαραστατικών τεχνών στο Βυζάντιο. Για μια ολοκληρωμένη επισκόπηση της καλλιτεχνικής παραγωγής της περιόδου θα γίνουν επίσης σύντομες αναφορές στη γλυπτική σε μάρμαρο, ενώ θα παρατεθούν επιλεκτικά εκφάνσεις και άλλων τομέων καλλιτεχνικής δημιουργίας.</p> <p>Στόχος του μαθήματος είναι η απόκτηση μιας συνολικής εικόνας της αρχιτεκτονικής και της καλλιτεχνικής, γενικότερα, παραγωγής της εξεταζόμενης περιόδου, ενταγμένης μέσα στο ιστορικό, κοινωνικό και οικονομικό της πλαίσιο.</p> <p>Προβλέπονται επισκέψεις σε Μουσεία και συλλογές της Αθήνας, σε βυζαντινά μνημεία της Αττικής, και στη μονή Οσίου Λουκά στη Βοιωτία.</p> <p><i>Β. Κέπετζη, 3 ώρες.</i></p>
<p>ΙΑ 16 Ιστορία της Τέχνης Β'</p>	<p>Η Τέχνη του Μπαρόκ και του Ροκοκό στην Ευρώπη. Διαφοροποιήσεις, τοπικές σχολές, δημιουργοί</p> <p>Εξετάζεται η τέχνη (ζωγραφική, γλυπτική, αρχιτεκτονική) του 17ου και του 18ου αιώνα στον ευρωπαϊκό χώρο. Διακρίνονται οι ιδιαιτερότητες των τεχνοτροπιών και οι επιμέρους τάσεις που αναπτύσσονται, με αναφορά σε καλλιτέχνες.</p> <p><i>Δ. Παυλόπουλος, 3 ώρες.</i></p>

ΙΑ 17 Εισαγωγή στην Επιστήμη της Ιστορίας της Τέχνης

Ιστορία της Τέχνης: Βασικές αρχές

Διδάσκεται η σημασιολογία του έργου της τέχνης, στοιχεία της τεχνικής και των υλικών της καλλιτεχνικής του πραγμάτευσης (ζωγραφική, γλυπτική, χαρακτική, ψηφιδωτό, κεραμική, αρχιτεκτονική, φωτογραφία), καθώς και τα γενικά χαρακτηριστικά των περιόδων που αφορούν την αρχαιότητα μέχρι και τη σύγχρονη εποχή.

Δ. Παυλόπουλος – Χ.-Γ. Γκότση, 3 ώρες.

Β) ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ

ΙΑ 21 Τοπογραφία - Αρχιτεκτονική – Πολεοδομία

Μνημειακή τοπογραφία των Αθηνών κατά τους αρχαίους και πρωτοβυζαντινούς χρόνους

Σύντομη εισαγωγή για την ιστορία της πόλεως, την ιστορία, τη διαδρομή και τα κατάλοιπα των τειχών κατά εποχές, καθώς και πλήρης παρουσίαση των αρχαιολογικών χώρων και των μνημείων της Ακροπόλεως, της Νότιας κλιτύος, της Αρχαίας και της Ρωμαϊκής Αγοράς, του Κεραμεικού και του Ολυμπίου.

η-Τάξη: ARCH220, ARCH358.

Επισκέψεις στους αρχαιολογικούς χώρους.

Π. Βαλαβάνης, 3 ώρες.

Χ. Κανελλόπουλος, 3 ώρες.

Π. Πετρίδης, 3 ώρες.

ΙΑ 31 Κλασική Αρχαιολογία Γ'

Α. Επισκόπηση της γλυπτικής του 5ου αι. π.Χ.

Ο 5ος αι. π.Χ. αποτελεί τον χρυσό αιώνα της αρχαίας ελληνικής γλυπτικής. Χαρακτηρίζεται από τη γέννηση του κλασικού ρυθμού μετά το πέρας των περσικών πολέμων του 490 και 480/79. Η Αθήνα καθιερώνεται σαν το σημαντικότερο καλλιτεχνικό κέντρο του ελληνικού κόσμου με σπουδαιότερο μνημείο τον Παρθενώνα και τα γλυπτά του. Μεγαλύτερος γλύπτης αναδεικνύεται ο Αθηναίος Φειδίας.

η-Τάξη: ARCH247

Ο. Παλαγγιά, 3 ώρες.

Β. Αρχαία ελληνική ναοδομία

Εξετάζονται οι ναοί και τα ιερά της Ελλάδας από το 600 π.Χ. έως

τον 1ο αιώνα π.Χ. Γίνεται επισκόπηση των συστατικών των ιερών και αποτυπώνεται με τρόπο συστηματικό η εξέλιξη του δωρικού και του ιωνικού ρυθμού. Θίγεται το ζήτημα της οργάνωσης του ιερού, της σημασίας του αρχαίου ελληνικού ναού ως προϊόντος σχεδίασης και των οργανικών λεπτομερειών. Το μάθημα εμπλουτίζεται με διαλέξεις διακεκριμένων αρχιτεκτόνων.

Χ. Κανελλόπουλος, 3 ώρες.

Γ. Αττική ερυθρόμορφη αγγειογραφία της αρχαϊκής εποχής

Εξετάζεται αναλυτικά η πρώτη περίοδος της αττικής ερυθρόμορφης αγγειογραφίας, από την επινόησή της, γύρω στο 530 π.Χ., έως το 480/470 π.Χ. Παρακολουθώντας χρονολογικά το έργο των σημαντικότερων αγγειογράφων και των εργαστηρίων τους, εξετάζουμε τις μεθόδους της εικαστικής αφήγησης και διερευνούμε την πλούσια εικονογραφία των αττικών αγγείων, που δίνει πολύτιμες πληροφορίες για την καθημερινή ζωή, τη θρησκεία, την ιδεολογία και τις κοινωνικοπολιτικές συνθήκες της εποχής.

η-Τάξη: ARCH472.

Στο πλαίσιο του μαθήματος θα γίνει επίσκεψη στο Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο.

Ευρ. Κεφαλίδου, 3 ώρες.

ΙΑ 103 Ανασκαφική και Επεξεργασία Αρχαιολογικού Υλικού – Μουσειολογία

Ανασκαφική και επεξεργασία αρχαιολογικού υλικού – Μουσειολογία.

Αρχαιολογική έρευνα πεδίου: ανασκαφή και επιφανειακή έρευνα. Εξέταση κύριων εννοιών και σχετικών θεμάτων: αρχαιολογική μαρτυρία, αρχαιολογική θέση, αρχές στρωματογραφίας, ανασκαφικές μέθοδοι, τεκμηρίωση αρχαιολογικών δεδομένων. Μετανασκαφική μελέτη αρχαιολογικών ευρημάτων και αρχαιολογικές δημοσιεύσεις. Βασικές αρχές επιμέλειας, διαχείρισης, ερμηνείας και έκθεσης αρχαιολογικών ευρημάτων στο πλαίσιο μουσειακών συλλογών. Πρακτική άσκηση στην πανεπιστημιακή ανασκαφή στο Πλάσι Μαραθώνα. Φροντιστηριακές ασκήσεις στο Μουσείο Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης: α) διαλογή και καταγραφή κεραμεικής (3 ώρες) και β) συντήρηση αρχαιολογικών ευρημάτων στην ανασκαφή και το εργαστήριο: βασικές αρχές, μέθοδοι και υλικά, έλεγχος περιβαλλοντικών συνθηκών (Θεωρητικές ασκήσεις: 6 ώρες. Πρακτικές ασκήσεις: 3 ώρες).

Π. Πολυχρονάκου-Σγουρίτσα, Γ. Παπαδάτος, Μ. Μούλιου, 3 ώρες.

Στην πρακτική άσκηση του μαθήματος θα συμβάλουν τα μέλη

	<i>Ε.ΔΙ.Π. Μ. Ρογκενμπούκε και Α. Σφυρόερα.</i>
ΙΑ 29 Ιστορία Τέχνης Γ'	<p>Η Ευρωπαϊκή τέχνη από τον Νεοκλασικισμό έως την Artnouveau (18ος -19ος αιώνας)</p> <p>Στο μάθημα εξετάζονται τα καλλιτεχνικά ρεύματα και οι καλλιτεχνικές τάσεις του 18ου και του 19ου αιώνα: Νεοκλασικισμός, ρομαντισμός, ρεαλισμός, ιμπρεσιονισμός, μεταϊμπρεσιονιστικές τάσεις, συμβολισμός, Art Nouveau. Εξετάζονται οι παράγοντες που διαμόρφωσαν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά κάθε ρεύματος σε μια εποχή που βασικό χαρακτηριστικό της είναι η βιομηχανική επανάσταση και η ανάπτυξη των επιστημών. Έμφαση θα δοθεί στη θεωρία της τέχνης της περιόδου 1880-1900, γνωστή με τη φράση fin-de- siècle.</p> <p>η-Τάξη: ARCH149 (με πλήρες αρχείο εικόνων των παραδόσεων).</p> <p>Δ. Πανλόπουλος– Χ.-Γ. Γκότση, 3 ώρες.</p>

ΕΠΙΛΕΓΟΜΕΝΑ

Α. ΕΠΙΛΕΓΟΜΕΝΑ ΣΕΜΙΝΑΡΙΑΚΑ¹⁰

ΣΑ 10 Προϊστορική Αρχαιολογία	<p>Προϊστορικές λιθοτεχνίες και λίθινα εργαλεία</p> <p>Οι προϊστορικές λιθοτεχνίες και τα λίθινα εργαλεία συνιστούν ένα νέο σχετικά γνωστικό αντικείμενο της αρχαιολογικής έρευνας στη χώρα και αποτελούν μια σημαντική κατηγορία αρχαιολογικού υλικού που απαντά διαχρονικά από την Παλαιολιθική έως και την Ύστερη Εποχή του Χαλκού. Τα λίθινα αποτελούν το κλειδί για την διερεύνηση και κατανόηση της ανθρώπινης νοημοσύνης, συμπεριφοράς και δεξιοτεχνίας. Στο μάθημα παρουσιάζεται το ιστορικό της έρευνας των λίθινων εργαλειοτεχνιών από την Αναγέννηση έως τις μέρες μας, σχολιάζεται το θεωρητικό και μεθοδολογικό υπόβαθρο της έρευνας και αναπτύσσονται οι τέσσερις βασικοί άξονες της μελέτης: προσδιορισμός και διακίνηση των λίθινων πρώτων υλών, τεχνικές παραγωγής των εργαλείων και εγχειρηματικές αλυσίδες, τυπολογική προσέγγιση και λειτουργική ανάλυση. Υπογραμμίζεται η συμβολή της πειραματικής αρχαιολογίας στη κατανόηση της παραγωγής και χρήσης των λίθινων εργαλείων.</p> <p>Πρακτική άσκηση σε λίθινες προϊστορικές συλλογές (Αττική, Ιόνια νησιά).</p> <p>Γ. Κουρτέση-Φιλιππάκη, 3 ώρες.</p>
--------------------------------------	--

¹⁰ Οι φοιτητές δηλώνουν την επιλογή τους στον/στη διδάσκοντα/ουσα με την έναρξη των μαθημάτων. Η βαθμολόγησή τους θα γίνει με βάση τη συμμετοχή τους, την προφορική παρουσίαση και τη γραπτή μορφή της εργασίας τους.

<p>ΣΑ 112 Προϊστορική Αρχαιολογία</p>	<p>Υλικά και διακοσμητικές τεχνικές στο προϊστορικό Αιγαίο</p> <p>Το περιεχόμενο του Σεμιναρίου συνίσταται σε μία διαχρονική εξέταση της προέλευσης, της τεχνικής επεξεργασίας και της χρήσης ποικίλων υλικών, κατά προτίμηση πολύτιμων, στα διάφορα τέχνηρα. Δίνεται έμφαση στην κοσμηματοποιία.</p> <p>η-Τάξη: ARCH424</p> <p><i>Α. Παπαδημητρίου-Γραμμένου, 3 ώρες.</i></p>
<p>ΣΑ 122 Προϊστορική Αρχαιολογία</p>	<p>Οι νησιωτικές κοινότητες του Αιγαίου και οι σχέσεις τους με την ανακτορική Κρήτη</p> <p>Μέσα από τη μελέτη του υλικού πολιτισμού των νησιωτικών κοινοτήτων του Αιγαίου εξετάζεται η ιστορική τους πορεία, οι σχέσεις που ανέπτυξαν και οι επιδράσεις που δέχτηκαν από τα μεγάλα ανακτορικά κέντρα της Κρήτης κατά το πρώτο μισό της 2ης χιλιετίας π.Χ. Εξετάζεται το ζήτημα του εκμινωισμού και το πρόβλημα της λεγόμενης μινωικής θαλασσοκρατίας, και δίνεται έμφαση στις τοπικές ιδιαιτερότητες που παρατηρούνται στην πρόσληψη του μινωικού πολιτισμού από αυτές τις κοινότητες.</p> <p>Για τη συμμετοχή στο σεμινάριο θα ήταν χρήσιμο να έχει προηγηθεί η παρακολούθηση του επιλεγόμενου μαθήματος «ΙΑ72: Το νησιωτικό Αιγαίο κατά την Πρώιμη Εποχή του Χαλκού» κατά το χειμερινό εξάμηνο.</p> <p>η-Τάξη: ARCH256.</p> <p><i>Γ. Παπαδάτος, 3 ώρες.</i></p>
<p>ΣΑ 22 Προϊστορική Αρχαιολογία</p>	<p>Μινωική Κεραμική: τυπολογική εξέλιξη και διακοσμητικοί ρυθμοί.</p> <p>Τα βασικά στάδια εξέλιξης της μινωικής κεραμικής. Τεχνικές, τυπολογία, διακοσμητικοί ρυθμοί, ανά περίοδο. Τα κυριότερα προβλήματα που αφορούν τη χρονολόγηση κεραμικών ομάδων.</p> <p>Το μάθημα υποστηρίζεται από εβδομαδιαίο φροντιστήριο, υπό την επίβλεψη της Αλεξάνδρας Σφυρόερα (Ε.ΔΙ.Π.) με θέμα την ορολογία της κεραμικής.</p> <p><i>Ελ. Πλάτων, 3 ώρες.</i></p>
<p>ΣΑ 110 Προϊστορική Αρχαιολογία</p>	<p>Περιβαλλοντική Αρχαιολογία Β: θεωρητικές προσεγγίσεις και εργαστηριακές πρακτικές της Γεωαρχαιολογίας</p> <p>Στο μάθημα αυτό γίνεται προσπάθεια να απαντηθούν ερωτήματα σχετικά με τις συνθήκες σχηματισμού των αρχαιολογικών αποθέσεων, και γενικότερα με τη ταφονομία.</p>

	<p>Η διδασκαλία εμπλουτίζεται με πρακτική άσκηση στο Εργαστήριο Περιβαλλοντικής Αρχαιολογίας και στο πεδίο. Το μάθημα διεξάγεται σε συνεργασία με τον ομότιμο καθηγητή Γεωλογίας κο Γ. Φερεντίνο και μέλη ΔΕΠ του Τμήματος Γεωλογίας του Πανεπιστημίου Πατρών.</p> <p><i>Α. Καραλή, 3 ώρες.</i></p>
<p>ΣΑ 55 Αρχαιολογία των Ανατολικών Πολιτισμών</p>	<p>Τα ανακτορικά κέντρα της Εποχής του Χαλκού στην Ανατολική Μεσόγειο.</p> <p>Το σεμινάριο θα επικεντρωθεί στην μελέτη των ανακτορικών κέντρων στην ευρύτερη περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου κατά την Εποχή του Χαλκού (Ανατολία, Συροπαλαιστίνη, Μεσοποταμία, Αίγυπτος). Θα ερευνηθεί ρόλος που διαδραμάτιζαν στην πολιτική και οικονομική ζωή, καθώς και ο χαρακτήρας των μεταξύ τους διπλωματικών και εμπορικών σχέσεων.</p> <p><i>Κ. Κοπανιάς, 3 ώρες.</i></p>
<p>ΣΑ 150 Αρχαιολογία των Ρωμαϊκών Χρόνων</p>	<p>Η μνήμη και η τίμηση των νεκρών κατά τους ρωμαϊκούς χρόνους (1ος αι. π.Χ.-4ος αι. μ.Χ.)</p> <p>Αντικείμενο του σεμιναριακού μαθήματος είναι η μελέτη της αρχιτεκτονικής των ταφικών μνημείων και του γλυπτού τους διακόσμου, των επιτυμβίων στηλών και αγαλμάτων, καθώς και των σαρκοφάγων (ιδίως της μορφής και της θεματολογίας του διακόσμου τους). Έμφαση θα δοθεί στην αντιπαράθεση των ελληνικών και ρωμαϊκών παραδόσεων και πρακτικών.</p> <p><i>η-τάξη: ARCH394.</i></p> <p>Προϋπόθεση για την κατανόηση του σεμιναρίου είναι η επιτυχής περάτωση του υποχρεωτικού μαθήματος κατεύθυνσης ΙΑ 108 Αρχαιολογία των Ρωμαϊκών Χρόνων.</p> <p><i>Στ. Κατάκης, 3 ώρες.</i></p>
<p>ΣΑ 96 Βυζαντινή Αρχαιολογία</p>	<p>Βυζαντινή τέχνη σε περιοχές της Ανατολικής Μεσογείου υπό λατινική κυριαρχία: νησιά του Αιγαίου, Κύπρος και πλησιόχωρες ασιατικές ακτές.</p> <p>Θα εξεταστούν μνημεία και οι επιδράσεις που αυτά αποτυπώνουν, θα διερευνηθούν οι εκφάνσεις και οι μετασχηματισμοί της βυζαντινής τέχνης στις επιμέρους περιοχές σε συσχετισμό με τις ιστορικές και κοινωνικές συνθήκες της εποχής και των συγκεκριμένων τόπων. Θα ερευνηθούν επίσης οι σχέσεις των εστιών αυτών με άλλες περιοχές. Έμφαση θα δοθεί στις τοιχογραφίες, φορητές εικόνες, μικρογραφίες χειρογράφων και στις ιδιαιτερότητες που προκύπτουν από τον συγκερασμό της</p>

	<p>καθιερωμένης βυζαντινής τέχνης και της τοπικής έκφρασης, με την επίδραση διαφόρων επιρροών. Επίσης θα ληφθούν υπόψη αντικείμενα εφαρμοσμένων τεχνών (μεταλλοτεχνίας, κεραμικής) και οι μαρτυρίες που αυτά μπορούν να προσφέρουν για τον υλικό πολιτισμό της εποχής.</p> <p>Εκπαιδευτική εκδρομή.</p> <p><i>Μ. Κωνσταντουδάκη-Κιτρομηλίδου, 3 ώρες.</i></p>
<p>ΣΑ 58 Βυζαντινή Αρχαιολογία</p>	<p>Επαγγέλματα και ασχολίες στο Βυζάντιο: έργα και εικαστικές αποτυπώσεις από την πρωτοβυζαντινή περίοδο μέχρι την Άλωση.</p> <p>Οι γνώσεις μας για πολλά επαγγέλματα στο Βυζάντιο πηγάζουν κυρίως από το <i>Επαρχικόν Βιβλίον</i> (10ος αι.) που αναφέρεται σε συντεχνίες της Κωνσταντινούπολης, στις δραστηριότητές τους και στη θέση τους στον αστικό ιστό και συμπληρώνονται από το σχετικό με αυτές επιγραφικό υλικό. Σημαντικές είναι και οι βιοτεχνικές και αγροτικές εργασίες που κατέχουν μεγάλο μέρος της παραγωγής. Σκοπός του σεμιναρίου είναι η αξιολόγηση των μαρτυριών των ίδιων των έργων, καθώς και η εξέταση σχετικών παραστάσεων εργαστηρίων, διακίνησης προϊόντων ή απεικόνισης βιοτεχνικών ή αγροτικών ασχολιών στη μνημειακή ζωγραφική, σε εικονογραφημένα χειρόγραφα ή σε έργα μικροτεχνίας. Η γνωριμία με τα αντικείμενα θα γίνει σε επισκέψεις σε Μουσεία και συλλογές βυζαντινών χειρογράφων.</p> <p><i>Β. Κέπετζη, 3 ώρες.</i></p>
<p>ΣΑ 80 Ιστορία της Τέχνης</p>	<p>Καλλιτέχνες και τάσεις στη Σύγχρονη Τέχνη</p> <p>Το σεμινάριο εξετάζει καλλιτέχνες και κατευθύνσεις των εικαστικών κινημάτων του 20ού αιώνα στην Ευρώπη και στις ΗΠΑ έως τη δεκαετία του 1990.</p> <p><i>Δ. Παυλόπουλος, 3 ώρες.</i></p>
<p>ΣΑ 135 Μουσειολογία</p>	<p>Συλλογές και συλλέκτες: σχέσεις ανθρώπων και αντικειμένων.</p> <p>Το μάθημα θα ασχοληθεί με το παρελθόν και το παρόν της συλλεκτικής δραστηριότητας, τους τρόπους συγκρότησης συλλογών, την ερμηνεία των αντικειμένων και των συλλογών, τις πολλαπλές και μεταβαλλόμενες αξίες που τους αποδίδονται από τους ανθρώπους. Θα αναλυθούν ενδιαφέροντα ερωτήματα όπως α) γιατί, πώς και τι άνθρωποι και κοινωνίες συλλέγουν, β) πώς το «συλλέγειν» βοηθά στη δόμηση ατομικών και συλλογικών ταυτοτήτων, γ) πώς διαφορετικές ερμηνείες για τις συλλογές επηρεάζουν τη θεώρηση του κόσμου που μας περιβάλλει. Θα μελετηθούν συγκεκριμένες περιπτώσεις συλλογών και συλλεκτών (φυσικά πρόσωπα ή/και μουσειακοί οργανισμοί).</p>

Β. ΕΠΙΛΕΓΟΜΕΝΑ ΜΗ ΣΕΜΙΝΑΡΙΑΚΑ

ΙΑ 202

Προϊστορική
Αρχαιολογία

Η εμφάνιση και του ανθρώπου και οι πρώτες παλαιολιθικές κοινωνίες στην Ελλάδα και την Βαλκανική

Το μάθημα εστιάζει στη μελέτη της Παλαιολιθικής εποχής στην Ελλάδα και τη Βαλκανική χερσόνησο. Εξετάζονται τα ανθρωπολογικά κατάλοιπα που ήρθαν στο φως στις αρχαιολογικές θέσεις (Κράπινα, Πετράλωνα, Απήδημα κ. α.) και μελετώνται οι συνθήκες που επικρατούσαν κατά την Αρχαιότερη Παλαιολιθική, όταν κατοικήθηκε για πρώτη φορά η περιοχή. Στη συνέχεια σχολιάζονται τα επιτεύγματα του ανθρώπου του Νεάντερταλ κατά τη Μέση Παλαιολιθική και οι πολιτισμοί του Σύγχρονου ανατομικά Ανθρώπου κατά την Ύστερη Παλαιολιθική. Στόχος είναι η κατανόηση της οργάνωσης και λειτουργίας των πρώτων αυτών παλαιολιθικών κοινωνιών σε σύγκριση με όσα συμβαίνουν στη Δυτική και Κεντρική Ευρώπη (κατοίκηση και δομές κατοικίας, οικονομία και τρόπος ζωής, ταφές και ταφικά έθιμα, κόσμηση και τέχνη).

Το μάθημα εμπλουτίζεται με προβολή ντοκιμαντέρ. Οι φοιτητές που θα παρακολουθήσουν το μάθημα θα έχουν τη δυνατότητα να δηλώσουν συμμετοχή σε ανασκαφή παλαιολιθικής θέσης στο εξωτερικό.

Γ. Κουρτέση-Φιλιππάκη, 3 ώρες.

ΙΑ 208

Προϊστορική
Αρχαιολογία

Μινωική Εικονογραφία

Εξετάζεται η Μινωική εικονογραφία μέσα από την τέχνη της μεγάλης ζωγραφικής (τοιχογραφίες), σε συνδυασμό με την αντίστοιχη θεματική της σφραγιδογλυφίας, της ελεφαντουργίας, φαγεντιανουργίας και λιθοτεχνίας.

Στόχος του μαθήματος είναι η ανάλυση και συζήτηση των ζητημάτων που θέτει η εικονογραφία αναφορικά με την πρόσληψη και την ερμηνεία των εικόνων, αλλά και τη σημασία τους για τη μινωική κοινωνία.

Ε. Μαντζουράνη, 3 ώρες.

<p>ΙΑ 201 Κλασική Αρχαιολογία</p>	<p>Η γλυπτική των ελληνιστικών χρόνων (323-30 π.Χ.).</p> <p>Η γλυπτική των ελληνιστικών χρόνων είναι εξαιρετικά πλούσια σε θεματολογία και στυλιστικά ρεύματα. Διακρίνεται ταυτόχρονα για την κατάκτηση της τρίτης διάστασης και τις επαναστατικές τάσεις αλλά και για τον κλασικισμό της και αναπτύσσεται η τέχνη του πορτραίτου. Η Αθήνα χάνει την πρωτοκαθεδρία σαν καλλιτεχνικό κέντρο και το κέντρο βάρους μετατοπίζεται στην Αλεξάνδρεια, την Πέργαμο και την Ρόδο. Εξετάζεται επίσης και η γλυπτική των εσχατιών της ελληνιστικής οικουμένης, όπως είναι η Βακτριανή και η Κομμαγηνή.</p> <p><i>Ο. Παλαγγιά, 3 ώρες.</i></p>
<p>ΙΑ 82 Βυζαντινή Αρχαιολογία</p>	<p>Από το ξίφος στο πυροβόλο. Αρχαιολογία του πολέμου στη βυζαντινή και την πρώιμη μεταβυζαντινή περίοδο.</p> <p>Αντικείμενο του μαθήματος αποτελούν τα υλικά τεκμήρια της πολεμικής δραστηριότητας στον ελλαδικό κυρίως χώρο, από την εποχή της αναμέτρησης του Βυζαντίου με τους Άραβες και τους Βούλγαρους ως τη σύγκρουση των Βενετών με τους Οθωμανούς. Εξετάζονται αφενός τα οχυρωματικά έργα που εξασφάλισαν την άμυνα και καθόρισαν την πολεοδομία και το τοπίο της περιοχής (κάστρα, διατειχίσματα, βίγλες), αφετέρου τα δείγματα κινητού στρατιωτικού εξοπλισμού τα οποία αντιπροσωπεύουν την τεχνολογία της εποχής. Στόχος είναι να αναδειχθούν η συνέχεια στοιχείων της αρχαιότητας στην πολεμική πρακτική, η επινόηση νέων τακτικών και όπλων, καθώς και η ριζική αλλαγή που επέφερε στην οχυρωματική αρχιτεκτονική και τη διεξαγωγή του πολέμου η διάδοση των πυροβόλων όπλων.</p> <p>Οι παραδόσεις θα συμπεριλάβουν επισκέψεις σε μουσεία της Αθήνας, στον Ακροκόρινθο και το Ναύπλιο.</p> <p><i>η-τάξη: ARCH520</i></p> <p><i>Γ. Πάλλης, 3 ώρες.</i></p>
<p>ΙΑ 132 Ιστορία της Τέχνης</p>	<p>Ιστορία της Νεοελληνικής Γλυπτικής, 19ος-20ός αι.</p> <p>Εξετάζονται παράμετροι της γλυπτικής στη νεότερη Ελλάδα, οι δημιουργοί και τα έργα τους. Θίγονται ακόμα τα επιμέρους κεφάλαια των υπαίθριων δημόσιων και ιδιωτικών γλυπτών, των αρχιτεκτονικών και των κοιμητηριακών, με έμφαση στις αισθητικές ιδιοτυπίες τους (καλόγουστα και κακόγουστα), των εικονογραφικών προτύπων τους, καθώς και συλλογών της νεοελληνικής γλυπτικής.</p> <p>Περιλαμβάνονται υποχρεωτικές επισκέψεις σε σχετικές εκθέσεις μουσείων και αιθουσών τέχνης, στην Εθνική Γλυπτοθήκη, στα</p>

	<p>αθηναϊκά κοιμητήρια, καθώς και σε εργαστήρια σύγχρονων Ελλήνων γλυπτών.</p> <p>Εργασίες προαιρετικές.</p> <p>Δ. Παυλόπουλος, 3 ώρες.</p>
<p>ΙΑ 190 Μουσειοπαιδαγωγική</p>	<p>Μουσειοπαιδαγωγική: το μουσείο ως χώρος μάθησης και δημιουργικότητας</p> <p>Το μάθημα της μουσειοπαιδαγωγικής θέτει ως στόχο την εξοικείωση των φοιτητών με τη θεωρία και την πράξη της μουσειακής εκπαίδευσης, η οποία εντάσσεται στα ευρύτερα γνωστικά αντικείμενα της μουσειολογίας και της παιδαγωγικής.</p> <p>Η δομή του μαθήματος αρθρώνεται στις ακόλουθες βασικές ενότητες:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Το μουσείο ως περιβάλλον μάθησης και δημιουργικότητας: σύγχρονες προσεγγίσεις 2. Μουσειακή εκπαίδευση: αφετηρίες, τάσεις, προοπτικές στην Ελλάδα και διεθνώς 3. Ο ρόλος του μουσειοπαιδαγωγού: φυσιογνωμία, δεξιότητες, εκπαίδευση 4. Θεωρητικές προσεγγίσεις στη μουσειακή εκπαίδευση: θεωρίες γνώσης, μάθησης και επικοινωνίας 5. Μέθοδοι, μέσα και πολιτικές στη μουσειακή εκπαίδευση 6. Η παιδαγωγική διάσταση της μελέτης μουσειακών αντικειμένων και εν γένει του υλικού πολιτισμού 7. Σχεδιασμός μουσειακών εκπαιδευτικών εφαρμογών για ποικίλες κοινωνικές ομάδες (παιδιά, εφήβους, οικογένειες, ενηλίκους, ΑμεΑ, ευάλωτες κοινωνικές ομάδες, κ.ά.) και διαφορετικά είδη μουσείων και συλλογών 8. Μουσείο και Σχολείο: πλαίσιο, προκλήσεις, προοπτικές μιας δημιουργικής συνεργασίας 9. Μουσειακή εκπαίδευση σε ψηφιακό περιβάλλον: η αξιοποίηση των νέων μέσων 10. Αξιολογώντας τα αποτελέσματα της μάθησης στα μουσεία: νέες προσεγγίσεις και μεθοδολογίες. <p>Μ. Μούλιου, 3 ώρες.</p>

Υ. ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2015-16

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ

ΤΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ «ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ»

(Βλ. σελ. 36, 56)

• Η Πρακτική Άσκηση προσφέρεται σε τετραήμερο κύκλο. Ο κύκλος αυτός καλύπτει τέσσερα τετράωρα (ένα τετράωρο κάθε ημέρα. Συνολικά δεκαέξι ώρες, ανά κύκλο). Προσφέρονται τέσσερις αλληπάλληλοι παρόμοιοι κύκλοι, που πραγματοποιούνται σε απογευματινή βάση, στην διάρκεια τεσσάρων συνεχών εβδομάδων μεταξύ της Δευτέρας, 12 Οκτωβρίου και του Σαββάτου, 7 Νοεμβρίου 2015.

Στην παρακολούθηση της Πρακτικής Άσκησης είναι υποχρεωμένοι οι κκ. φοιτητές και φοιτήτριες οι οποίοι ενεγράφησαν στην Σχολή από το ακαδημαϊκό έτος 2011-2012 και εξής.

• Ο κάθε κύκλος της Πρακτικής Άσκησης είναι τετραήμερος. Οι κκ. φοιτητές και φοιτήτριες καλούνται να παρακολουθήσουν έναν κύκλο στην πληρότητα και στηνσυνέχειά του (τα Α- Κ → τον κύκλο Α/ τα Λ – Πα → τον κύκλο Β/ τα Πε –Ω → τον κύκλο Γ). Καθώς ο ίδιος κύκλος επαναλαμβάνεται τέσσερις φορές, οι κκ. φοιτητές και φοιτήτριες, εφόσον δεν έχουν, λόγω προσωπικού κωλύματος, την δυνατότητα παρακολούθησης κάποιας ημέρας του κύκλου που τους αντιστοιχεί, μπορούν να την παρακολουθήσουν σε προηγούμενο ή σε επόμενο κύκλο, ανάλογα με την διαθεσιμότητα του χρόνου τους. Ο κύκλος Δ (που διδάσκεται κατά ημέρα Σάββατο) απευθύνεται τόσο σε εκείνους που δεν μπορούν να αφιερώσουν απογευματινές ώρες καθημερινών ημερών στην δράση αυτή, όσο και σε εκείνους που, για διάφορους λόγους, δεν παρακολούθησαν κάποια ή κάποιες ημέρες από τις τρεις άλλες ενότητες.

Με την λήξη, πάντως, των τεσσάρων κύκλων, στις 7 Νοεμβρίου 2015, ο κάθε φοιτητής/ η κάθε φοιτήτρια θα πρέπει να έχει παρακολουθήσει τον τετραήμερο κύκλο (ημέρα α', ημέρα β', ημέρα γ', ημέρα δ') ΣΤΗΝ ΠΛΗΡΟΤΗΤΑ ΤΟΥ.

• Όπως ελέχθη, ο κύκλος είναι υποχρεωτικός για τους φοιτητές της Κατεύθυνσης Ιστορίας που ενεγράφησαν στην Σχολή από το ακαδημαϊκό έτος 2011 -2012 και εξής. Συνδυάζεται με το μάθημα της Μεθοδολογίας της Ιστορίας (υποχρεωτικό κατεύθυνσης, στο πέμπτο εξάμηνο σπουδών των φοιτητών της Κατεύθυνσης Ιστορίας), με την έννοια ότι δεν θα μπορεί κανείς να εξετασθεί στο συγκεκριμένο μάθημα, εάν δεν έχει παρακολουθήσει ανελλιπώς την Πρακτική Άσκηση. Εξ αυτού, στην Άσκηση αυτή, θα κρατούνται παρουσίες κατά ημέρα και ώρα.

ΠΡΟΣΟΧΗ! Η ημέρα α' κάθε κύκλου θα διεξαχθεί εφέτος στο κτήριο του «Ιστορικού Αρχείου του Πολιτιστικού Ιδρύματος Ομίλου Πειραιώς», γωνία των οδών Λωρίδος 2 & Λεωφόρου Ειρήνης 14, στον Ταύρο. Η πρόσβαση στο κτήριο αυτό γίνεται με: Μετρό, γραμμή 3, Στάση Κεραμικός και, στη συνέχεια, από τη στάση Φωταέριο (οδός Πειραιώς) με το λεωφορείο 815 (αποβίβαση στάση Παλαιό Τέρμα επί της Λεωφ. Ειρήνης) / ή τα λεωφορεία Β18, Γ18 ή το τρόλεϊ 21 (αποβίβαση στάση ΑΣΤΥ, επί της Π. Ράλλη) / Από την πλατεία Ομονοίας, με τα λεωφορεία 815,

B18, Γ18 ή το τρόλεϊ 21.

Οι τέσσερις κύκλοι της Πρακτικής Άσκησης για το ακαδημαϊκό έτος 2015 -2016 έχουν προγραμματισθεί ως εξής:

Κύκλος Α) Ημέραα΄, Δευτ. 12/10 (Ιστορικό Αρχείο Πολιτιστικού Ιδρύματος Ομίλου Πειραιώς, οδός Δωρίδος 2 και Λεωφόρος Ειρήνης 14, στον Ταύρο). **Ημέραβ΄**, Τρ., 13/10 (αιθ. 538). **Ημέραγ΄**, Τετ., 14/10 (αιθ. 538). **Ημέραδ΄**, Πέμ., 15/10 (αιθ. 538). Ώρα 4.00 -8.00 μμ. (τα Α – Κ)

Κύκλος Β) Ημέραα΄, Δευτ. 19/10 (Ιστορικό Αρχείο Πολιτιστικού Ιδρύματος Ομίλου Πειραιώς, οδός Δωρίδος 2 και Λεωφόρος Ειρήνης 14, στον Ταύρο). **Ημέραβ΄**, Τρ., 20/10 (αιθ. 538). **Ημέραγ΄**, Τετ., 21/10 (αιθ. 538). **Ημέραδ΄**, Πέμ., 22/10 (αιθ. 538). Ώρα 4.00 -8.00 (τα Λ –Πα)

Κύκλος Γ) Ημέραα΄, Δευτ., 26/10 (Ιστορικό Αρχείο Πολιτιστικού Ιδρύματος Ομίλου Πειραιώς, οδός Δωρίδος 2 και Λεωφόρος Ειρήνης 14, στον Ταύρο). **Ημέραβ΄**, Τρ., 27 /10 (αιθ. 538). **Ημέραγ΄**, Πέμ. 29/10 (αιθ. 538). **Ημέραδ΄**, Παρ. 30/10 (αιθ. 538). Ώρα 4.00 -8.00 μμ. (τα Πε –Ω)

Κύκλος Δ) Ημέρα α΄, Σάβ., 17/10 (Ιστορικό Αρχείο Πολιτιστικού Ιδρύματος Ομίλου Πειραιώς, οδός Δωρίδος 2 και Λεωφόρος Ειρήνης 14, στον Ταύρο). **Ημέραβ΄**, Σάβ., 24/10 (αιθ. 538). **Ημέραγ΄**, Σάβ., 31/10 (αιθ. 538). **Ημέραδ΄**, Σάβ., 7/11 (αιθ. 538). Ώρα 4.00 -8.00 μμ.

Οι κκ. φοιτητές και φοιτήτριες θα χρειαστεί να επιδεικνύουν την φοιτητική τους ταυτότητα.

Έκαστο θέμα θα αποτελείται κατά το ένα τέταρτο από εισήγηση και κατά τα τρία τέταρτα από άσκηση.

Το Πρόγραμμα θα έχει, ανά κύκλο, ως εξής:

Ημέρα α΄: Οι Πηγές. Πρακτική Άσκηση επί εγγράφων. Εξοικείωση ενός εκάστου φοιτητή με αρχειακό φάκελο καθώς και από δεξαμενή εγγράφων διαφόρων ιστορικών περιόδων (Με την ευγενική συνδρομή της κ. Ελ. Μπενέκη, του Π.Ι.Ο.Π., 4 ώρες).

Ημέρα β΄: Ελληνική/ Λατινική Παλαιογραφία. Πρώτες προσπάθειες ανάγνωσης παλαιογραφικών κειμένων από τους φοιτητές (Με την ευγενική συνδρομή της κ. Μαρ. Κουμανούδη, Ε.Ι.Ε., 4 ώρες).

Ημέρα γ΄: Η μέτρηση του χρόνου στην Αρχαία Ελλάδα / στην Ρώμη / στο Βυζάντιο/ στον Ισλαμικό κόσμο. Το μετρικό σύστημα των παραπάνω πολιτισμών. Πρώτες ασκήσεις αναγνώρισης και δημιουργίας των ελληνικών και λατινικών αριθμών (3 ώρες). / Συγγραφή εργασίας: σκελετός σύνθεσης (Α. Αντωνόπουλος, 1 ώρα).

Ημέρα δ΄: Συγγραφή εργασίας: υποσημειώσεις, βιβλιογραφία. Μια πρώτη προσπάθεια δημιουργίας σκελετού εργασίας από τους φοιτητές (2 ώρες)./ Συγγραφή εργασίας: ηλεκτρονικά εργαλεία έρευνας (Χ. Μπαλή, 2 ώρες).

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ
ΤΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ
ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ
«ΑΝΑΣΚΑΦΙΚΗ ΚΑΙ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ – ΜΟΥΣΕΙΟΛΟΓΙΑ»
(Βλ. σελ. 38, 57)

Η Πανεπιστημιακή Ανασκαφή στο Πλάσι Μαραθώνα

Η Πανεπιστημιακή Ανασκαφή στο Πλάσι Μαραθώνα είναι ερευνητικό πρόγραμμα του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών. Αποτελεί την πανεπιστημιακή ανασκαφή του Τομέα Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης και σε αυτήν συμμετέχουν όλα τα μέλη ΔΕΠ του Τομέα ανάλογα με την ειδίκευσή τους. Η ανασκαφή στο Πλάσι ξεκίνησε το Μάιο του 2014, αντικαθιστώντας την παλαιότερη πανεπιστημιακή ανασκαφή στο Διογέγειο Γυμνάσιο.

Ο στόχος της ανασκαφής είναι διττός, διδακτικός και ερευνητικός. Για την ένταξή της στην εκπαιδευτική διαδικασία, η ανασκαφή πραγματοποιείται κάθε Μάιο στο πλαίσιο του μαθήματος «ΙΑ103: Ανασκαφική, Επεξεργασία Αρχαιολογικού Υλικού και Μουσειολογία». Το μάθημα αυτό είναι υποχρεωτικό για όλους τους φοιτητές που επιλέγουν την κατεύθυνση Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης, διότι αποτελεί το βασικό πεδίο πρακτικής άσκησης των υποψήφιων αρχαιολόγων που θα στελεχώσουν μελλοντικά την Αρχαιολογική Υπηρεσία, τα μουσεία αλλά και όλους τους φορείς που σχετίζονται με την ανασκαφή, μελέτη και ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς. **Η πρακτική άσκηση περιλαμβάνει οκτώ εργάσιμες ημέρες συμμετοχής στην ανασκαφή, κατά προτίμηση δύο ημέρες σε κάθε μία από τις τέσσερις εβδομάδες των εργασιών στο πεδίο και μία τριώρη φροντιστηριακή άσκηση στο Μουσείο Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης.**

Ως ερευνητικό πρόγραμμα η ανασκαφή στο Πλάσι έχει ως βασικό στόχο την αποκάλυψη των καταλοίπων της ανθρώπινης δραστηριότητας σε ένα χώρο ο οποίος φαίνεται να αποτελεί διαχρονικά το κέντρο κατοίκησης της πεδιάδας του Μαραθώνα. Η ανασκαφή διεξάγεται σε μια περιοχή που σχετίζεται άμεσα με ένα ορόσημο της Παγκόσμιας Ιστορίας, τη μάχη του Μαραθώνα (490 π.Χ.), αλλά και σε μία από τις εμβληματικότερες και σημαντικότερες περιοχές της πόλης κράτους της αρχαίας Αθήνας, τον αρχαίο Δήμο του Μαραθώνα. Η θέση βρίσκεται στο μέσον της πεδιάδας και του πεδίου της μάχης, στην περιοχή ανάμεσα στον Τύμβο των Αθηναίων και το Τρόπαιο της νίκης. Οι πρώτες ανασκαφές έγιναν το 1969, και, μολονότι περιορισμένης έκτασης, αποκάλυψαν σημαντικά στοιχεία ανθρώπινης δραστηριότητας, τα οποία όμως δεν έχουν δημοσιευτεί και ελάχιστα στοιχεία είναι γνωστά, μέσα από ολιγοσέλιδες ανασκαφικές εκθέσεις.

Για το λόγο αυτό ο Τομέας Αρχαιολογίας ανέλαβε τη συνέχιση των ανασκαφών στο Πλάσι προκειμένου να συμπληρώσει τα πολλά κενά της γνώσης μας σχετικά με την ανθρώπινη παρουσία στην περιοχή πριν και μετά το σημαντικό ιστορικό γεγονός. Τα έως τώρα ευρήματα τεκμηριώνουν συνεχή ανθρώπινη δραστηριότητα σε όλες σχεδόν τις περιόδους της ελληνικής προϊστορίας και αρχαίας ιστορίας, καθώς έχουν εντοπιστεί κεραμική της Τελικής Νεολιθικής περιόδου, κτίρια και οχυρώσεις της Πρώιμης και Μέσης Εποχής του Χαλκού, τάφοι του τέλους της Μέσης Εποχής του Χαλκού, οικιστικά κατάλοιπα της Μυκηναϊκής περιόδου, κτίρια και τάφοι

των Πρώιμων Ιστορικών Χρόνων, αρχιτεκτονικά κατάλοιπα της Αρχαϊκής και Κλασικής περιόδου και κεραμική της Ελληνιστικής και Ρωμαϊκής περιόδου.

Περισσότερες λεπτομέρειες για την ανασκαφή υπάρχουν στην ιστοσελίδα του Τμήματος: <http://www.arch.uoa.gr/ereyna/anaskafes/plasi-mara8onas.html>

*ΑΣΚΗΣΗ ΣΕ ΑΛΛΑ ΘΕΜΑΤΑ
ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ*

Ο Τομέας Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης επίσης προσφέρει τη δυνατότητα σε όλους τους φοιτητές, προπτυχιακούς και μεταπτυχιακούς, να παρακολουθήσουν ειδικές πρακτικές ασκήσεις που προσφέρονται από μέλη Ε.ΔΙ.Π. του τομέα. Τα μαθήματα θα γίνονται και στα δύο εξάμηνα, θα σχετίζονται με συγκεκριμένο μάθημα μέλους ΔΕΠ και θα έχουν δίωρη διάρκεια.

A. Εφαρμογές σε τεχνικές και υλικά της Γλυπτικής (σε σχέση με τα μαθήματα που άπτονται θεμάτων γλυπτικής)

Χειμερινό Εξάμηνο:

Η λειτουργία των καλλιτεχνικών μορφών και η σχέση τους με τις ανθρώπινες δραστηριότητες. - Μέσα της Γλυπτικής. - Τεχνικές: συμβατικές μέθοδοι και ιδίωμα. - Οπτικά και απτικά φαινόμενα: επικοινωνία και απόκριση. - Από τη σπουδή στο πρόπλασμα: θετικός και αρνητικός χώρος, - σχεδιαστική αντιμετώπιση των στοιχείων της σύνθεσης: γραμμή, σχήμα και φόρμα, αναλογίες, κλίμακα και μέγεθος, τονική και ποσοτική τάξη, ρυθμός και ποικιλία, υφή, χρώμα. - Προσθετικός και αφαιρετικός τρόπος πλαστικής. - Ολόγλυφο/ανάγλυφο έργο: ειδικά προβλήματα και διαφορές - Ασκήσεις στα τέσσερα είδη του αναγλύφου.

Λάμπρος Αραχωβίτης

Εαρινό Εξάμηνο:

Κλίμακες και αναλογίες: πρακτικές γεωμετρικές μέθοδοι μεταφοράς σημείων, σμίκρυνσης και μεγέθυνσης. - Κλασικοί, μεσαιωνικοί και αναγεννησιακοί κανόνες και πειράματα. - Μήτρες και εκμαγεία: οι τεχνικές παραγωγής αντιγράφων από την αρχαιότητα έως σήμερα. - Οι αισθητές ιδιότητες των υλικών και οι εφαρμογές τους: Τερακότα – Χαλκοχυτική – Μαρμαρογλυπτική (με επισκέψεις σε εργαστήρια).

Λάμπρος Αραχωβίτης

B. Τεχνικές συντήρησης στην ανασκαφή και στο εργαστήριο (σε σχέση με το μάθημα ΙΑ 103 Ανασκαφική και Επεξεργασία Αρχαιολογικού Υλικού – Μουσειολογία)

Χειμερινό και εαρινό εξάμηνο:

Εξετάζεται η σημασία της συντήρησης για την ανασκαφή, μελέτη, δημοσίευση, διατήρηση και αποκατάσταση αρχαιολογικών χώρων και ευρημάτων. Εξετάζονται οι «πρώτες βοήθειες» που απαιτούνται κατά την ανασκαφή για την ασφαλή απόσπαση αντικειμένων κατασκευασμένων από ευαίσθητα υλικά ή με μεγάλο βαθμό φθοράς. Παρουσιάζονται επίσης οι τεχνικές που εφαρμόζονται στο εργαστήριο για τη συντήρηση αρχαιολογικών ευρημάτων από διαφορετικές

πρώτες ύλες, τόσο σε θεωρητικό επίπεδο όσο και με τη μορφή πρακτικών ασκήσεων στον εργαστηριακό χώρο της Μονάδας Συντήρησης του Μουσείου Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης.

Η διδασκαλία εμπλουτίζεται με επισκέψεις σε ανασκαφές και σε χώρους όπου εκτελούνται εργασίες συντήρησης ή άλλες εργασίες σχετικές με το αντικείμενο.

Σεμινάριο Ελεύθερης Επιλογής.

Μισέλ Ρογκενμπούκε, 2 ώρες θεωρία / χειμερινό και 14 ώρες πρακτική άσκηση / χειμερινό & εαρινό.

ΕΛΕΥΘΕΡΑ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ

Τομέας Ιστορίας

Δοκιμακός λόγος και συγγραφή επιστημονικής εργασίας

ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ / ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ

Το φροντιστηριακό αυτό μάθημα αποσκοπεί στο να εκπαιδεύσει τους φοιτητές και τις φοιτήτριες στη συγκροτημένη συγγραφή επιστημονικής εργασίας και τις πειθαρχίες της, όπως και στην εξοικείωσή τους με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του δοκιμακού λόγου. Θα επιχειρηθεί να γίνει κατανοητή η σημασία της δομής μιας εργασίας (*τίτλος, περιεχόμενα, πρόλογος, εισαγωγή, κυρίως θέμα - μέρη της εργασίας, συμπεράσματα, βιβλιογραφία, παραρτήματα, ευρετήρια*) και των υποσημειώσεων - παραπομπών. Οι φοιτητές και φοιτήτριες θα αναλαμβάνουν επίσης την εκπόνηση ενδεικτικών μικρών πονημάτων, τα οποία θα αποτελούν αφορμή για συζήτηση. Τελικός στόχος του μαθήματος είναι να δοθεί στους φοιτητές και τις φοιτήτριες η δυνατότητα να εκπονούν με μεγαλύτερη άνεση τις εργασίες, που θα τους ζητηθούν κατά τη διάρκεια των σπουδών τους.

Όριο συμμετοχών: 25 άτομα. Οι ενδιαφερόμενοι καλούνται να επικοινωνήσουν εγκαίρως με τη διδάσκουσα δρ. Χαρίκλεια Μπαλή, Ε.ΔΙ.Π. (mpalic@arch.uoa.gr).

Χαρίκλεια Μπαλή, 3 ώρες.

Τομέας Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης

Αρχαιολογική Φωτογραφία: Τεχνική - Αισθητική - Δεοντολογία

ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ

Γιώργος Σταθόπουλος, 3 ώρες.

Αρχαιολογία του πεδίου: Επιφανειακή έρευνα - Χαρτογραφία - Αρχαιομετρία.

ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ

Γιώργος Σταθόπουλος, 3 ώρες.

**VI. ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ / ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ
ΠΟΥ ΠΡΟΣΦΕΡΟΝΤΑΙ ΣΕ ΆΛΛΑ ΤΜΗΜΑΤΑ**

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

Τα μαθήματα που σημειώνονται με αστερίσκο (*) προσφέρονται από τους διδάσκοντες σε ιδιαίτερες ώρες (διαφορετικές από αυτές του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας).

Για το Τμήμα Φιλολογίας

(σε παρένθεση ο κωδικός του μαθήματος στο Τμήμα Φιλολογίας)

Για την κατεύθυνση Κλασικής Φιλολογίας

Υποχρεωτικά:

ΙΑ 01 (ΚΙΑ 01) Κλασική Αρχαιολογία: Εισαγωγή στην Κλασική Αρχαιολογία.

Σύντομη επισκόπηση της αρχαίας ελληνικής τέχνης από τους πρώιμους ιστορικούς χρόνους μέχρι το τέλος της ελληνιστικής περιόδου (1050-50 π.Χ.)* (χειμερινό εξάμηνο)

Π. Βαλαβάνης - Ευρ. Κεφαλίδου

Επιλεγόμενα (περιορισμένης επιλογής)

ΙΑ 02 (ΚΙΑ 02) Προϊστορική – Πρωτοϊστορική Αρχαιολογία.

Εισαγωγή στην Αρχαιολογία. Οι Πολιτισμοί του Προϊστορικού Αιγαίου. Εποχή του Λίθου και Εποχή του Χαλκού. Γενική επισκόπηση. (εαρινό εξάμηνο)

Α. Γραμμένον - Αφρ. Χασιακού-Αργυράκη.

Επιλογή μόνο μεταξύ Αρχαιολογίας, Φιλοσοφίας (Εισαγωγή) και Παιδαγωγικών (Εισαγωγή).

ΙΑ 14 (ΚΙΑ 14) Βυζαντινή Αρχαιολογία Β'.

Επισκόπηση της αρχιτεκτονικής και μνημειακής ζωγραφικής της βυζαντινής περιόδου (περίπου 641-1453 μ.Χ.). (εαρινό εξάμηνο)

Γ. Πάλλης

Επιλογή μόνο μεταξύ Αρχαιολογίας, Βυζαντινής Ιστορίας και Παιδαγωγικών.

Για την κατεύθυνση Βυζαντινής και Μεσαιωνικής Φιλολογίας:

Επιλεγόμενα (περιορισμένης επιλογής)

ΙΑ 01 (ΜΙΑ 01) Κλασική Αρχαιολογία.

Εισαγωγή στην Κλασική Αρχαιολογία. Σύντομη επισκόπηση της αρχαίας ελληνικής τέχνης από τους πρώιμους ιστορικούς χρόνους μέχρι το τέλος της ελληνιστικής περιόδου (1050-50 π.Χ.)* (χειμερινό εξάμηνο)

Π. Βαλαβάνης - Ευρ. Κεφαλίδου

Επιλογή μόνο μεταξύ Κλασικής Αρχαιολογίας και Ρωμαϊκής Ιστορίας.

ΙΑ 02 (ΜΙΑ 02) Προϊστορική – Πρωτοϊστορική Αρχαιολογία:

Εισαγωγή στην Αρχαιολογία. Οι Πολιτισμοί του Προϊστορικού Αιγαίου. Εποχή του Λίθου και Εποχή του Χαλκού. Γενική επισκόπηση. (εαρινό εξάμηνο)

Α. Γραμμένον - Αφρ. Χασιακού-Αργυράκη.

Επιλογή μόνο μεταξύ Αρχαιολογίας, Φιλοσοφίας (Εισαγωγή) και Παιδαγωγικών (Εισαγωγή).

ΙΑ 14 (ΜΙΑ 14) Βυζαντινή Αρχαιολογία Β'.

Επισκόπηση της αρχιτεκτονικής και μνημειακής ζωγραφικής της βυζαντινής περιόδου (περίπου 641-1453 μ.Χ.). (εαρινό εξάμηνο)

Γ. Πάλλης

Για την κατεύθυνση Γλωσσολογίας:

Επιλεγόμενα (περιορισμένης επιλογής)

ΙΑ 01 (ΓΙΑ 01) Κλασική Αρχαιολογία.

Εισαγωγή στην Κλασική Αρχαιολογία. Σύντομη επισκόπηση της αρχαίας ελληνικής τέχνης από τους πρώιμους ιστορικούς χρόνους μέχρι το τέλος της ελληνιστικής περιόδου (1050-50 π.Χ.)* (χειμερινό εξάμηνο)

Π. Βαλαβάνης - Ευρ. Κεφαλίδου

Επιλογή μόνο μεταξύ Κλασικής Αρχαιολογίας, Γυμνογραφίας και Ρωμαϊκής Ιστορίας.

Για το Τμήμα Φιλοσοφίας - Παιδαγωγικής – Ψυχολογίας

Υποχρεωτικά:

Για την Κατεύθυνση Φιλοσοφίας

ΙΑ 15 Ιστορία της Τέχνης Α:

Η Τέχνη της Αναγέννησης στην Ιταλία. Ζωγραφική, Γλυπτική, Χαρακτική, Αρχιτεκτονική. Τάσεις, τοπικές Σχολές, δημιουργοί. (χειμερινό εξάμηνο)

Ε. Μανρομιχάλη.

Το μάθημα προσφέρεται αποκλειστικά στους φοιτητές της κατεύθυνσης Φιλοσοφίας του Τμήματος ΦΠΨ.

ΙΑ 16 Ιστορία της Τέχνης Β':

Η Τέχνη του Μπαρόκ στην Ευρώπη. Διαφοροποιήσεις, τοπικές Σχολές, δημιουργοί (εαρινό εξάμηνο).

Δ. Παυλόπουλος.

Το μάθημα προσφέρεται αποκλειστικά στους φοιτητές της κατεύθυνσης Φιλοσοφίας του Τμήματος ΦΠΨ.

Επιλεγόμενα (για όλες τις κατευθύνσεις του ΦΠΨ)

ΙΑ01 Κλασική Αρχαιολογία:

Εισαγωγή στην Κλασική Αρχαιολογία. Σύντομη επισκόπηση της αρχαίας ελληνικής τέχνης από τους πρώιμους ιστορικούς χρόνους μέχρι το τέλος της ελληνιστικής περιόδου (1050-50 π.Χ.)*. (χειμερινό εξάμηνο)

Π. Βαλαβάνης - Ευρ. Κεφαλίδου

Για την Κατεύθυνση Ψυχολογίας

Επιλεγόμενα

ΙΑ 01 Κλασική Αρχαιολογία:

Εισαγωγή στην Κλασική Αρχαιολογία. Σύντομη επισκόπηση της αρχαίας ελληνικής τέχνης από

τους πρώιμους ιστορικούς χρόνους μέχρι το τέλος της ελληνιστικής περιόδου (1050-50 π.Χ.)*.
(χειμερινό εξάμηνο)

Π. Βαλαβάνης - Ευρ. Κεφαλίδου

**Για τα Τμήματα: Θεατοικών Σπουδών, Μουσικών Σπουδών, Σλαβικών Σπουδών,
Γερμανικής, Αγγλικής, Γαλλικής, Ιταλικής, ΚΑΙ Ισπανικής Γλώσσας και Φιλολογίας**

Επιλεγόμενα

ΙΑ01 Κλασική Αρχαιολογία:

Εισαγωγή στην Κλασική Αρχαιολογία. Σύντομη επισκόπηση της αρχαίας ελληνικής τέχνης από τους πρώιμους ιστορικούς χρόνους μέχρι το τέλος της ελληνιστικής περιόδου (1050-50 π.Χ.)*.
(χειμερινό εξάμηνο)

Π. Βαλαβάνης - Ευρ. Κεφαλίδου

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Τα μαθήματα που σημειώνονται με αστερίσκο (*) προσφέρονται από τους διδάσκοντες σε ιδιαίτερες ώρες (διαφορετικές από αυτές του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας).

Για το Τμήμα Φιλολογίας (σε παρένθεση ο κωδικός του μαθήματος στο Τμήμα Φιλολογίας):

Για την κατεύθυνση Κλασικής Φιλολογίας

Υποχρεωτικά:

Π 10Φ (ΚΠ01) Αρχαία Ιστορία Α:

Από τη δημιουργία της πόλης-κράτους μέχρι το τέλος των κλασικών χρόνων* (χειμερινό εξάμηνο)

Σ. Ψωμά, 3 ώρες.

Π 11ΑΤ (ΚΠ02) Αρχαία Ιστορία Β:

Ελληνιστικοί και Ρωμαϊκοί χρόνοι (από τον Αλέξανδρο Γ' έως τον Διοκλητιανό)*. (χειμερινό εξάμηνο)

Σ. Ανεζίρη, 3 ώρες.

Επιλεγόμενα (περιορισμένης επιλογής)

Π 13ΑΤ (ΚΠ03) Βυζαντινή Ιστορία*. (εαρινό εξάμηνο)

Κ. Νικολάου, 3 ώρες.

ΚΠ04 Νεότερη Ελληνική Ιστορία / Θέματα Νεοελληνικής Ιστορίας, 15ος-20ός αι.* (χειμερινό εξάμηνο)

Σπ. Πλουμίδης, 3 ώρες.

Για την κατεύθυνση Βυζαντινής και Μεσαιωνικής Φιλολογίας:

Υποχρεωτικά:

Π 13ΑΤ (ΜΠ03) Βυζαντινή Ιστορία*. (εαρινό εξάμηνο)

Κ. Νικολάου, 3 ώρες

Για την κατεύθυνση Βυζαντινής και Μεσαιωνικής Φιλολογίας:

Επιλεγόμενα (περιορισμένης επιλογής)

Π 10Φ (ΜΠ01) Αρχαία Ιστορία Α

Από τη δημιουργία της πόλης-κράτους μέχρι το τέλος των κλασικών χρόνων* (χειμερινό εξάμηνο)

Σ. Ψωμά, 3 ώρες

Π 11ΑΤ (ΜΠ02) Αρχαία Ιστορία Β:

Ελληνιστικοί και Ρωμαϊκοί χρόνοι (από τον Αλέξανδρο Γ' έως τον Διοκλητιανό)*. (χειμερινό εξάμηνο)

Σ. Ανεζίρη, 3 ώρες.

ΜΠ04 Νεότερη Ελληνική Ιστορία / Θέματα Νεοελληνικής Ιστορίας, 15ος-20ός αι.* (χειμερινό εξάμηνο)

Σ. Πλουμίδης, 3 ώρες

Για την κατεύθυνση Γλωσσολογίας:

Επιλεγόμενα (περιορισμένης επιλογής)

Π 10Φ (ΓΠ01) Αρχαία Ιστορία Α:

Από τη δημιουργία της πόλης-κράτους μέχρι το τέλος των κλασικών χρόνων* (χειμερινό εξάμηνο)

Σ. Ψωμά, 3 ώρες

Π 11ΑΤ (ΓΠ02) Αρχαία Ιστορία Β:

Ελληνιστικοί και Ρωμαϊκοί χρόνοι (από τον Αλέξανδρο ως το Διοκλητιανό).*(χειμερινό εξάμηνο)

Σ. Ανεζίρη, 3 ώρες.

Π 13ΑΤ (ΓΠ03) Βυζαντινή Ιστορία.* (εαρινό εξάμηνο)

Κ. Νικολάου, 3 ώρες.

ΓΠ04 Νεότερη Ελληνική Ιστορία / Θέματα Νεοελληνικής Ιστορίας, 15ος-20ός αι.* (χειμερινό εξάμηνο)

Σπ. Πλουμίδης, 3 ώρες.

Για το Τμήμα Φιλοσοφίας - Παιδαγωγικής - Ψυχολογίας

Υποχρεωτικά:

Π 10ΑΤ Αρχαία Ιστορία*:

Αρχαία Ελληνική Ιστορία από των αρχών έως και την Ρωμαϊκή αυτοκρατορική περίοδο (εαρινό εξάμηνο)

Οι διδάσκοντες θα ανακοινωθούν

Π 213 Βυζαντινή Ιστορία *

(εαρινό εξάμηνο)

Σ. Μεργιαλή-Σαχά, 3 ώρες.

ΙΥ 20 Νεότερη και Σύγχρονη Ιστορία / Θέματα Νεοελληνικής Ιστορίας, 15ος-20ός αι.*

(χειμερινό εξάμηνο)

Μ. Ευθυμίου, Α-Μα, 3 ώρες

Β. Σειρηνίδου, Με-Ω, 3 ώρες

Επιλεγόμενα (για όλες τις κατευθύνσεις του ΦΠΨ)

Π 30 Ιστορία Νέου Ελληνισμού Β'.

Ιστορία των βενετοκρατούμενων ελληνικών περιοχών (13ος-18ος αι.). (εαρινό εξάμηνο)

Κ. Κωνσταντινίδου, 3 ώρες

Π 88 Σύγχρονη ελληνική πολιτική ιστορία (χειμερινό εξάμηνο)

Ευ. Χατζηβασιλείου, 3 ώρες

Π 84 Ιστορία του Μεταπολεμικού Κόσμου (εαρινό εξάμηνο)

Ευ. Χατζηβασιλείου, 3 ώρες

Για το Πρόγραμμα Ψυχολογίας

Επιλεγόμενα

Π 10ΑΤ Αρχαία Ιστορία*:

Αρχαία Ελληνική Ιστορία από των αρχών έως και της Ρωμαϊκής αυτοκρατορικής περιόδου (εαρινό εξάμηνο)

Σ. Ψωμά, 3 ώρες.

Π 13ΑΤ Βυζαντινή Ιστορία*. (εαρινό εξάμηνο)

Σ. Μεργιαλή-Σαχά, 3 ώρες.

Π 30 Ιστορία Νέου Ελληνισμού Β'

Ιστορία των βενετοκρατούμενων ελληνικών περιοχών (13ος-18ος αι.). (εαρινό εξάμηνο)

Κ. Κωνσταντινίδου, 3 ώρες.

ΙΥ 20 Νεότερη Ελληνική Ιστορία / Θέματα Νεοελληνικής Ιστορίας, 15ος-20ός αι.* (χειμερινό

εξάμηνο)

Μ. Ευθυμίου, Α-Μα, 3 ώρες.

Β. Σειρηνίδου, Με-Ω, 3 ώρες

Π 88 Σύγχρονη ελληνική πολιτική ιστορία(χειμερινό εξάμηνο)

Ευ.Χατζηβασιλείου, 3 ώρες.

Π 84 Ιστορία του Μεταπολεμικού Κόσμου (εαρινό εξάμηνο)

Ευ.Χατζηβασιλείου, 3 ώρες.

Για το Τμήμα Αγγλικών Σπουδών

Επιλεγόμενα

ΕΕΙ01 Νεότερη Ελληνική Ιστορία / Θέματα Νεοελληνικής Ιστορίας, 15ος-20ός αι.* (χειμερινό εξάμηνο)

Μ. Ευθυμίου, Α-Μα, 3 ώρες.

Β. Σειρηνίδου, Με-Ω, 3 ώρες

Για το Τμήμα Γαλλικών Σπουδών

Επιλεγόμενα

64679 Νεότερη Ελληνική Ιστορία / Θέματα Νεοελληνικής Ιστορίας, 15ος-20ός αι.* (χειμερινό εξάμηνο).

Μ. Ευθυμίου, Α-Μα, 3 ώρες.

Β. Σειρηνίδου, Με-Ω, 3 ώρες

Για το Τμήμα Ισπανικών Σπουδών

Υποχρεωτικό:

72ΚΟΙ 009 Νεότερη Ελληνική Ιστορία / Θέματα Νεοελληνικής Ιστορίας, 15ος-20ός αι.*
(χειμερινό εξάμηνο)

Μ. Ευθυμίου, Α-Μα, 3 ώρες.

Β. Σειρηνίδου, Με-Ω, 3 ώρες

ΥΠΟΤΡΟΦΙΕΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ERASMUS

Στο πλαίσιο του προγράμματος ανταλλαγών φοιτητών με ευρωπαϊκά πανεπιστήμια (ERASMUS), υπάρχει δυνατότητα υποτροφιών, διάρκειας 1-2 εξαμήνων, για τους φοιτητές του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας. Σύμφωνα με το πρόγραμμα οι διδακτικές μονάδες και οι βαθμοί, που αποκτώνται στο ξένο πανεπιστήμιο, μεταφέρονται στο Πανεπιστήμιο Αθηνών και, κατόπιν συνεννόησης με τους υπευθύνους συντονιστές, αναγνωρίζονται και ενσωματώνονται στο πρόγραμμα σπουδών του φοιτητή του Τμήματός μας.

Πληροφορίες παρέχονται από τους αρμόδιους συντονιστές.

Ακολουθεί πίνακας συνεργαζόμενων πανεπιστημίων, γνωστικών αντικειμένων και υπευθύνων συντονιστών.

Συνεργαζόμενα Παν/μια

Υπεύθυνοι Συντονιστές

ΑΥΣΤΡΙΑ

Graz

Ο. Κατσιαρδή-Hering

Βιέννη

Μ. Παπαθανασίου

Στ. Κατάκης

Innsbruck

Κ. Μπουραζέλης

ΒΕΛΓΙΟ

Βρυξέλλες

Ν. Γιαντσή

ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ

Σόφια

Ο. Κατσιαρδή-Hering

ΓΑΛΛΙΑ

Angers

Σ. Ανεζίση

CaenBasseNormandie

Δ. Λαμπροπούλου

Π. Βαλαβάνης

GrenobleII

Δ. Λαμπροπούλου

Π. Βαλαβάνης

Université Charles-de-Gaulle Lille 3

Π. Πετρίδης

Univresité d'Aix-Marseille

Π. Πετρίδης

NancyII

Σ. Ψωμά

Nice Sophia Antipolis

Λ. Καραλή

Université Panthéon Sorbonne (Paris I)

Π. Πετρίδης

PARIS IV, Sorbonne

Σ. Ψωμά

PARIS X, Nanterre	Σ. Ανεζίση
PARIS, École Pratique des Hautes Études	Κ. Γαρδίκια
PARIS, École Nationale de Chartes	Ν. Γιαντσή
Poitiers	Ν. Γιαντσή
Rouen	Δ. Λαμπροπούλου
	Π. Βαλαβάνης
Université de Strasbourg	Π. Πετρίδης
Toulouse, LeMirail	Κ. Μπουραζέλης

ΓΕΡΜΑΝΙΑ

Berlin (Humboldt Universität, Freie Universität)	Στ. Κατάκης
Bielefeld	Μ. Παπαθανασίου
Bochum	Κ. Κοπανιάς
Bonn (Rheinische Friedrich – Wilhelms - Universität)	Στ. Κατάκης
Chemnitz	Κ. Ράπτης
Freiburg	Σ. Ανεζίση
Hamburg	Κ. Μπουραζέλης
Halle-Wittenberg	Κ. Μπουραζέλης
	Κ. Κοπανιάς
Hannover	Π. Βαλαβάνης
Heidelberg	Κ. Μπουραζέλης
Köln	Κ. Μπουραζέλης
	Δ. Πλάντζος
Leipzig	Μ. Παπαθανασίου
Johannes-Gutenberg Universität Mainz	Π. Βαλαβάνης
Ludwig -Maximilians Universität München	Π. Πετρίδης
Münster	Κ. Μπουραζέλης
	Στ. Κατάκης
Eberhard Karls Universität Tübingen	Γ. Κουρέση-Φιλιππάκη.

ΔΑΝΙΑ

Roskilde	Μ. Παπαθανασίου
	Π. Βαλαβάνης

ΕΛΒΕΤΙΑ

Βασιλεία	Π. Πετρίδης
----------	-------------

ΗΝΩΜΕΝΟΒΑΣΙΛΕΙΟ

Belfast (Queen's University)	Π. Πετρίδης
------------------------------	-------------

Durham
Leicester

Κ. Μπουραζέλης
Κ. Μπουραζέλης

ΙΣΛΑΝΔΙΑ

Reykjavik

Δ. Λαμπροπούλου
Π. Βαλαβάνης

ΙΣΠΑΝΙΑ

Barcelona
Universitat Autònoma de Barcelona
Oviedo
Salamanca

Β. Καραμανωλάκης
Ε. Μαντζουράνη
Ν. Πολυχρονάκου-Σγουρίτσα
Δ. Λαμπροπούλου
Π. Βαλαβάνης
Κ. Γαρδίκια
Λ. Καραλή
Δ. Πλάντζος

Sevilla
Valencia
Zaragoza

ΙΤΑΛΙΑ

Bologna

Δ. Λαμπροπούλου
Π. Βαλαβάνης

Genova
Kore di Enna
Pisa

Μ. Ντούρου-Ηλιοπούλου
Χ. Κανελλόπουλος
Δ. Λαμπροπούλου
Π. Βαλαβάνης
Κ. Γαρδίκια
Ε. Μαντζουράνη

Palermo

Milano, Univ. Cattolica
Napoli
Perugia
Roma, La Sapienza
Salerno
Venezia
Venezia
Roma II, TorVergata
Roma III

Κ. Μπουραζέλης
Ν. Πολυχρονάκου-Σγουρίτσα
Κ. Μπουραζέλης
Β. Καραμανωλάκης
Ευρ. Κεφαλίδου
Κ. Κωνσταντινίδου
Σ. Ανεζίση
Στ. Κατάκης
Σ. Ανεζίση

ΚΥΠΡΟΣ

Λευκωσία

Δ. Πλάντζος

ΜΑΛΤΑ

Malta

Ο. Κατσιαρδή-Hering

ΟΛΛΑΝΔΙΑ

Groningen

Σ. Ανεζίση
Π. Βαλαβάνης
Λ. Καραλή
Λ. Καραλή

Amsterdam

ΠΟΛΩΝΙΑ

Krakow

Στ. Κατάκης

ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ

Minho, Braga I

Δ. Λαμπροπούλου
Π. Βαλαβάνης
Κ. Γαρδίκια

ISCTE, Lisboa

ΤΟΥΡΚΙΑ

Orta Dogu Teknik Universitesi Ankara

Δ. Πλάντζος

Κωνσταντινούπολη Bogazici Universitesi

Π. Κονόρτας

Istanbul

Σ. Ανεζίση

ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ

Helsinki

Δ. Λαμπροπούλου
Π. Βαλαβάνης

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ

Στο Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας λειτουργούν ένα Μονοτμηματικό και δύο Διατμηματικά Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών. Πληροφορίες για τις προϋποθέσεις, τον τρόπο και τον χρόνο εισαγωγής στα Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών, καθώς και για τους Κανονισμούς αυτών μπορείτε να βρείτε στην ιστοσελίδα του Τμήματος:
<http://www.arch.uoa.gr/metaptyxiakes-spoydes.html>

ΥΠΟΤΡΟΦΙΕΣ

Το Πανεπιστήμιο Αθηνών χορηγεί κάθε χρόνο υποτροφίες για προπτυχιακές και μεταπτυχιακές σπουδές στο εσωτερικό ή το εξωτερικό καθώς και βραβεία σε φοιτητές, συγγραφείς επιστημονικής πραγματείας κλπ. Οι υποτροφίες και τα βραβεία χορηγούνται, σύμφωνα με τη θέληση του διαθέτη κάθε κληροδοτήματος, με ορισμένες προϋποθέσεις και, ακόμη, άλλοτε με διαγωνισμό, άλλοτε με επιλογή. Ο αριθμός των υποτρόφων δεν είναι συγκεκριμένος ή ο ίδιος κάθε χρόνο γιατί αυτό εξαρτάται από τα έσοδα κάθε κληροδοτήματος. Σε περίπτωση διαγωνισμού τα μαθήματα στα οποία εξετάζονται οι υποψήφιοι προσδιορίζονται με βάση το Ενδεικτικό Πρόγραμμα του Τμήματος.

Παραθέτουμε πίνακα των υποτροφιών και βραβείων των κληροδοτημάτων με τα απαραίτητα στοιχεία, προκειμένου να ενημερωθούν οι φοιτητές του Τμήματός μας. Για περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να απευθυνθείτε στη Διεύθυνση Κληροδοτημάτων - Τμήμα Υποτροφιών και Βραβείων, στην οδό Χρ. Λαδά 6.

ΣΠ. ΜΠΑΛΤΑΤΖΗ: Δίνονται υποτροφίες σε καταγόμενους από το Συρράκο Ιωαννίνων για τη Δημοτική, Μέση, Ανωτέρα και Ανωτάτη Εκπαίδευση. Γίνεται επιλογή.

ΜΑΡΙΑΣ ΑΒΡΑΣΟΓΛΟΥ: Ενισχύεται ένας σπουδαστής από τις Σχολές του Πανεπιστημίου Αθηνών, άπορος, με καταγωγή από την Ανατολική Ρωμυλία. Γίνεται επιλογή.

ΔΗΜΗΤΡ. ΑΡΑΠΟΓΛΟΥ: Δίνονται υποτροφίες για τη Φιλοσοφική, Ιατρική, Οδοντιατρική και Θεολογική Σχολή όλων των Ελληνικών Πανεπιστημίων σε ομογενείς, κατά προτίμηση από την Κωνσταντινούπολη. Γίνεται επιλογή.

ΜΑΤΘ. ΒΑΡΒΑΡΕΣΟΥ: Δίνονται υποτροφίες σε διδάκτορες ή πτυχιούχους με βαθμό «λίαν καλώς» (τουλάχιστον) του Πανεπιστημίου Αθηνών για μεταπτυχιακές σπουδές σε Οικονομικές και Πολιτικές Επιστήμες στην Ευρώπη και στην Αμερική. Γίνεται διαγωνισμός.

ΙΩΑΝΝΟΥ ΒΑΡΥΚΑ: Δίνονται υποτροφίες σε δευτεροετείς φοιτητές της Φιλοσοφικής Σχολής (μόνον άρρενες), άπορους. Γίνεται διαγωνισμός.

ΚΩΝ. ΓΕΡΟΣΤΑΘΗ: Δίνονται υποτροφίες σε φοιτητές του Πανεπιστημίου Αθηνών με καταγωγή από την Άρτα. Γίνεται διαγωνισμός.

Ι. ΔΕΛΛΙΟΥ ή ΝΑΚΙΔΟΥ: Δίνονται υποτροφίες για την τελειοποίηση νέων επιστημόνων σε οποιαδήποτε επιστήμη, εκτός της Ιατρικής, στην Ευρώπη, με προτίμηση σε αυτούς που κατάγονται από την Ανατολική Μακεδονία.

Ε. ΘΕΟΔΩΡΙΔΟΥ-ΣΤΙΜΣΟΝ: Δίνονται υποτροφίες για μεταπτυχιακές σπουδές σε Πανεπιστήμια της Γαλλίας και της Ρωσίας σε απόφοιτους των Τμημάτων της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών με κριτήριο την οικονομική τους κατάσταση και το βαθμό του πρώτου

έτους και με απόφαση της Πανεπιστημιακής Συγκλήτου.

ΠΕΤΡΟΥ ΚΑΝΕΛΛΗ: Δίνεται υποτροφία σε φοιτητή του Πανεπιστημίου Αθηνών με καταγωγή από το Μελιγαλά Μεσσηνίας. Γίνεται επιλογή.

ΚΩΝ/ΝΟΥ ΚΡΙΕΖΗ: Δίνονται υποτροφίες σε πτυχιούχους ή διδάκτορες με βαθμό «λίαν καλώς» (τουλάχιστον) των Ελληνικών Πανεπιστημίων, με προτίμηση σε αυτούς που κατάγονται από Ύδρα και Σπέτσες, για μεταπτυχιακές σπουδές σε Νομικές, Πολιτικές και Οικονομικές Επιστήμες, Ιατρική και Οδοντιατρική, στην Ευρώπη και την Αμερική. Γίνεται διαγωνισμός.

ΤΡΙΑΝΤ. ΚΡΙΕΖΗ: Δίνονται υποτροφίες στους φοιτητές των Θεωρητικών Σχολών όλων των Ελληνικών Πανεπιστημίων που κατάγονται από τη Μακεδονία. Γίνεται επιλογή.

ΘΕΟΔ. ΜΑΝΟΥΣΗ: Δίνονται υποτροφίες στους φοιτητές όλων των ΑΕΙ της χώρας που κατάγονται από τη Σιάτιστα. Γίνεται επιλογή.

Δίνεται υποτροφία σε έναν πτυχιούχο Φιλολογίας, σε έναν πτυχιούχο Ιστορίας και Αρχαιολογίας και σε έναν πτυχιούχο Θεολογίας για μεταπτυχιακές σπουδές στη Δυτική Ευρώπη, για μια τριετία. Πρέπει να είναι πρώην υπότροφοι του Κληροδοτήματος.

ΑΝΤ. ΠΑΠΑΔΑΚΗ: Δίνονται υποτροφίες σε φοιτητές του Πανεπιστημίου Αθηνών. Γίνεται διαγωνισμός.

Σ. ΠΑΠΑΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΥ: Δίνονται υποτροφίες σε νεοεισαχθέντες φοιτητές όλων των Ελληνικών Πανεπιστημίων που κατάγονται από την Ανδρίτσαινα. Γίνεται επιλογή.

Ν. ΠΑΠΑΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΥ: Δίνονται υποτροφίες σε φοιτητές του Πανεπιστημίου Αθηνών που κατάγονται από τη Λακωνία και κατά προτίμηση από το χωριό Κρεμαστή και την επαρχία Επιδαύρου Λιμηράς. Γίνεται επιλογή.

ΜΑΡΙΑΣ ΡΑΔΟΥ: Δίνονται υποτροφίες σε φοιτητές της Φιλοσοφικής Σχολής που κατάγονται από την Αθήνα και την Ήπειρο. Γίνεται διαγωνισμός.

ΣΟΦΙΑΣ ΣΑΡΙΠΟΛΟΥ: Δίνονται υποτροφίες σε πτυχιούχους ή διδάκτορες της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών με βαθμό «λίαν καλώς» (τουλάχιστον) και «άριστα» στον κλάδο που θα μετεκπαιδευθούν για μεταπτυχιακές σπουδές στην Ευρώπη και την Αμερική. Γίνεται διαγωνισμός.

ΜΑΡΙΑΣ ΣΤΑΗ: Δίνονται υποτροφίες σε νεοεισαχθέντες φοιτητές των ΑΕΙ που κατάγονται από τα Κύθηρα. Γίνεται επιλογή.

Δίνονται υποτροφίες σε πτυχιούχους των ΑΕΙ, με βαθμό «λίαν καλώς» (τουλάχιστον), που κατάγονται από τα Κύθηρα, για μεταπτυχιακές σπουδές στην Ευρώπη και την Αμερική. Γίνεται επιλογή.

Ι. ΣΦΟΓΓΟΠΟΥΛΟΥ: Δίνονται υποτροφίες σε μαθητές γυμνασίου που κατάγονται από την Πορταριά Βόλου.

Δίνονται υποτροφίες σε άπορους φοιτητές του Πανεπιστημίου Αθηνών που κατάγονται από τα 24 χωριά του Βόλου Μαγνησίας. Γίνεται διαγωνισμός.

ΓΕΩΡΓ. ΑΡΩΝΗ: Απονέμεται το εισόδημα του καταπιστεύματος σε Έλληνα συγγραφέα, με απόφαση της Συγκλήτου, ο οποίος θα έχει γράψει όχι μυθιστόρημα, αλλά βιβλίο μορφωτικής, θρησκευτικής ή άλλης φιλοσοφικής φύσεως.

ΚΩΝ. ΚΟΝΤΟΥ: (Κοντείου διαγωνίσματος δωρεά): Προκηρύσσεται διαγωνισμός κάθε δύο χρόνια για τη συγγραφή πραγματείας φιλολογικού περιεχομένου.

ΠΕΤΡΟΥ ΚΟΣΚΟΡΟΖΗ: Προκηρύσσεται διαγώνισμα, κάθε πέντε χρόνια για τη συγγραφή πραγματείας αναφερομένης στις επιστήμες ή στις καλές τέχνες.

ΕΠΑΘΛΟΝ ΠΟΠΗΣ ΜΑΡΗ-ΚΑΜΑΡΑ: Απονέμονται κάθε χρόνο έπαθλα στους καλύτερους σε επίδοση και ήθος σπουδαστές του Πανεπιστημίου.

ΠΑΝΤΙΑ ΡΑΛΛΗ: Απονέμονται κάθε χρόνο βραβεία σε φοιτητές όλων των Σχολών του Πανεπιστημίου Αθηνών, οι οποίοι διακρίνονται για το ήθος και την πρόοδο τους, κατά την κρίση του Πρυτάνεως και της Συγκλήτου.

ΒΡΑΒΕΙΟ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΤΣΑΜΠΟΥΛΑ: Απονέμεται κάθε χρόνο έπαθλο σε φοιτητή ή φοιτήτρια της Ιατρικής κατά προτίμηση, διαφορετικά της Οδοντιατρικής ή άλλης Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών, που κατάγεται από το Μεγάλο Χωριό Ευρυτανίας είτε από το Καρπενήσι είτε από το Μικρό Χωριό, Βούτυρο, Ανάδα, Νόστιμο, Καρίτσα και Δερμάτι.

ΜΟΝΑΔΑ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ

Η Μονάδα Προσβασιμότητας για Φοιτητές με Αναπηρία (ΜοΠροΦμεΑ) του Πανεπιστημίου Αθηνών επιδιώκει την ισότιμη πρόσβασης στις ακαδημαϊκές σπουδές των φοιτητών με διαφορετικές ικανότητες και απαιτήσεις, μέσω της παροχής προσαρμογών στο περιβάλλον, Υποστηρικτικών Τεχνολογιών Πληροφορικής και Υπηρεσιών Πρόσβασης.

Η Μονάδα Προσβασιμότητας προσφέρει:

- Υπηρεσία καταγραφής των συγκεκριμένων αναγκών κάθε ΦμεΑ.
- Τμήμα Προσβασιμότητας στο Δομημένο Χώρο του Πανεπιστημίου.
- Υπηρεσία Μεταφοράς των ΦμεΑ από την κατοικία τους στις Σχολές και αντιστρόφως
- Υποστηρικτικές Τεχνολογίες Πληροφορικής.
- Δωρεάν Λογισμικό για ΦμεΑ.
- Προσβάσιμα Συγγράμματα.
- Προσβάσιμους Σταθμούς Εργασίας στις Βιβλιοθήκες.
- Υπηρεσία Διαμεταγωγής για την άμεση ζωντανή τηλεπικοινωνία των ΦμεΑ, μέσω διερμηνείας στην Ελληνική Νοηματική Γλώσσα, με τους συμφοιτητές, καθηγητές και υπαλλήλους του Πανεπιστημίου.
- Υπηρεσία εθελοντών συμφοιτητών υποστήριξης ΦμεΑ.
- Οδηγίες σχετικά με τους ενδεδειγμένους τρόπους εξέτασης των ΦμεΑ.
- Υπηρεσία Ψυχολογικής Συμβουλευτικής Υποστήριξης για ΦμεΑ.

Για την καλύτερη εξυπηρέτηση των ΦμεΑ σε κάθε Τμήμα/Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών έχουν οριστεί:

α) Σύμβουλος Καθηγητής ΦμεΑ και αναπληρωτής του και

β) Αρμόδιος υπάλληλος της Γραμματείας και αναπληρωτής του για την εξυπηρέτηση ΦμεΑ με τους οποίους οι ενδιαφερόμενοι μπορούν επιπλέον να επικοινωνούν τηλεφωνικά, με fax, με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο ή μέσω της Υπηρεσίας Διαμεταγωγής. Τα στοιχεία επικοινωνίας με τους αρμοδίους κάθε Τμήματος/Σχολής υπάρχουν στην ιστοσελίδα της ΜοΠροΦμεΑ.

Επικοινωνία και περισσότερες πληροφορίες:

Τηλέφωνα: 2107275130, 2107275687, 2107275183

Fax: 2107275193

Ηλ. ταχυδρομείο: access@uoa.gr

Ιστοθέση: <http://access.uoa.gr>

MSN ID: m.emmanouil@di.uoa.gr

ooVoo ID: m.emmanouil

Αποστολή SMS: 695845086

ΤΑΜΕΙΟ ΑΡΩΓΗΣ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Το Ταμείο Αρωγής Φοιτητών είναι ανεξάρτητη Υπηρεσία του Πανεπιστημίου, η οποία διοικείται από Επταμελή Επιτροπή, αποτελούμενη από πέντε μέλη του Διδακτικού Προσωπικού του Πανεπιστημίου Αθηνών και δύο εκπροσώπους των φοιτητών.

Σκοπός του Ταμείου είναι η ηθική και υλική ενίσχυση φοιτητών για την κάλυψη σοβαρών, εκτάκτων αναγκών, που θέτουν σε κίνδυνο τη συνέχιση των σπουδών τους και που δεν μπορούν, κατά την κρίση της Διοικούσας Επιτροπής, να αντιμετωπισθούν διαφορετικά, όπως: σοβαρές παθήσεις, είδος περίθαλψης που δεν καλύπτεται από την ισχύουσα νομοθεσία, περίθαλψη στο εξωτερικό σε περιπτώσεις πολύ σοβαρών νοσημάτων, παροχή οικονομικού βοηθήματος σε απόρους φοιτητές, οικονομικά επιδόματα σε περιπτώσεις εκτάκτων αναγκών εξαιτίας οικογενειακών ή οικονομικών πληγμάτων και συμπαράσταση με κάθε τρόπο σε φοιτητές που νοσηλεύονται σε νοσοκομεία.

Για τη χορήγηση βοηθήματος απαιτούνται η υποβολή αίτησης από τον ενδιαφερόμενο και η συνυποβολή δικαιολογητικών (πιστοποιητικά και γνωματεύσεις) στη Γραμματεία του Ταμείου, που στεγάζεται στην Πανεπιστημιακή Λέσχη, Ιπποκράτους 15, 3ος όροφος, Γραφείο Επιμελητείας, τηλ. 210- 3688221, 3688240, 3688256, όπου οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να απευθύνονται για περισσότερες πληροφορίες. Πληροφορίες υπάρχουν επίσης στην ιστοσελίδα: <http://tafpa.uoa.gr>

ΔΙΕΥΚΡΙΝΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΔΟΑΤΑΠ ΚΑΙ ΤΙΣ ΣΥΣΤΑΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ

ΔΟΑΤΑΠ

Οι σπουδαστές/πτυχιούχοι ξένων Πανεπιστημίων, οι οποίοι θέλουν να αποκτήσουν αντιστοιχία (από ΔΟΑΤΑΠ), θα εξετάζονται αποκλειστικά και μόνον κατά τις εξεταστικές περιόδους, δηλαδή Ιούνιο, Σεπτέμβριο και Φεβρουάριο.

Θα αναρτάται ανακοίνωση ορισμού της ακριβούς ημερομηνίας και ώρας ένα μήνα πριν τις εξετάσεις.

Οι υποψήφιοι πρέπει να δηλώσουν την συμμετοχή τους στις εξετάσεις ένα μήνα πριν.

ΣΥΣΤΑΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ

Παρακαλούνται οι κκ. φοιτητές, οι οποίοι ζητούν συστατικές επιστολές, να καταθέτουν αίτησή τους με πλήρη στοιχεία στο γραφείο του διδάσκοντος τουλάχιστον δεκαπέντε μέρες ενωρίτερα.